

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Navržený pořad 10. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní pomoc lidem zasaženým rostoucími cenami energií
2. Podpora podnikatelským subjektům v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 10. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 17. února 2022

Obsah:

Strana:

17. února 2022

Schůzi zahájila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Usnesení schváleno (č. 93).

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	4
Řeč poslance Radima Fialy	6
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí ČR Mariana Jurečky	11
Řeč poslance Tomia Okamury	14

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Skopeček.

Řeč ministra průmyslu a obchodu ČR Jozefa Síkely	25
Řeč poslance Andreje Babiše	28
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí ČR Mariana Jurečky	32

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Řeč poslance Marka Bendy	34
Řeč místopředsedkyně PSP Jany Mračkové Vildumetzové	35
Řeč poslance Jakuba Michálka	38
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	40
Řeč ministra průmyslu a obchodu ČR Jozefa Síkely	43
Řeč místopředsedkyně PSP Jany Mračkové Vildumetzové	43
Řeč poslance Karla Havlíčka	44

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová.

Řeč místopředsedy PSP Jana Skopečka	48
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	50
Řeč místopředsedy PSP Jana Bartoška	50
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	51
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	51
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	52

Závěrečná řeč místopředsedkyně PSP Jany Mračkové Vildumetzové

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
17. února 2022
Přítomno: 176 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 10. schůzi Poslanecké sněmovny. Ještě než vás uvítám, poprosím vás o přenesení veselí do předsálí. (V sále je velký hluk.)

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a poprosím všechny, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami a případně mi oznámili, pokud někdo žádá o vydání náhradní karty.

Ještě jednou – naprosto rozumím tomu, že po té náročné noci přichází nelehké ráno, ale hluk stále přesahuje běžné zvyklosti. Prosím. Ještě jednou moc poprosím s vědomím toho, co máme za sebou, o ztišení hluku v sále.

Nyní přistupme k tomu, že schůzi svolala předsedkyně Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu. – Ještě jednou opravdu poprosím o klid. Děkuji velmi. – Svolala paní předsedkyně Poslanecké sněmovny na základě žádosti 46 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána ve středu 9. února t. r. elektronickou poštou.

A nyní ještě jednou, maličko se odmlčím... perfektní, je tu nyní větší klid a my můžeme přistoupit k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili pana poslance Oldřicha Černého a pana poslance Toma Philippa ověřovateli této schůze. Táhá se, má někdo nějaký jiný návrh? Současně už gonguji a přivolávám kolegyně a kolegy z předsálí. Jiný návrh nevidím.

Zahájila jsem hlasování o tom, kdo budou ověřovatelé naší schůze.

Kdo je pro ověřovatele pana poslance Oldřicha Černého a pana poslance Toma Philippa?
Kdo je proti?

V hlasování číslo 1 bylo přihlášeno 139 poslanců a poslankyň, pro 135, proti nula, takže tito ověřovatelé byli schváleni. Ověřovateli 10. schůze Poslanecké sněmovny jsme tedy určili pana poslance Oldřicha Černého a pana poslance Toma Philippa.

Dále sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci – nyní jich bude celá řada a já vás opět poprosím, zatímco to budu číst, přeneste diskuse do předsálí. Moc děkuji. Z poslanců se omlouvají: Andrea Babišová – zdravotní důvody, Pavel Bělobrádek – zdravotní důvody, Ivan Jáč – zdravotní důvody, Lenka Knechtová – zdravotní důvody, Jiří Kobza – zdravotní důvody, Michael Kohajda – pracovní důvody, Josef Kott – to bylo od 0.01 do 8 hodin, čili předchozí schůze, bez udání důvodu, bylo třeba ještě načíst, Michal Kučera – zdravotní důvody, Jiří Mašek – zdravotní důvody, Lubomír Metnar – zdravotní důvody, Zdenka Němečková Crkvenjaš – bez udání důvodu, Lucie Potůčková od 9.30 do 12 hodin – pracovní důvody, Petra Quittová – to bylo také od 0.01 hodin do 9 hodin, čili minulá schůze – bez udání důvodu, Jiří Strýček od 9.00 do 10 hodin – zdravotní důvody, Ivo Vondrák opět od 0.01 hodin do 9 hodin, minulá schůze – zdravotní důvody, Milan Wenzl – zdravotní důvody. Toto byli poslanci.

Z členů vlády se omlouvají: pan premiér Petr Fiala z důvodu zahraniční cesty, dále ministři Ivan Bartoš – pracovní důvody, Martin Baxa od 9.00 do 11 hodin – pracovní důvody, Mikuláš Bek – pracovní důvody, Jana Černochová – zahraniční cesta, Anna Hubáčková od 9 do 12 hodin – bez udání důvodu, Jan Lipavský – zdravotní důvody, Vít Rakušan od 0.01 do 6 hodin, čili opět minulá schůze – pracovní důvody, Michal Šalomoun – rodinné důvody. Dále

ještě teď dorazily další omluvy, se kterými se musíme vypořádat a seznámit se s nimi. Jde o pana poslance Igora Hendrycha dnes mezi 3.00 a 3.30 omluva z důvodu nemoci, dále o pana poslance Ondřeje Koláře z dnešního začátku jednání 9.00 až 9.10 z důvodu dopravního kolapsu u Hradu – rodinné důvody, dále paní poslankyně Renata Zajíčková mezi 9.00 a 10.30 – pracovní důvody. Dále pan ministr zdravotnictví Vlastimil Válek z celého jednacího dne z pracovních důvodů, pan poslanec Pavel Staněk také na celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Zdeněk Nekula z pracovních důvodů na celý jednací den, paní ministryně Anna Hubáčková z dopoledního jednání a paní předsedkyně Sněmovny Markéta Pekarová Adamová od 9.00 do 10 hodin z osobních důvodů. Tak to jsou zatím nyní došlé omluvy.

Můžeme přistoupit ke stanovení pořadu této schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Já chci připomenout – a ještě jednou poprosím o maličké snížení hluku v sále, děkuji vám – že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze tedy navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu a také nelze rozšiřovat schválený pořad. Já se nyní rozhlížím, zda jsou přednostní práva. Paní předsedkyně klubu hnutí ANO Alena Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Dámy a pánové, dobré ráno dnes už vlastně podruhé. Setkáváme se tu na mimořádné schůzi, kterou iniciovalo hnutí ANO, a to vzhledem k tomu, jak doteď vypadá vládní pomoc, která podle nás je nevyhnutelná. Musíme řešit vlastně... Já počkám, když dovolíte. (Obrací se na předsedající, v sále je stále hluk.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Ano, rozumím. Poprosím, přenesme diskuse do předsálí, umožněme důstojné vystoupení. Poprosím hloučky, aby se rozpustily a přenesly diskuse do předsálí. Moc prosím. Děkuji, kolegyně a kolegové. Paní předsedkyně, můžete.

Poslankyně Alena Schillerová: Já mockrát děkuji. Já vím, že to byly náročné dva dny. Chci upoutat vaši pozornost na to, a vy to všichni víte, ať sedíte v kterékoliv části této místnosti, že musíme řešit dvě mimořádné situace. Jednak pomoc podnikatelům zasaženým pandemií, která doteď v podstatě byla nulová kromě kompenzačního bonusu prosazeného ještě naší vládou, respektive dobíhala ta, kterou jsme schválili, naše vláda, zejména kompenzační bonus. Možná by mě i zajímalo, nedostala jsem odpověď, zda bude pokračovat. Skončil 31. ledna. A druhou, mnohem ještě zásadnější otázkou, je pomoc s rostoucími cenami energií. V tomto ohledu podle našeho názoru, podle mého názoru, dělá vláda strašně málo. Pomoc, kterou představila, očividně nefunguje a soudě i podle toho, že roste počet nebankovních úvěrů, si je potřeba přiznat, že mnoho lidí si jde raději peníze půjčit, a to určitě není dobře. Protože vláda je totiž svými kroky žene tam, kam by je hnát neměla. Ostatně když jsem slyšela čísla, kolik lidí zatím požádalo o mimořádnou okamžitou pomoc, případně příspěvek na bydlení, tak to bylo, pokud se nemýlím, říkal to pan ministr práce a sociálních věcí, asi 20 000.

Já jsem samozřejmě ráda, že vláda včera po našem tlaku konečně představila konkrétní pomoc podnikatelům, a protože nechci být za každou cenu jen kritická, tak za tento krok se rozhodně sluší poďekovat. Nemohu se ovšem zbavit dojmu, že jednak přichází zbytečně pozdě, protože nakonec jste použili programy připravené naší vládou, Ministerstvem průmyslu a obchodu pod vedením bývalého ministra Karla Havlíčka, a stalo se tedy to, co jsme vám nabízeli celou dobu, a nesmyslně dlouho byli tím pádem podnikatelé a firmy v nejistotě, což vzhledem k současné situaci není dobrý signál a dobrá pro ně situace.

Bohužel musím konstatovat, že došlo tedy k situaci, kterou jsme tady spolu s naším hnutím předpovídali již koncem minulého roku. Raketový nárůst cen pokračuje a vymyká se kontrole. Já vládě skutečně nevyčítám na rozdíl od ní a netvrdím tu, že by mohla za vysokou inflaci, inflace je importovaná, ale co vám vyčítám, je to, že to neřešíte a lidem nepomáháte.

Z mého pohledu absolutně nepochopitelné. Podle informací Českého statistického úřadu z tohoto týdne došlo meziročně ke skokovému nárůstu indexu spotřebitelských cen v lednu tohoto roku o 9,9 %, což bylo o 3,3 procentního bodu více než měsíc předtím, v prosinci 2021. Tato čísla jsou vám určitě známa, ale musím je tu na plénu zopakovat, protože jsou to čísla rekordní a nebezpečná. Téměř 10 % je totiž nejvíce od července roku 1998 a vyšší meziměsíční nárůst inflace než mezi prosincem 2021 a lednem 2022 tato republika zaznamenala ve své historii jenom v lednu 1993 v důsledku zavedení DPH, což přijde v kontextu námi vyvolané schůze Poslanecké sněmovny jemně prozaické. Další obdobně dramatický nárůst zažila česká ekonomika v roce 2008, a to asi budete překvapeni, ale opět v důsledku administrativní změny v podobě nárůstu DPH.

Dnešní inflace má však příčiny jiné. Je to takzvaná exogenní inflace, importovaná inflace, pandemická inflace. Bohužel je to tak. Většina globálních ekonomik hlásí extrémní hodnoty nárůstu cen, které jsme nepoznali za poslední dekádu. Nárůst spotřebitelských cen oproti loňskému lednu o téměř 10 % je přiblížení k dolní hranici červené zóny do takzvané pádivé inflace. Já samozřejmě bych tady mohla ocitovat, co je pádivá inflace, z Velké ekonomické encyklopedie, ale řeknu jenom jedno z této definice. Pádivá inflace ve valné většině případů představuje závažný projev ekonomické nestability, kdy dochází k selhání cenového systému jako nástroje informací a funkce peněz jako uchovatele hodnot.

Milí kolegové, buďme k sobě upřímní. Není pochyb, že situace je vážná a že stát musí být v této situaci bezpodmínečně aktivní. Hlavním důvodem meziměsíčního nárůstu inflace v České republice, chci zdůraznit dle dat Českého statistického úřadu, tedy není to jenom můj osobní názor, byl ovlivněn navrácením DPH u elektřiny a zemního plynu na 21 % z nulové sazby, kterou jsem prominula generálním pardonem za listopad a prosinec. Navíc je možné a pravděpodobné, že navýšení cen energií není konečné. Už dnes ceny zemního plynu dosahují meziročního růstu 21,5 %, ceny elektřiny se skokově navýšily o 18,8 % a ceny tepla a teplé vody narostly o 12 %. Tento nárůst cen vrhá obrovské množství našich domácností do situace ohrožení, kdy musí žádat o dávky státní sociální podpory.

Cesta, kterou volí česká vláda je ale nerozumná, nedostatečná a administrativně komplikovaná. Celospolečenský problém nevyřešíme pomocí pro pár tisíc domácností, o kterou si většina těch, kteří by ji potřebovali, ani nedokážou zažádat, protože je to příliš komplikované. Nejpodivnější na celé této situaci je, že tu existuje řešení administrativně jednoduché, férové pro všechny účastníky a řešení, které dokonce již bylo schválené. Naše vláda nabídla řešení již v minulém roce, kdy navrhla generální pardon DPH na ceny elektřiny a plynu po celý rok 2022, provedený změnou zákona o DPH a snížením této sazby z 21 na nula procent. A za tímto rozhodnutím si já i poslanci našeho klubu pevně stojíme. Je to cesta, kterou se vydalo mnoho zemí. Ale já mám pocit, že tady převládla ješitnost. Tváříte se, že cokoliv připravila Babišova vláda, je špatně, a to i když to bezpochyby zafungovalo. Namísto toho zkoušíte vymýšlet vlastní řešení, která se ale jednoduše neosvědčují.

Historický exkurz v úvodu svého projevu jsem neměla v něm samoúčelně. To, co vyvolalo inflaci v letech 1993 a 2008, můžeme použít ve svůj prospěch. Víme, že odpuštění DPH v listopadu a prosinci snížilo inflační zátěž na české domácnosti, a z historický údajů víme, že DPH může výrazným způsobem pohnout cenovou hladinou. Odpuštění DPH ve prospěch našich občanů je rozumným krokem. Úkolem státu není zdanit bezpodmínečně všechno, co je možné. Stát má sloužit občanům v těžkých situacích a těžké situace nastaly. A pokud, vážení kolegové, nevěříte mně jako předsedkyni opozičního klubu, tak se inspirujme zahraniční zkušeností. My jsme byli první, kdo za listopad a za prosinec prominul DPH na energie. První. Vydala jsem na základě zmocnění naší vlády generální pardon. Ale stejnou nebo podobnou cestou, jakou my navrhujeme, se vydala řada dalších zemí. Začala bych Polskem, které snížilo DPH na pohonné hmoty z 23 % na osm, DPH na základní potraviny na nulu procent, DPH u plynu taktéž na nulu a DPH u elektřiny bylo sníženo na 5 %. Podobně pak Belgie sníží DPH na elektřinu z 21 na šest. Obdobná opatření najdeme i u řady dalších zemí,

jako je například Bulharsko, které zmrazilo ceny elektřiny, Rakousko pozastavuje ekologickou daň a vynakládá 1,7 miliardy eur na zmírnění dopadů stoupajících cen elektřiny. Francie limituje zvyšování cen elektřiny a vrací miliony eur. Stejně tak i Maďarsko reguluje ceny, Norsko dotuje účty za elektřinu, Nizozemí snížilo daně za energii a Španělsko také snižuje daně. A dnes čerstvě zrána Chorvatsko, podobný model jako náš. To je však jenom neúplný výčet zemí, které se vydaly podobnou cestou, kterou jsme navrhovali my už na sklonku roku 2021.

Dovolím si ještě jeden citát na závěr, respektive definici chudoby: "Chudoba je stav hmotné nouze. To znamená, že lidé nemají dostatek prostředků k zajištění své existence v dané společnosti." A definice pokračuje: "Vlastní řešení chudoby závisí na možnostech a podmínkách ekonomické prosperity a na etických principech každé společnosti."

Znovu na vás apeluji, situace je vážná. Možnosti a podmínky ekonomické prosperity máme, jsme šestou nejméně zadluženou ekonomikou v Evropské unii. Naproti tomu v okolních krajínách politické reprezentace řeší aktuální situaci mnohem razantněji. Nechce se mi věřit, že problémy u nás jsou v etických principech naší společnosti. Pojdme to vyřešit lépe, nástroje máme. Zbavte se prosím ješitnosti a znovu předložte návrhy naší vlády, které jste stáhli. Pak lidem společně můžeme skutečně pomoci. My jsme připraveni v opačném případě, že tak neučiníte, ale apelujeme na vás, ty návrhy jsou připravené, vaše vláda je stáhla z programu Poslanecké sněmovny. My je máme v opačném případě připraveny jako poslanecké návrhy a podáme je znovu a nepřestaneme o tom mluvit, protože tady není v problémech jenom 20 000 domácností, které si zatím požádaly o příspěvek na bydlení. Tady je v problémech celá společnost, podnikatelé, živnostníci a další, kteří jsou samozřejmě dnes nejzranitelnější a mají největší problémy. Takže to prosím zvažte a vraťte se k razantnější pomoci, jako to po našem vzoru, po vzoru naší vlády, dělá celá řada zemí Evropské unie. Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji, paní předsedkyně. A nyní je s přednostním právem přihlášen pan předseda klubu hnutí SPD Radim Fiala. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radim Fiala: Dobré ráno všem. Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené kolegyně, kolegové, jsem přesvědčen, že tato schůze, kterou svolalo hnutí ANO, je nesmírně důležitá, protože ten problém, který se na nás valí s energiemi, s cenami energií, se dotkne úplně každého a úplně všeho, jak fyzických osob, tak právnických osob. A já se obávám, že pokud budeme v této situaci ještě nějakou dobu nečinní, tak to může znamenat chudobu České republiky, která bude možná srovnatelná, nebo bude ještě daleko horší, než jsme na tom byli před rokem 1989.

Mám-li hovořit o vládní pomoci lidem zasaženým rostoucími cenami energií, musím začít samozřejmě od popsání příčin růstu těchto cen s tím, že astronomický růst cen energetických komodit spojený i se sérií krachů jejich dodavatelů a hlavně jejich drtivě negativním dopadem na české občany, domácnosti a firmy považujeme v hnutí SPD za aktuálně jednoznačně nejvýraznější sociálně-ekonomický problém České republiky a jejích občanů. Je to problém, který bohužel nezmizí, je to problém, který neskončí ani zítra, ani za měsíc, ani za rok. Proto je důležité se jím velmi vážně zabývat. A upozorníme na to už dlouho.

Ale zpět k příčinám dramaticky rostoucích cen energií. Prakticky všechny z nich jsou spojeny s našim členstvím v Evropské unii, respektive s některými jeho aspekty, a s neochotou naší vlády se jím vzepřít a opravdově je začít řešit. Patří sem především naše účast v jednotném energetickém trhu Evropské unie, naše participace na nesmyslném a spekulativním systému obchodování s takzvanými emisními povolenkami, konkrétně jde o evropský systém obchodování s emisemi ETS, a o souhlas předchozí i současné české vlády se šíleným plánem

snížení emisí a likvidace tradičních energetických zdrojů, zvaným Green Deal. Ale k tomu obchodování s emisními povolenkami se konkrétně ještě dostanu.

Současná situace vysokých cen elektřiny, plynu a energie má tedy několik zdrojů. Patří sem i odstavení jaderných a uhelných energetických zdrojů bez ekvivalentní náhrady, protože větrné a fotovoltaické zdroje z povahy věci jejich plnohodnotnou náhradou nejsou ani náhodou. V určitých ročních a klimatických obdobích navíc musí být jejich výkon do velké míry nahrazen plynovými elektrárnami, což vede k růstu spotřeby zemního plynu a dle zákona nabídky a poptávky také k výraznému růstu jeho ceny. Ve státech Evropské unie, včetně České republiky, je dalším zdrojem růstu cen energií astronomický růst ceny takzvaných emisních povolenek, které se staly kromě proklamovaného prostředku pro tlak na snížení emisí hlavně nástrojem pro investování a pro masivní finanční spekulace. V podstatě se dá říct, že emisní povolenky mají se životním prostředím už velmi málo společného. Investují do nich například americké penzijní fondy, spekulanti a podobně a my a náš průmysl živíme tyto spekulanty a různé fondy, které do nich investují.

A opět, tím, že tyto povolenky mají vést k vytlačování uhelných zdrojů produkce energií, stimulují růst spotřeby a ceny plynu, přičemž dalším problémem je zde to, že růstem cen emisních povolenek se zvyšuje nejen cena elektřiny vyrobená z uhlí, ale také z plynu. Cena emisních povolenek v Evropské unii se nyní pohybuje těsně pod hranicí 100 eur za tunu CO₂, přičemž dle prognóz Evropské unie se měla tato cena v roce 2025 pohybovat okolo 26 eur a v roce 2030 pak okolo 30 eur za tunu CO₂. A tak se ptám, kde udělali soudruzi v Bruselu chybu? Mimochodem od začátku loňského roku se jedná o zvýšení o více než 200 %. A oproti roku 2020 jde už o čtyřnásobný nárůst.

K těmto vysokým cenám povolenek ovšem přispívá nejen zdražování plynu, ale také finanční spekulanti. Tyto povolenky jsou totiž volně obchodovatelné, což je naprostá nehoráznost s tragickými dopady, jak vidíme v přímém přenosu. A na tomhle se přece nebudeme podílet. Vždyť jde o šílenou ideologickou regulaci nedozírnými následky. Emisní povolenky jsou jakýmsi novodobými odpustky zeleného eurounijního náboženství, přičemž za jejich vysokou cenu má nejvyšší odpovědnost opět Evropská unie, která každoročně vydává těchto povolenek záměrně zcela méně a méně. Velký vliv na růst cen energetických komodit má i to, že v Evropské unii existuje velký tlak na přechod od dlouhodobých smluv pro nákup plynu k nákupu na takzvaném okamžitém trhu na plynové komoditní burze v Rotterdamu. To v případě přebytku plynu vede k jeho nižším cenám. Problém ovšem nastává v krizové době, kterou zažíváme nyní. Zodpovědné vlády, například ta maďarská nebo srbská, to vyřešily po svém. Uzavřely dlouhodobé, několikaleté kontrakty na dodávky plynu s ruskou společností Gazprom, a tak zajistily svým občanům několikanásobně nižší cenu této komodity, než tomu je a bude v případě občanů České republiky.

Odstavení jaderných a fosilních zdrojů a stále větší spoléhání se na takzvané obnovitelné větrné a fotovoltaické zdroje vede hlavně v zimním období k nedostatku dostupného výkonu a k ohrožení stability elektroenergetické sítě. Nevím, jestli to víte, ale takový příklad, například ve Švédsku, ve švédské státní televizi minulou zimu vystoupili moderátoři a řekli, že prosí hlavně dámy, aby přestaly prát a luxovat v zimě, kdy se teplota dostane pod minus 20 stupňů, protože je obrovský nedostatek elektrické energie v závislosti na tom, že Švédsko zrušilo také své jaderné elektrárny.

Velký vliv na růst cen energetických komodit má i to, že v Evropské unii existuje velký tlak na přechod od dlouhodobých smluv pro nákup plynu k nákupu na takzvaném okamžitém trhu, na plynové komoditní burze v Rotterdamu. To v případě přebytku plynu vede k jeho nižším cenám. Problém ovšem nastává v krizové době, kterou zažíváme nyní. Odstavení jaderných a fosilních zdrojů, stále větší spoléhání se na takzvané obnovitelné větrné fotovoltaické zdroje vede hlavně v zimním období, to už jsem říkal, k nedostatku dostupného výkonu. Spotřeba elektřiny roste i s přechodem k vytápění pomocí elektřiny, například k tepelným čerpadlům, a rozvojem Evropskou unií a její zelenými plány podporované podle

našeho názoru nesmyslné elektromobility. Zvyšuje se tak mimochodem i hrozba blackoutu, před čímž mnozí experti varují. Přechodem od uhlí, jádra k plynu se také docela paradoxně v rozporu s proklamovanými cíli evropských pohlavárů významně zvyšuje závislost států Evropské unie na dodávkách z Ruské federace. A také rostoucí ceny plynu a elektřiny mohou brzy vyústit k odchodu evropského průmyslu za nižšími cenami energií mimo Evropskou unii. Vysoké ceny energií tak pro evropské i české obyvatelstvo, o které nám jde především, mohou společně s odlivem tisíců pracovních míst vést k úpadku ekonomické a životní úrovně. To pak může rezultovat v ohrožení sociální a politické stability společnosti.

To je velmi vážná věc. Myslím, že bychom se nad tím mohli nebo měli určitě zamyslet, protože hnutí SPD dlouhodobě říká, že tato politika Evropské unie a s ní samozřejmě i české vlády může vést k destrukci průmyslu a k chudobě v České republice. A my říkáme: probud'me se, dokud je čas.

Co se týče konkrétní vládní pomoci lidem zasaženým rostoucími cenami energií, nestojí v podstatě za řeč. Žádná reálná, opravdová pomoc neexistuje. A co neexistuje vůbec, to je pomoc živnostníkům, podnikatelům a českým firmám zasaženými rostoucími cenami energií, což je naprosto neuvěřitelný, cynický a tristní postoj, zvláště víme-li, že pokud je odběr elektřiny či plynu veden v režimu takzvaného místa podnikání, nikoliv v režimu soukromého místa k bydlení, nejenže nelze využít ani hypotetickou a nedostatečnou možnost požádat o příspěvek na bydlení, ale hlavně to, že ceny energetických komodit jsou u těchto odběrných míst určených k podnikání mnohem vyšší než nemovitostech určených k bydlení a jejich současný růst už je pro mnohé podnikatele likvidační a vede k zániku živností, firem.

Jediným opatřením, které tato vláda vydává za pomoc lidem související s růstem cen elektřiny plynu, jsou určité kosmetické úpravy v nastavení takzvaného příspěvku na bydlení. Poslankyně a poslanci hnutí SPD před nedávnem v Poslanecké sněmovně tento návrh podpořili, protože každá pomoc v této situaci je lepší než nic. To ovšem vůbec neznamená, že tyto změny považujeme za vhodnou, a už vůbec ne za komplexní, úplnou či konečnou formu pomoci občanům, rodinám a domácnostem postiženým stále rychleji rostoucími cenami energií, a tím i celkových nákladů na bydlení a na život vůbec. Vláda ve svém návrhu postupovala onou příslovečnou cestou nejmenšího odporu, když občany, kterým enormně vzrostly náklady na bydlení, v podstatě poslala na úřad práce do fronty se žádostí o příspěvek na bydlení s tím, že možná půjde o žádost úspěšnou, ale v mnoha případech pravděpodobně nejspíše nikoliv. Protože vláda sice navrhla mírné zvýšení příspěvku na bydlení formou zvýšení takzvaných normativních nákladů na bydlení, ale parametry pro nárok na něj, tedy poměr nákladů na bydlení k celkovým příjmům domácnosti, což by bylo opravdu podstatné důležité, neupravila, tedy v tomto případě nesnížila vůbec.

Ztížený, ba až nemožný přístup k tomuto příspěvku tak mají pracující občané oproti těm nepracujícím, přičemž těmi nepracujícími nemám na mysli seniory a zdravotně postižené. Stejně tak velmi obtížný přístup k tomuto příspěvku pak mají občané žijící ve vlastních nemovitostech, ve vlastních bytech či domech, zejména pak na venkově, ale i ti, kdo bydlí v družstevních bytech. Velkým problémem je zde i enormní administrativní náročnost. Vyřizování žádostí o příspěvek na bydlení, obsahová i časová, a také skutečnost, že dle odborné a zajímavé studie nedávno zveřejněné na serveru seznamzpravy.cz mnoho osob, které by na tento příspěvek měly právní nárok, o jeho existenci ani neví. Tato studie odhaduje, že se jedná až o dvě třetiny občanů s tímto nárokem, tedy zhruba o 300 000 osob, a také hlavně o seniory. Ostatně potvrzují to i nejnovější data Úřadu práce České republiky, který příspěvek na bydlení administruje a který uvádí, že přijal od začátku roku do 4. února 17 000 nových žádostí o příspěvek na bydlení, zejména v souvislosti s růstem cen energií. Přičemž je jasné, že se tato neblahá situace týká spíše stovek tisíc našich občanů nebo domácností. My to odhadujeme až na 700 000 občanů a domácností. Co se týče zrovna našich seniorů, systémovým řešením namísto jejich odkazování na ponižující a složitou proceduru podstupování žádosti o sociální dávky (při) růstu cen nejen energií ve vztahu k této skupině našich spoluobčanů by bylo

zavedení minimálního starobního důchodu zhruba ve výši aktuální minimální mzdy, což je dlouhodobý cíl a dlouhodobý návrh hnutí SPD.

Je zcela evidentní, že primární odpovědnost za současné vysoké ceny energetických komodit má jednoznačně vláda České republiky. Vláda jakožto vrcholný státní orgán a vrcholná exekutivní instituce státu. Proto by tato vláda měla také okamžitě začít konat a činit konkrétní kroky směřující ke snížení cen energií těmi nástroji, které má k dispozici. Ostatně může se v tomto inspirovat v blízkém zahraničí, ve státech Visegrádské čtyřky, na Slovensku, v Polsku a v Maďarsku, které takové kroky v energetické oblasti ve prospěch svých občanů již dávno udělaly. Já se obávám, že tato vláda nebude mít dostatek politické odvahy, aby takové kroky udělala. A pak nezbude – teď to samozřejmě říkám ironicky – nezbude českým občanům než se přestěhovat na Slovensko, do Polska nebo Maďarska.

Vláda by měla skrze Energetický regulační úřad okamžitě snížit regulované složky cen elektřiny a plynu, které tvoří zhruba polovinu celkové ceny těchto komodit pro spotřebitele, a nikoliv je zvyšovat v rozporu s jakoukoliv elementární logikou, jako se tomu u nás nedávno stalo. A dále by vláda měla jednoduchým a jasným způsobem pomoci občanům a firmám, kteří jsou nyní růstem cen energií postiženi nejvíce. Například tak, že v plné výši uhradí doplatky za dodávky energií těm občanům, domácnostem a firmám, kteří o to požádají, jejichž dodavatelé energií typu společnosti Bohemia Energy a podobně v poslední době ze dne na den ukončili činnost, a tito občané odběratelé tak museli za extrémně nevýhodných finančních podmínek přejít k takzvanému dodavateli poslední instance. Zániky a ukončení činnosti některých těchto dodavatelů energií, kterým stát v minulosti vydal licence a umožnil jim léta realizovat pohádkové zisky, a to, že tito dodavatelé nedodrželi platné smlouvy s občany a firmami, je tedy vina a odpovědnost státu. A ten by měl napravit škody z toho plynoucí a vynaložené prostředky pak třeba v rámci různých konkurzních řízení vymáhat na těchto nespolehlivých dodavatelích.

Na vysokých cenách energií v České republice se rovněž, a to je poměrně málo známé, podílí daň z elektřiny a daň ze zemního plynu, které zde byly zavedeny k 1. lednu 2008. A víte proč? Na základě podmínek členství České republiky v Evropské unii. Sazba daně z elektřiny pro rok 2022 činí 28 korun a 30 haléřů za jednu megawatthodinu a je součástí ceny služeb podobně, jako je tomu u daně z přidané hodnoty. Daň ze zemního plynu je povinná složka ceny této komodity. Jde o daň z plynu pro fyzické a právnické osoby, které jsou dodavateli nebo spotřebiteli zemního plynu. Podle účelu, k jakému je plyn dodáván, je pak stanovena sazba této daně. Základem pro výpočet výše této daně je množství plynu v jedné megawatthodině, takzvaného spalného tepla. Daň ze zemního plynu, kterou platí konečný spotřebitel, je nyní na úrovni 30 korun a 60 haléřů za jednu megawatthodinu. Daň ze zemního plynu se týká právnických a podnikajících fyzických osob. Čili jde o daně, které poměrně tvrdě a hlavně zbytečně zatěžují naše živnostníky a podnikatele a snižují jejich konkurenceschopnost, a jsou to daně nařízené nám Evropskou unií.

A nyní něco k těm zahraničním zkušenostem s řešením vysokých cen elektřiny a plynu. Slovenská vláda se v tomto týdnu dohodla s největším výrobcem elektřiny v zemi, společností Slovenské elektrárne, na dodávkách elektrické energie za ceny, které jsou výrazně nižší než ceny na trhu. Znamená to, že přestala dodávat část energie vyrobené Slovenskými elektrárnami na komoditní burzu a přímo tu energii prodala slovenským občanům. Slovenské rodiny a domácnosti by takto měly na svých účtech za elektřinu v následujících třech letech ušetřit celkově zhruba miliardu eur, tedy v přepočtu něco okolo 25 miliard korun. Tomu se říká pomoc. Průměrná úspora na domácnost se bude pohybovat na úrovni 500 eur, tedy asi přes 12 tisíc korun.

Maďarská vláda zase zajistila tisícovkám malých podniků a firem přístup k levnější elektřině a současně se rozhodla stanovit na přechodnou dobu i strop cen pohonných hmot. Zatím to platí pro podniky s deseti a méně zaměstnanci. Protože ty samozřejmě budou ohroženy jako první. Orbánova vláda již předtím snížila ceny elektřiny a plynu pro domácnosti, a to nikoli

poprvé. My jsme samozřejmě navrhli i takový zákon v Poslanecké sněmovně o zastropování cen energií. Ale protože by se vláda musela vzepřít Evropské unii, tak samozřejmě tento zákon se nedostal ani na plénum, ani nebyl nikdy pro jistotu projednáván. A již před několika lety Maďarskou ve snaze o zajištění levnější energie několik rozvodných společností zestátnilo a snížené ceny pro domácnosti od té doby zůstávají v platnosti. Maďarská vláda navíc od letošního února snížila ceny šesti základních potravin, a to mouky, cukru, slunečnicového oleje, mléka, vepřového a kuřecího masa, které musí celostátně klesnout na úroveň z poloviny loňského října, a zavedla cenový strop nejen na energie a paliva, ale i na sazby hypotečních úvěrů.

Něco k těm potravinám. Potravinová krize je něco, co nás čeká. Něco, co je závislé na samozřejmě dovozu, na nesoběstačnosti České republiky na potravinách a také samozřejmě na cenách energie. Takže i my, bohužel, ironicky říkám, se můžeme těšit na to, že se nám začnou zvedat ceny potravin, a opět česká vláda s tím nic nedělá. Jako by to nečekala, jako by to nevěděla, jako by se nic nedělo.

Polská vláda zase dočasně snížila DPH u pohonných hmot, a to o 15 procentních bodů, či u potravin, a to z pěti procent na nulu. Zatím na půl roku. Polská vláda rovněž snížila na čtyři měsíce daň na energie. A my teď jezdíme, hlavně lidé z Náchoda, lidé, kteří žijí v polském pohraničí, jezdí nakupovat pohonné hmoty a potraviny do polských obchodů a česká vláda neumí nic jiného než poslat celníky na hranice, aby hlídali, jestli náhodou si nepřivážejí o jeden chleba víc nebo o pár rohlíků víc z Polska, místo toho, aby řešila problémy, které tady s potravinami a s energiemi a s palivy máme my. Ale hlavně, Polsko jako jediné nesouhlasilo s dohodou Green Deal. Vyjednalo si výjimku na výrobu energie z vlastních uhelných zdrojů, nepřipojilo se k závazku dosažení takzvané uhlíkové neutrality do roku 2050 a ještě k tomu získalo příslib ohromných finančních subvencí z unijních fondů.

Doslova před pár dny pak představil chorvatský premiér Andrej Plenković balíček opatření, kterým hodlá přispět ke zmírnění dopadů zdražování energií. Hlavním bodem balíčku je výrazné snížení DPH na plyn a elektřinu. Nová opatření v celkové hodnotě téměř 15,5 miliardy korun jsou zaměřena plošně na všechny Chorvaty. Já si pamatuji, a není to dávno, kdy takový návrh na snížení DPH byl i tady v Poslanecké sněmovně, ale vláda řekla, že by to Evropská unie nedovolila, takže se snižování DPH nekonalo. Současně v Chorvatsku dochází ke snížení na 5 % u DPH na základní potraviny, například u masa, vajec, ovoce, zeleniny, másla, jedlých olejů a tuků.

Jak všem těm hrozbám, které jsem popsal, můžeme čelit? U nás doma především urychlenou výstavbou dalších jaderných bloků v Dukovanech a v Temelíně, přičemž odstavování uhelných zdrojů by mělo být podmíněno až dokončením výstavby jejich odpovídající náhrady, ne nějakým datem, které nám řekne Evropská unie. Nezapomeňme na to, že stavba těch dvou bloků v Dukovanech je jenom výměna za ty, co v roce 2035 ukončí svoji činnost, protože skončí jejich provozní možnosti a je nutné je vyměnit za ty nové. Takže my nezískáme žádnou novou energii, my pouze vyměníme staré za nové. Je potřeba stavět dál. Česká republika nikdy nebude závislá na obnovitelných zdrojích. My prostě budeme závislí, jediná naše šance v budoucnu je jádro a plyn. A my musíme podle mého názoru okamžitě začít plánovat stavbu dalších bloků v Temelíně.

Odstavování zdrojů by mělo být podmíněno až dokončením výstavby jejich odpovídající náhrady bez ohledu na Green Deal; zájmy České republiky a jejích občanů musí být na prvním místě. A to se uvidí, jestli na to vláda bude myslet. Jestli na prvním místě budou zájmy Evropské unie, anebo občanů České republiky. V rámci Evropské unie musíme trvat na tom, že v situaci, kdy vysoké ceny elektřiny vznikají generálně mimo území České republiky a hlavně u našich německých sousedů, vedou k ohrožení sociální a ekonomické stability velké části českých domácností u nás. Budeme prodávat českou elektřinu přímo českým občanům, nikoliv přes lipskou burzu. Je to něco, co je podle mého názoru nejdůležitější. My nemůžeme vyrábět elektřinu za pět korun, posílat ji na lipskou burzu a kupovat ji zpátky za padesát, za sto korun.

My se musíme zachovat stejně jako Slováci. A jestli na to vládo nemáte odvalu, tak to řekněte a běžte od toho! Jde o obranu proti tomu, aby náš bohatý a ekonomicky silný soused, který si nezajistil dostatek energetických zdrojů, tím mám na mysli samozřejmě Německo, přeplácel české občany a český průmysl při nákupu elektřiny vyrobené v České republice. Jasně, proč by nezavíral elektrárny, když jim to vyrobíme velmi levně?

Dalším důležitým bodem je opuštění systému obchodování s emisními povolenkami, protože vyjednání jeho smysluplné reformy je prakticky nemožné. Znovu opakuji: je prakticky nemožné. Musíme konat, a to rychle. Vysokými cenami energetických komodit jsou ohroženy hlavně nízkopříjmové pracující skupiny občanů a také náš průmysl, zejména ten energeticky náročnější. Musíme se spoléhat výhradně sami na sebe, nikdo zvenčí nám nepomůže. Naopak, nová německá vládní koalice chce v oblasti přechodu od uhlí a jádra k obnovitelným zdrojům a elektromobilitě ještě přitvrdit. Jsou to ideologičtí blázni. Je tak velmi nepravděpodobné, že Evropská unie bude na nastávající situaci reagovat racionálně. Rozumná cesta je tedy, zdá se, jediná: rychlá obnova české energetické suverenity, soběstačnosti a bezpečnosti.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji vám. A nyní je v pořadí přednostních práv přihlášen pan ministr Marian Jurečka, poté se může připravit pan předseda Tomio Okamura a poté opět pan ministr, a sice pan ministr průmyslu a obchodu. Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Dobré dopoledne, vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové. Já velmi rád vystoupím k tomuto tématu, protože si myslím, že to téma je opravdu velmi aktuální. Je potřeba o něm hovořit a je potřeba také říkat, jaké jsou příčiny, proč ten stav je takový, jaký je, co se pro to dalo udělat a co se pro to dělá a jakým způsobem můžeme lidem v České republice, ale i firmám pomoci zvládnout tu energetickou krizi, její dopady na domácnosti a na firmy.

Já začnu tou aktuální částí, a tedy určitým shrnutím toho, co naše vláda od začátku svého mandátu v této věci aktivně koná a co se už podařilo zrealizovat a co nás ještě čeká. Začnu tím, že od jmenování 17. prosince loňského roku jsme opravdu velmi aktivně přistoupili k tomu, jakým způsobem domácnostem v České republice pomoci. A my jsme k tomu přistoupili tak, že chceme opravdu pomoci adresně konkrétním lidem, domácnostem v České republice, kteří tu pomoc opravdu potřebují.

Tady paní poslankyně Schillerová hovořila o tom, co navrhovala vláda, ve které ona byla ministryní financí, v rámci toho odpuštění nebo snížení DPH nebo v rámci odpuštění části zeleného bonusu. Jenom je potřeba u této zmiňované formy pomoci zmínit to, že těm, kteří ten problém opravdu mají, tak těm to řešení nabízí z 20 %. Prostě to, jestli někomu snížíte nebo odpustíte DPH, je maximálně řešení z 21 % a ten stát, daňového poplatníka by to zatížilo výpadkem příjmů mezi zhruba 25, možná až 40 miliardami korun ročně.

Jsme v situaci, kdy státní kasa je bohužel, bohužel, prázdná, zadlužení za poslední dva roky je více než 836 miliard korun. Toto všechno budeme muset jednou zaplatit.

Ano, argumentuje se tady covidem, ale je potřeba připomenout, že na covidovou pomoc, covidová opatření šla necelá polovina této částky oproti jiným státům, kdy například Rakousko, když se zadlužilo v roce 2020 opravdu také velkým dluhem, tak na tu přímou pomoc firmám, domácnostem to Rakousko dalo 75 % toho dluhu. U nás to nebyla ani polovina. Takže je potřeba toto brát v potaz, že prostě nejsme v ekonomické kondici a situaci, abychom mohli říci, a já musím říct, že každý politik, každý politik by si byl přál být poslem dobrých zpráv a v situaci, kdy by tady byl přebytkový rozpočet, přijít a říct: občané, my vám tady necháme navíc 20, 30, 40 miliard korun, protože si to můžeme dovolit a nebude to muset v budoucnu nikdo z vás ani z vašich dětí platit.

Je potřeba si jasně říci, když pomáháme, z jakých peněz pomáháme. Jsou to peníze, které si musíme půjčit. Jsme v situaci, kdy poté, co jsme převzali jako nová vláda tuto zemi, 99 % všech příjmů do státního rozpočtu je automaticky už mandatorními výdaji zavázáno. Cokoliv nad tyto mandatorní výdaje chceme realizovat, děláme na dluh nás a našich dětí, budoucích daňových poplatníků. A dluhová služba není zadarmo. Náklady na dluhovou službu rostou, v letošním roce to bude navíc dalších 5 miliard korun. To je potřeba reálně říci, reálně říci lidem. Nejsou tady peníze nějakého státního veřejného rozpočtu, jsou to peníze všech daňových poplatníků v České republice. Jsou to peníze, které každý z nich každým nákupem, každou výplatou do toho státního rozpočtu odvádí.

Proto jsme v téhle situaci řekli, nechceme roztáčet dál tu dluhovou spirálu, díky které mimochodem přispívá a přispěla ta minulá vláda k roztočení kol inflace v České republice. A řekli jsme, chceme jít cestou té adresné, konkrétní pomoci. Proto jsme během tří týdnů v lednu – já tady chci poděkovat i opozici – ve spolupráci, bez obstrukcí s opozicí udělali novelu zákona o státní sociální podpoře, kde jsme rozšířili ten okruh možných příjemců této formy podpory a zvýšili jsme ty limity, které umožní větší finanční podporu obyvatelům, které umožní větší finanční podporu obyvatelům, domácnostem pro tu konkrétní adresnou pomoc, kdy si oni mohou požádat v rámci příspěvku na bydlení. Pokud nestačí ta pomoc ve formě příspěvku na bydlení, tak jsou potom ještě další dva instituty, a to je ve specifických režimech doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc.

Já si dovolím tady jenom stručně shrnout to, co už dneska víme, a to je počet nových žádostí, které byly podány, připomínám, že to byly žádosti především podané v posledních 2,5 týdnech, protože ta novela zákona s těmi upravenými normativy vešla v účinnost 28. ledna, poté podávali občané především ty žádosti, protože už mohli žádat na základě toho vyššího normativu. A to shrnutí je, že je to více než 21 000 nově podaných žádostí k těm zhruba 140 000, které byly v lednu vyplaceny, a ta průměrná výše podpory, toho příspěvku na bydlení, za leden je 3 798 korun. To je potřeba vnímat a vidět, že se snažíme udělat maximum pro to ve spolupráci s mnoha dalšími subjekty, aby se dostaly k lidem informace o tom, kde, jakou formou a co k tomu je potřeba, (aby) mohli požádat o ten příspěvek na bydlení. (Ukazuje materiál.) Já tady znovu i využiji toho, že tady shrnuji i ty informace, kam je možné se obrátit, ať už elektronickou formou, nebo telefonicky na bezplatnou linku, a samozřejmě případně potom fyzicky na kontaktní pracoviště úřadů práce.

Ano, já jsem si vědom toho, že není všechno úplně jednoduché a optimální, jak by si člověk představoval, ale musím říct, že když se dneska člověk podívá na náš web Ministerstva práce a sociálních věcí, tak je tady druhá záložka, kde dostane ty základní informace, a může si i na kalkulačce, která je k tomu udělána, namodelovat, zdali na tu formu pomoci přes příspěvek na bydlení ten člověk dosáhne a v jaké výši. Stačí vyplnit pár jednoduchých údajů, bydliště, počet lidí v domácnosti, jaké má příjmy, jaké má náklady na bydlení, a dostane orientační částku, kterou by měl potom následně získat.

Ano, nejsem nadšen z toho, že ten systém nefunguje tak ideálně, aby si mohl brát údaje o lidech například z registru obyvatel a podobně, nicméně já jsem ten stav zdědil, za působení předchozích osm let, kdy na tom resortu byli politici z řad sociální demokracie, a bohužel tady se omlouvám občanům České republiky, daňovým poplatníkům, že ten systém provazby nul a jedniček, tedy toku dat mezi jednotlivými systémy, prostě není nastaven, a i když lidé vyplní na tom webovém portálu údaje a potřebné přílohy do té žádosti, tak nakonec stejně ten úředník nebo úřednice na úřadech práce to musí vytisknout a přepsat to do toho systému, protože prostě ty nuly a jedničky se nám tam neumí přemigrovat. To je něco, na čem chci rozhodně pracovat, to беру jako rychlou a vážnou výzvu udělat i nějakou formu třeba provizorního řešení strojového zpracování těchto dat, ale s tím si my musíme poradit.

Samozřejmě hledáme ještě i cesty na základě připomínek veřejnosti a já vnímám i to, co říkají tady kolegové z ostatních politických stran, jak i ve stávajícím systému a ve stávající

legislativě ještě zjednodušit systém té podpory a té administrace. Pracujeme na tom, věřím, že se ještě v té věci dokážeme posunout dál.

Co je podstatné, velký nárůst očekáváme ze strany žadatelů především potom v průběhu února, března až dubna, kdy budou nabíhat jednak ti lidé, kteří finálně odejdou od dodavatelů poslední instance, bude potřeba dotáhnout ta vyúčtování, je to dneska více než 30 000 lidí, kteří nám tam zůstávají, a budou samozřejmě se na nás obracet ti, kteří dostali ty nové smlouvy, nové tarify a budou potřebovat pomoci s tou úhradou. Pracujeme na tom. Tento týden máme dohodu s dodavatelem poslední instance v tom slova smyslu, že využijeme legislativní úpravu, kterou nám legislativa dává, a oslovíme konkrétně fyzicky ty odběratele, kteří jsou u dodavatelů poslední instance, protože jim se krátí ta lhůta, do poloviny dubna se to ukončí, nemohou už tam být déle než těch šest měsíců, a pracujeme na tom, abychom je cíleně, konkrétně, osobně oslovili, aby se tito lidé nedostali do problémů, že budou odpojeni. Tímto vyzývám, apeluji, na všechny, kteří dneska ještě jsou u dodavatele poslední instance a neudělali to, že by se přesunuli a měli už smlouvu s novým dodavatelem nebo byli ve standardním režimu.

Takže to je shrnutí teď těch věcí, které proběhly. Samozřejmě je pro nás velmi důležité – a tady jsem rád za veškerou součinnost, podporu, médií i některých vás, kolegyn a kolegů, kteří tu formu pomoci sdílíte na sociálních sítích, abychom s lidmi komunikovali – aby lidé dostali tu informaci, kde a jak mohou o tu podporu požádat. My v té věci jsme aktivní, udělali jsme oslovení přes úřady práce na klienty, které úřady práce mají. Teď rozjíždíme tím, že budeme rozesílat výplatu, výměru, nových důchodů, tak vůči všem poživatelům důchodů v České republice kromě té výměry půjde i informace o tom, kam, jakou formou se mohou obracet a jakou formu pomoci mohou očekávat. Což je zhruba někde ke třem milionům lidí. Dále jsme v únoru po dohodě s Českou poštou udělali oslovení všech domácností, které dostávají SIPO, tak i oni dostali tu informaci. Pracujeme také se sociálními sítěmi a s inzercí. Vidíme data na té naší online kalkulačce, kdy více, než 280 000 lidí tu kalkulačku využilo. Takže i oni mají tuto informaci o tom, že nějakým způsobem už si modulovali, jakou formu pomoci by případně oni mohli získat. Nabízíme i jednoduchý formulář, který mohou lidé vyplnit z hlediska zplnomocnění tak, že ti, kteří mají problém nějakým způsobem s vyplněním, podáním té žádosti, mohou to zplnomocnění dát například svým dětem, vnoučatům. Snažíme se i v tomto hledat ten clientský a lepší přístup.

To jsou všechno věci, které běží. Snažíme se, aby se ta informace se k lidem dostala opakovaně, aby opravdu se nebáli, neměli žádný stud, ostych, ale prostě když mají problém s tím zaplacením, aby tu podporu a formu, která byla zvolena, využili. Nejsme tady limitováni žádným finančním objemem. Jasně jsme jako vláda řekli: všem, všem, kteří tu podporu a pomoc budou potřebovat, tak ji poskytneme. Je to pro nás opravdu důležité a děláme maximum pro to, aby se tak stalo i ve spolupráci s obcemi, městy. Mnoho starostů se snaží aktivně i přes své kolegy na těch městech a magistrátech oslovovat ty občany, kteří tu pomoc potřebují. Na všechny obce a města ta informace včetně těch informačních letáků šla.

Takže tolik k té aktuální agendě, která v tento okamžik a v těchto dnech opravdu funguje a běží. Já se možná dostanu krátce i k tomu řešení středně- a dlouhodobému. Je samozřejmě pro nás důležité – (Silný hluk v sále. Odmlčuje se.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Ano, pane ministře, myslím, že nastal klid v sále. Ale samozřejmě poprosím kolegyn a kolegy, aby kdyžtak zůstali v předsáli.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Samozřejmě je pro nás důležité, aby ti lidé dokázali udělat taková opatření ve svých domácnostech, že dokážou snížit (?) ty energetické úspory, dokážou se například zabezpečit jiným energetickým zdrojem. Proto jsem oslovil i paní ministryni životního prostředí, jak upravit dotační podmínky a přiblížit je i lidem, kteří jsou dneska například žadatelé příspěvku

na bydlení, aby i nízkopříjmové domácnosti, domácnosti, které mají problém s tím, aby dosáhly na ty běžné podmínky dotačních titulů, abychom hledali cesty, jak ty podmínky upravit, jak zlepši kofinancování, aby tito lidé měli šanci opravdu se dostat do té situace, že budou mít dům zateplený, budou mít v budoucnu fotovoltaiku na střeše, využít třeba tepelné čerpadlo. Tohle má smysl. Dlouhodobě nepřispívat těm lidem každý měsíc nemalou částkou ze státního rozpočtu, ale najít cestu pro ně jasného, dlouhodobého, smysluplného řešení. To znamená, aby oni sami byli více energeticky soběstační, aby oni snížili dlouhodobě náklady na své energetické potřeby ve svých domácnostech nebo bytech. To je nějaká cesta, kterou bychom chtěli více využít a více směřovat.

Já si dovolím ještě potom poznámku na některé kritické poznámky, které tady zaznívaly. Je velkou škodou – a já jsem byl v minulém volebním období členem hospodářského výboru – že tady se dva a půl roku čekalo na velkou novelu energetického zákona, která by opravdu lépe řešila právě i otázku dozoru nad energetickým trhem, která by byla určitou pojistkou a prevencí. Aby se nestalo to, co se loni na podzim stalo. Myslím si, že to je škoda, že se tady promarnil tento čas. Bylo to v plánu, měla se ta novela udělat. Chápu, že přišel covid. Doufám, že se podaří dohnat tento dluh, který tady z minulosti je.

Je potřeba také připomenout to, že za ty poslední čtyři roky se nepodařilo ve větší míře nastartovat podporu obnovitelných zdrojů opravdu pro široké spektrum domácností. Když se podíváte, kolik bylo těch domácností podpořeno, jsou to ročně stovky. Ta ambice má být, že opravdu dáme šanci těm lidem, kteří mají střechy, fasády, kde ta fotovoltaika může být, tak aby tam byla. Aby to nebyla výsada bohatých, výsada těch, kteří prostě si tohle, jak se říká, vyběhají, vydupou, ale opravdu pro široké spektrum domácností v České republice byla dosažitelná fotovoltaika, byly dosažitelné obnovitelné zdroje za rozumných podmínek, aby dokázaly ten potenciál, který v České republice je, tyto domácnosti lépe využívat.

Takže k tomu se určitě budeme snažit směřovat. Vláda to má v programovém prohlášení. Vláda má v programovém prohlášení i ty věci, které souvisí s tím transparentním, řekněme bezpečnějším energetickým trhem. Samozřejmě jednali jsme o tom na vládě opakovaně. I pan premiér vnímá důležitost hledat to řešení nejenom na úrovni národní, ale i na úrovni Evropské unie. Protože energetická bezpečnost i cenová dostupnost energií je extrémně důležitou věcí pro to, abychom jako Evropská unie, jako Česká republika bezpečně fungovali, nebyli nikomu vazalem. Tyto věci budou určitě strategickými otázkami nejenom v národní, ale i v zahraniční politice. Protože tady máme už mnoho momentů, ze kterých je potřeba se poučit, a ty chyby neopakovat. Děkuji za pozornost. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Nyní je přihlášen pan předseda Tomio Okamura. Poté pan ministr Jozef Síkela a vnímám, eviduji, že se s přednostním právem poté hlásí pan předseda Andrej Babiš. Tolik shrnutí pořadí. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, dnes byla svolána mimořádná schůze Sněmovny, aby se projednala pomoc lidem zasaženým rostoucími cenami energií a podporou (podpora?) podnikatelským subjektům v souvislosti s výskytem koronaviru. Za SPD požadujeme, aby vláda pětikoalice Petra Fialy zlevnila lidem elektřinu, energie, pohonné hmoty a potraviny po vzoru Polska, Maďarska a Slovenska. Fialova koalice – ODS, KDU-ČSL, TOP 09, Pirátů a STAN – se k řešení těchto problémů dlouhodobě staví zády. Vláda nepředstavila žádný plán opatření proti inflaci, rostoucím cenám energií a potravin. Vlády Maďarska, Polska a nově také Slovenska přitom byly schopné nalézt včas účinnou pomoc. Polská vláda od 1. února na půl roku zavedla nulovou sazbu DPH pro základní potraviny. Nulovou daňovou sazbu mají navíc od února do července i umělá hnojiva, jejichž cena má také přímý vliv na ceny potravin. V Maďarsku byly dočasně zmrazeny úrokové sazby u hypoték a byly stanoveny stropy cen pohonných hmot a ceny některých základních potravin. Toto je podle SPD cesta, jak pomáhat občanům, aby nemuseli nakupovat v Polsku.

Slušní a pracující občané musí kvůli vládě platit čím dále vyšší daně, ale nepřizpůsobiví i nadále dostávají neadresné sociální dávky téměř na všechno. Tento systém SPD odmítá.

A k tomu je tady dokola a dokola ta otázka, na kterou stále nedostávám odpověď.

Vláda Petra Fialy je u moci už několik týdnů, ale ve skutečnosti už čtyři měsíce mají ve Sněmovně většinu, takže nikomu z nich nebránilo, jejich poslancům, aby už i před důvěrou vlády podali poslanecké návrhy, a mohli jsme tady probrat už řešení zdražování. Tato vláda ale nepředložila pro občany vůbec nic. Vy nemáte žádné řešení na zdražování energií, potravin a pohonných hmot v České republice. Kvůli vládě Petra Fialy a této pětikoalice, která tady zdržuje zákony, jako je pandemický zákon, a zdržuje občany a zdražuje občanům životy, protože mezitím místo aby vláda řešila zdražování, tak lidem chodí další a další složenky, takže tato vláda se přímou úměrou podílí na tom, že vytahujete lidem peníze z kapes úplně zbytečně. A znovu tady dávám to srovnání s polskou, maďarskou a nově i slovenskou vládou. To znamená, ta neschopnost této vlády jakkoli pomoci lidem vyřešit zdražování, ta už je do očí bijící dokonce i ve srovnání se zeměmi Visegrádské čtyřky, dokonce i se zeměmi v našem regionu.

Vy byste měli říct skutečně úplně upřímně, a já vás k tomu tady už opakovaně vyzývám, měli byste říct, že nechcete řešit zdražování, nechcete pomoci občanům nebo nemáte řešení na zdražování. Ale to je na okamžitou demisi. Protože lidé nemají čas čekat na nějakou neschopnou vládu, která dokonce nemá ani podporu u svých vlastních senátorů v Senátu. Takže vůbec dokonce není jisté, jestli vy dokážete prosazovat své vlastní návrhy.

Viděli jsme to tady dneska ráno, kdy kolem třetí hodiny ráno jsme měli hlasovat o vládním pandemickém zákonu, který vy jste předložili v legislativní nouzi, to znamená, řekli jste, že na něj spěcháte, to znamená i za cenu protiústavního jednání v legislativní nouzi jste to předložili. No a když se mělo dneska ráno konečně hlasovat ve tři hodiny, tak jste zjistili, že nemáte dostatek vašich vládních poslanců na to, abyste přehlasovali senátní veto. Bylo vás tady 97 a potřebovali jste 101 poslanců na přehlasování senátního veta. A vy jste je tady neměli. To znamená, to je neuvěřitelná blamáž, protože vaši poslanci vládní prostě nepřišli do práce. Už se to stalo podruhé. To znamená, vy tak prodražujete to fungování Sněmovny, to je úplně neuvěřitelná situace, že vy předložíte zákon v legislativní nouzi a pak, když přijde po x hodinách na hlasování, tak o něm nemůžeme hlasovat, protože vaši poslanci nepřišli do práce a zjistili jste, že tady nemáte tu potřebnou většinu 101, a proto jste tady navrhli odložení hlasování až na pátek v jednu hodinu. Problém bylo to – já jsem tady navrhl, aby se o tom pandemickém zákonu hlasovalo podle plánu. Hned. Aby se o tom hlasovalo hned, ale vy jste hned hlasovat nechtěli. Takže jestli tady na mě bude někdo reagovat, tak to zase budou lži na lži a výmluvy na výmluvy, protože já jsem navrhl hlasovat hned, hlasovat se mohlo hned, ale vy jste hned hlasovat nechtěli, protože jste tady neměli dostatek poslanců.

No a podobně je to s tím zdražováním, podobně je to s řešením cen energií, potravin a pohonných hmot. Je to další selhání na selhání a tvrdě na to doplácí všichni občané. Ovšem tragédie je, že na to kvůli vaší vládě doplácí i voliči SPD, kteří na tuhle neschopnost vaši vyřešit cokoli pro občany České republiky, už toho začínají mít dost. Už toho začínají mít dost.

A já bych chtěl opravdu z tohoto pohledu připomenout, že pan premiér Petr Fiala slíbil v médiích v prosinci, že do konce prosince představíte plán na vyřešení zdražování energií v České republice. Vaše vláda nepředstavila nic. Máme polovinu února, dva měsíce utekly, vám to vyhovuje, protože kvůli této pětikoalici jste si navýšili platy politiků o šest procent, no tak kam byste pospíchali? Problém je, že občanům životy pouze zdražujete. Přichází jim drahé složenky za elektřinu, za plyn, ale pomoc není žádná. Nic. A místo toho tady aby vládní koalice řešila zdražování, a vyřešila ho hlavně, vyřešila to zdražování, jako ke konkrétním krokům už přistupují, jak jsem říkal, země kolem nás, tak místo toho tady jako prioritu protlačujete pandemický zákon. Ale když mělo přijít na hlasování, tak jste zase nepřišli do práce, zase, opakovaně, protože už se to opakovalo u stavebního zákona, kdy to bylo v pátek odpoledne,

všichni si na to pamatujeme, v lednu, a protože vaši poslanci vaší pětikoalice už jeli domů, tak vás tady bylo málo a opozice vás přehlasovala. Vy vůbec nechcete pracovat. Vy jste prostě, vaši vládní poslanci šli spinkat, hezky se vyhaját, asi se vyhajají a vyspinkají až v pátek 13 hodin, takže ten váš zákon, který vy protlačujete v legislativní nouzi, tak najednou už nespíchá ten váš zákon, najednou už nemáte spěch, takže se klidně může hlasovat za dva dny v uvozovkách nebo za den, protože prostě vaši poslanci tady nejsou, už chtěli jít domů. Takže to je opravdu otrěsná záležitost. Otrěsná záležitost.

A k tomu, jakým způsobem vy tady prodražujete tu práci Sněmovny. Vy totiž neprodražujete jenom práci Sněmovny (od koaličních poslanců se ozývá volání, bouchání do lavic, potlesk), vy prodražujete práci všem občanům České republiky. No, ano, tleskáte tomu, že jste udělali jedno místo místopředsedy Sněmovny navíc za 20 milionů korun za volební období? To přece ví celá republika, že prodražujete práci Sněmovny. (Hluk a potlesk od poslanců koalice.) Není to náhodou tím?

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Prosím bez pokřikování.

Poslanec Tomio Okamura: Kvůli vašemu návrhu zákona, resp. kvůli vašemu nenávrhu, kvůli tomu, že jste nic neudělali, tak kvůli vládní pětikoalici stouply platy politiků o šest procent! Takže jste si zatleskali sami sobě. Obrovským způsobem prodražujete i práci Sněmovny a odmítli jste i v rámci toho hlasování návrh SPD na zamrazení platů politiků na celé volební období. Vždyť od 1. 1. letošního roku, od 1. ledna, se zvýšily platy politiků o šest procent, kvůli vládní pětikoalici. Ví to celý národ a vy se tomu ještě tady smějete, což taky všichni slyšeli. Vy se smějete občanům do obličeje. Dobře, že jste si zatleskali a smáli, vysmáli jste se občanům do obličeje úplně, všichni to slyšeli, za to, že jste si sami sobě zvýšili platy, a smějete se občanům do obličeje. Je to neuvěřitelný chování úplně, je to opravdu neuvěřitelná arogance, je to neuvěřitelný opojení mocí. A já si myslím, že je to úplně neuvěřitelný. A vůbec se nedivím, že vládě Petra Fialy už klesají preference, což jsme viděli i průzkum na serveru televize Nova, že už vám to klesá, na 26 % že vám lidi věří, což pár týdnů po volbách je opravdu z mého pohledu špatný výsledek. Ale ten sestupný trend je potřeba si tady pojmenovat, je potřeba o něm mluvit, o tom, jak klesá důvěra vlády. Já se tomu ani nedivím, protože lidem chodí čím dál zdražující se složenky, zdražuje se jídlo, a vy si přidáte nová tři místa ministrů z 15 na 18, na jejich sekretariáty teď ve státním rozpočtu vyčleňujete desítky milionů korun navíc sami pro sebe, přijímáte pro ten servis, pro ty sekretariáty, pro ty tři nové, nepotřebné ministry 70 dalších pracovníků, lidé to vidí, a přitom slušným lidem nepomáháte vůbec v ničem. To je přece úplně jasné.

Ale znovu se chci zastavit přece jenom u toho momentu, jak jste se teď vysmáli občanům, a ještě že to bylo nahlas, když jsem hovořil o tom, že kvůli vaší koalici, kvůli tomu, že vy jste si přidali, kvůli vám se zvýšily plat politiků o šest procent, že jste zamítli návrh SPD na zamrazení platů politiků. Jako ta arogance, že se dokonce nahlas dokážete lidem smát, to je opravdu šílená záležitost.

A slyšel jsem nějaké argumenty, kolik stojí hodina jednání Sněmovny. Můžu se zeptat, pakliže by někdo chtěl to glosovat, kolik stojí svoboda a demokracie pro deset milionů občanů České republiky? Jestli by to někdo kvantifikoval? A já za sebe vám odpovím předem. I kdybych tady v té Sněmovny byl osamocený, tak osamocený budu i klidně proti všem bojovat za svobodu a demokracii v České republice. Pro mě je to ta maximální možná hodnota. A pakliže vy tady prosazujete totalitní pandemický zákon, je potřeba udělat všechno pro to, aby taková vláda, která chce ovládat lidi od 1. března a omezovat jim další a další svobody ve fázi, kdy se tady všechno rozvolňuje, ruší se karantény, nemocnice jsou zahlcené, tak aby se tomu zabránilo. Tady někteří poslanci vládní koalice dávají na misku vah, kolik stojí práce Sněmovny, a na druhou misku vah dávají svobodu a demokracii. To také svědčí o mimořádné, mimořádné aroganci!

Ale ono to není ani o té hodině práce Sněmovny. Vy přece prodražujete Sněmovnu o miliardy. O miliardy korun! Protože kvůli vám je tady státní rozpočet, a o tom budeme jednat zítra, až v pátek, v polovině února tady jednáme o státním rozpočtu na letošní rok! V polovině února roku 2022 jednáme o státním rozpočtu na rok 2022. Vždyť kvůli vám nemají miliardy na investice různé úřady. My se potřebujeme proinvestovat z krize. Vy jste zabrzdili peníze. Kvůli vaší vládě, kvůli vaší neschopnosti jste okradli o již slíbené peníze hasiče, policisty, pracovníky v sociálních službách, vojáky, pracovníky úřadů práce, těm jste ještě naložili práci navíc, jak víme, pracovníky dalších potřebných profesí. Vy jste je okradli o peníze. Ano, ta vaše vláda opravdu stojí miliardy, ale všechny občany, kterým jste vytáhli peníze z kapes. Takže takovouhle šílenou, otřesnou vládu, to tady opravdu ještě nebylo a vůbec se nedivím, že vám klesají preference.

A teď jsem slyšel nějaké zástupné přihloupelé řečičky, hodina Sněmovny stojí 700 000 korun. Vždyť to je všechno také kvůli vám. Vy tady máte většinu, máte většinu 108 poslanců, vy si tady můžete prohlasovat jakýkoliv program na schůzi Sněmovny, ale vy jste se rozhodli, že namísto toho, abyste řešili zdražování občanů a naopak snížili náklady občanům, zlevnili jim životy a pomohli jim, tak jste se rozhodli, že vaší prioritou tady bude pandemický zákon, kterým chcete omezit práva a svobody občanů. A my opravdu, od SPD neuslyšíte, že svoboda a demokracie se dá vyměnit za peníze. To je typické uvažování koalice ODS, TOP 09, STAN, KDU-ČSL a Pirátů. Svobodu za peníze. Že by i za úplatky? Ostatně, jak víme, hrozí nyní 16 let vězení politikům ODS v kauze ROP Severozápad v Ústeckém kraji za rozkrádání miliardových dotací. Proto nevím, co máte přesně tím na mysli. Asi jste zvyklí handlovat svobodu a demokracii za peníze. Ale to se nikdy handlovat nedá a nesmí. Svoboda a demokracie je nedotknutelná hodnota a občané na to mají právo. Proto to, že tady klesl někdo na tak nízkou úroveň, a byl to poslanec výborný z KDU-ČSL, že porovnává hodinu práce Sněmovny s omezováním, s plošným omezováním svobody a práv deseti milionů občanů České republiky, přičemž ten, kdo chce ta práva a svobodu omezovat, je právě ta vládní pětikoalice, kterou on zastupuje, to jsme klesli opravdu mimořádně nízko. Mimořádně nízko! A až mě zaráží, že vůbec by tady někdo z vládní koalice mohl už mluvit o nějaké demokracii.

Takže tyhle laciné argumenty, tyhle nesmysly, tohle plácání nebo míchání jablek s hruškami a plácání pátého přes deváté, to na mě opravdu neplatí a na naše poslance SPD také ne a na naše voliče také ne. My máme logické uvažování a nemíchejte tady jabka s hruškami. Pakliže je takhle pomícháte, vždycky půjdu na mikrofon a vysvětlím to, jak to je ve skutečnosti, protože tyhle účelové slátanice, když vládní koalice je v rozkolu, protože už i vaši vlastní senátoři odmítli váš pandemický paskvil, a přesto to tady natvrdo tlačítko, tak já myslím, že už je toho celkem dost. Ale čím víc budete chodit na mikrofon, tím víc my budeme reagovat. A já se žádné přímé názorové politické konfrontaci nebráním. Samozřejmě pakliže to bude v názorové rovině.

Samozřejmě bráním se té konfrontaci, kterou někteří vládní politici nastavují. Mluvil jsem o tom už tady včera, jak mi vyhrožoval primář Martin Straka, primář sokolovské nemocnice, který navrhoval, aby mi tady někdo dal, aby mi tady dali do vody kyanid, aby mě zabili a otrávil. Už je tam trestní oznámení samozřejmě, už jsem informoval i ministra Rakušana a už jsem viděl dneska článek na internetu, že už své výroky bagatelizuje, ale nechtěl bych se dostat pod ruku primáře sokolovské nemocnice spojeného s TOP 09, kandidoval za TOP 09. Ano, kandidoval za TOP 09, všichni to víme. Takže nerad bych se spojoval s nějakými extremisty a s nějakými extremistickými stranami, které mají takovéto kandidáty. A zajímavé je, že jsem neslyšel žádné odsouzení tohoto člověka, verbální odsouzení tohoto člověka z úst zástupců vládní koalice. To je to, co jsem chtěl říct. Kdo z vás šel na mikrofon, aby řekl ano, tento kandidát TOP 09 je špatný, tento primář sokolovské nemocnice je špatný, tohle vůbec neměl říkat. A opravdu nikdy bych se nechtěl dostat po ruku lékaře, který vyhrožuje lidem, že jim dá do pití kyanid. Takže my samozřejmě podáváme i podnět na Českou lékařskou komoru na tohoto lékaře, je tam i trestní oznámení už, ministr vnitra Rakušan o tom ví také, protože vládní koalice se k tomu neumí postavit. Tady předseda klubu TOP 09 pan Jan Jakob normálně

se dere vždycky k mikrofonu a zajímavé je, že když má odsoudit kandidáta TOP 09 do místního zastupitelstva, tak najednou mlčí a nechce říct, že měli špatného kandidáta, že tam mají extremistu, a to je samozřejmě velký problém.

Jinak jsem rád, že už se rozběhla debata i ohledně těch výhrůžek kolem domovů politiků. Ale opět jsem neslyšel z úst vládní koalice, abych posunul včerejší debatu, odsouzení chování poslance TOP 09 Ondřeje Koláře, protože jak jsem tady včera uvedl, tak tento pán, kterého více neznám blíže, tak se schválně fotil před mým bydlištěm, dával to na sociální sítě, aby tam poštvál občany proti mně v mém bydlišti. Takže mě by to nikdy nenapadlo, fotit se před bydlištěm nějakého politika, i kdybyste byli z jakékoliv strany, a dávat to na sociální sítě, abych poštvával lidi proti vám. A už vůbec by mě nikdy nenapadlo na váš soukromý majetek věšet nějaké své soukromé předměty, konkrétně tento poslanec TOP 09 tam věšel visačku SPOLU. Já vůbec nechápu, proč někdo na můj soukromý majetek věší nějaké své soukromé věci, které tam vůbec mít nechci. To je nějaká nová kultura z řad vládních politiků, že půjdete a na soukromé majetky lidí budete navěšovat nějaké značky? Asi abyste je označili, kdo je s vámi a kdo je proti vám? To už tady bylo v historii, označovat politické nepřátele a veřejně je pranýřovat a poštvávat proti nim lidi. Ano, to bylo za nacismu v Německu. Ale tyhle manýry opravdu byste mohli nechat. Samozřejmě při pohledu na pana poslance Výborného, vaším prostřednictvím, nechám tu historii tentokrát, která se týká lidovců, protože už bych přímo odcházel od tématu.

Takže já jsem chtěl toto říci v úvodu, jaké jsou priority vládní koalice. Jsou to priority podivné, teď určitě to uvidí i veřejnost a uvidí to všichni občané za chvíli, že vláda nebude řešit, respektive nevyřeší zdražování pro občany. Já už vám to říkám teď, vážení občané, vláda nevyřeší zdražování energií a potravin v České republice. Nevyřeší! Uvidíte všichni, protože oni to nechtějí vyřešit. Nevyřeší to, protože to nechtějí vyřešit. A neumí to vyřešit. Ale to, co tady přijde místo vyřešení zdražování, bude korespondenční volba – další prioritou vládní pětikoalice. Protože jak jim klesají preference, tak chtějí změnit volební zákon, protože se bojí, že už příště neuspějí, takže chtějí zmanipulovat, otevřít možnost manipulací a podvodům ve volbách. Nejprve v prezidentské volbě, dále ve volbě do Sněmovny.

Takže prioritou není řešit zdražování a dořešit zdražování, a já vás žádám, aby tady nebyly nějaké výmluvy, a budu se ptát pořád, ne že dílčím způsobem něco budete řešit ohledně zdražování, jako že jste ještě nic neřešili, ani plán jste nepředstavili, jak premiér sliboval do konce prosince, ale já chci, abyste to vyřešili úplně, já chci, abyste to vyřešili úplně. Protože vy jste slibovali, že máte řešení, sice trochu iluzorní řešení, to jsem se musel tedy trochu smát té naivitě premiéra Petra Fialy, který, jak si pamatujete, tak v televizi řekl, je to cca měsíc, měsíc a půl, že řešením bude předsednictví České republiky v Evropské unii ve druhé polovině roku. Ano, to je přímo citát, který on řekl v televizi. Já jsem na to pak reagoval v přímém přenosu. Tak to je teda fatální iluze a toto vyjádření premiéra Fialy znamená pouze další zdražování energií pro občany v České republice. To jsem teda zvědavý, jak české předsednictví vyřeší zdražování energií v České republice. Nevyřeší. Zase je to lež, je to planý slib, je to naivita téhle vlády.

Takže to je samozřejmě úplně fatální a bohužel ta vaše vláda vytahuje peníze každý měsíc, i teď, každou chvíli, vytahujete další a další zbytečné peníze občanům z kapes. Vaše vláda je prostě zadarmo drahá. To je příznačný název. Takže ten výsledek té vaší činnosti je, že čeští občané, a všichni to víte, ale vládní koalice k tomu mlčí, no nemlčí, tak dokonce jste udělali konkrétní kroky, tak si začali jezdit nakupovat do Polska, protože Polsko snížilo, zavedlo nulovou daň, daňovou sazbu DPH pro základní potraviny. Jsou tam i levnější pohonné hmoty. Takže čeští občané, občané České republiky, kvůli této vládě Petra Fialy, pětikoalici, pětislepenci, jak přezdívací lidé, i když já už častěji slyším ve veřejném prostoru, že jste dostali přezdívkou ubrečená vláda nebo ufnukaná vláda, protože si vždycky stěžujete, že nemůžete vůbec nic prosadit, přitom je to jenom neschopností lidí právě typu Marka Výborného z KDU-ČSL, který to tady hrotí nenávisťně a teďka taky práskl do stolu a pak se diví, že s ním nechce

nikdo jednat, protože takovýhle vzteklounky, který tady mlátí do stolu, my jsme fakt v dospělém světě, my nejsme tady v mateřské škole, takže buď jste profesionální politik a umíte jednat a umíte nalézat kompromisy, nebo jste jako malý kluk někde na písčičku a dupete si jenom nožičkou, že když nebude po vašem, tak prostě se tady zřejmě, no, chtěl jsem říct počuráte, ale to je vaše věc už.

Takže problémem je, že výsledkem nečinnosti vaší vlády, výsledkem nečinnosti vaší vlády je, že čeští občané začali jezdit nakupovat do Polska. To znamená, český občan, místo aby vláda pracovala na tom, aby příjmy českých občanů, abych se vrátil k té ekonomice a k těm základním ekonomickým pravidlům, která, mě překvapuje, že vláda vůbec nechápe, místo aby příjmy českých občanů, které mají v rámci svých platů, mezd a zisků, se točily v české ekonomice a zpátky se nám vracely formou třeba DPH a tak podobně, nebo jiných příjmů, zpátky do naší ekonomiky a do státního rozpočtu, tak vy vlastně svojí neschopností vyvádíte peníze českých občanů do zahraničí. A já těm českým občanům rozumím samozřejmě, protože když vaše vláda není schopna nastavit ani s porovnatelnými zeměmi středoevropského regionu adekvátní ceny potravin a zajistit přístupné ceny potravin, pohonných hmot a energií, tak samozřejmě českým občanům logicky nezbyvá, než aby si šli nakoupit třeba do Polska.

Takže to, že vaše vláda nás přichází opravdu draho, ale to není 700 000, to už jsou miliardy, tím, že čeští občané jsou nuceni – a já je chápu úplně a rozumím jim – jezdit nakupovat do zahraničí a přispívat, vlastně zvyšovat HDP v sousedním Polsku, místo aby zvyšovali HDP v České republice, to je všechno vaše vina, vaší vlády. Takže jestli tady chcete hovořit o tom, kdo tady zdražuje, kdo tady zdražuje český rozpočet a kdo tady je drahý, tak jste to vy, ale v miliardách korun. Je to neuvěřitelný. A pak si ještě dovolujete říkat, že hodina Sněmovny stojí 700 000 korun, když vy stojíte miliardy. A ještě dáváte na misku vah boj za svobodu a demokracii s nějakými penězi. To je tedy úplně šílená situace, protože znova říkám, svobodu a demokracii nemůžeme vyměnit za nějaké peníze. Kdybych si měl vybrat svobodu a demokracii a členství v Evropské unii, to je ta stejná otázka: vždycky svobodu a demokracii. To je přece úplně jasné. Já bych chtěl vždycky radši svobodu a demokracii a klidně být o něco chudší a já myslím, že i naši voliči, a já to vím, radši by svobodu a demokracii, než aby je někdo ovládal, šikanoval a tyranizoval a neměli ani na základní potraviny a energie.

Zpátky k tomu, jakým způsobem vaše vláda pracuje s těmi cenami energií, potravin a tak dále. Vy jste nejenom že nejste schopni zajistit levnější potraviny, energie, pohonné hmoty, tak jako to dělají vlády, vlastenecké vlády kolem nás, a SPD je vlastenecká strana, ale vy dokonce ještě šikanojete ty občany, kteří si šli nakupovat do Polska, tím, že ministr financí Zbyněk Stanjura tam poštvál celníky proti nim. Já nic nevytýkám celníkům. My podporujeme jak celníky, tak policisty, tak hasiče a další, protože celník musí prostě podle služebního zákona pracovat na příkaz. To znamená, tomu celníkovi nezbyvá nic jiného, když mu to přikáže ministr financí Zbyněk Stanjura z ODS, než aby šel kontrolovat ty občany, a politicky, je to politický pokyn. To znamená, celníkům nevyčítám vůbec nic, naopak s nimi soucítím, že řada z nich, bych předpokládal, že si do toho Polska jde nakoupit taky, pochopitelně. A zvláště když vláda tady v podstatě plus minus zamrazila nebo okradla řadu profesí o slíbené zvýšení, a to se jednalo o zvýšení v rámci inflace. Takže místo abyste řešili zdražování energií, potravin, tak vy ještě šikanojete a perzekvujete občany, kteří si jdou nakoupit do Polska, protože v Polsku je vlastenecká vláda, která kašle na zájmy Evropské unie a na diktát z Bruselu, ale šla to prostě řešit.

Takže ono je to opravdu čím dál horší. A za sebe, já jsem opravdu neočekával, že už po pouhých pár týdnech tady bude nějaká vláda, která bude přinášet takové problémy občanům České republiky. Vy jste slibovali už rok, rok jste slibovali, a já to vím z první ruky, protože jsem v těch televizních debatách s Petrem Fialou a s dalšími pochopitelně byl v těch televizích, celý loňský rok i jindy. Takže vaši představitelé pětikoalice říkali, jak jsou připraveni programově, jak jsou připraveni vyřešit všechno, zdražování jak jste připraveni vyřešit, ale skutek utek. Vy nemáte připraveno nic. Jediné, co chcete, a jediné, co je váš program, je, že

chcete vládnout. Druhá věc je, a to už jste voličům neřekli, že nevíte jak, respektive že jenom sami pro sebe.

Co se týče... takže já bych vás chtěl důrazně požádat, důrazně bych chtěl požádat vládní pětikoalici, a tady předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL, pan Marek Výborný, tady neustále chodí na mikrofon, ale já bych ho chtěl taky požádat prostřednictvím předsedajícího, aby přišel na mikrofon s tím, že řekne, jak vyřeší to zdražování. To lidi zajímá, jak vaše koalice vyřeší to zdražování, protože už jsem si všiml, že vy chodíte na mikrofon s věcmi, které schválně vůbec neřeší ty problémy občanů. Takže já se znova ptám, až půjdete na mikrofon, a už jste se před chvílí hlásil, jsem si všiml, možná jste stáhl už zase, tak já bych rád ve vašem vystoupení slyšel, jak vyřešíte zdražování energií, potravin a pohonných hmot v České republice. A jestli to ve vašem vyjádření nezazní, tak je to k ničemu úplně. Pro občany.

My chceme slyšet od nějakého vládního představitele, a je pravda, že pan poslanec Marek Výborný z KDU-ČSL tady mluví nejčastěji na mikrofon, se ukázalo, a ještě pan Jakob, předseda klubu TOP 09. Takže já bych vás chtěl požádat, protože vy jste evidentně takoví ti mluvnější mezi vašimi poslanci, protože jsem si všiml, že drtivá většina vašich poslanců vůbec nemluví, takže buď nechtějí mluvit, nemluví, nebo nemají argumenty, nebo se možná už ani nechtějí hlásit k některým vašim tématům typu pandemický zákon. Tak u vašich senátorů jsme to viděli, že dokonce to zamítli a byli proti. Takže já bych chtěl, až půjdete na mikrofon, a já myslím, že máte chuť jít na mikrofon, doufám, ale i kdybyste šli na mikrofon zítra i příští týden, prosím, vložte tam to, jak budete řešit to zdražování, protože od ministrů se toho nemůžeme dočkat. Takže abyste chápali, vážení kolegové z TOP 09 a KDU-ČSL, proč nabádám vás, protože ministrů jsme se ptali už x-krát a ministři na ten dotaz neodpovídají. Premiér Petr Fiala také ne. Ten řekl, že v prosinci představí plán, a nepředstavil nic. A znovu, jak víme, to ví všech deset milionů občanů České republiky a jejich rodiny, každému chodí drahé složenky a zdražuje se to. Takže občané čekají. Takže já bych byl rád, abyste do vašich vystoupení také zahrnuli vaše konkrétní návrhy na řešení zdražování. Protože když to řešení nemá vláda, přestože ho slibovala, tak očekávám, že ho budou mít a znají ho předsedové poslaneckých klubů. Ti nejvýraznější, ti, kteří za vás nejvíce mluví. Takže tady bychom uvítali, abyste to rozebrali trošku déle, abychom to také mohli připomínkovat, a my tady ty alternativy jasně nabízíme.

Tak pojďme teď k tomu dalšímu tématu této schůze, a to je způsob, nebo respektive nezpůsob, neschopnost vládní koalice pomoci v rámci těch opatření a v rámci těch způsobených škod živnostníkům, osobám samostatně výdělečně činným a malým českým firmám. Pro hnutí SPD je od našeho vzniku jednou z hlavních oblastí zájmu a jednou z hlavních programových priorit snaha o všestrannou a systémovou pomoc našim živnostníkům, osobám samostatně výdělečně činným a malým českým firmám. Toto naše přesvědčení se ještě zásadně zintenzivnilo s vypuknutím epidemie koronaviru v březnu roku 2020, kdy okamžitě následovala tvrdá vládní omezení podnikatelských aktivit a vyvstala akutní nutnost vytvoření systému pomoci a podpory těchto skupin občanů a samozřejmě rovněž jejich zaměstnanců a jejich rodin. Je pro nás velmi smutným zjištěním, že vláda Petra Fialy se pomoci našim živnostníkům od svého nástupu téměř vůbec nevěnuje, a to ani ve svých programových dokumentech, tak hlavně ani ve své praktické každodenní činnosti. No, prostě slov je hodně, ale činy nepřicházejí. To je typická charakteristika této nové vládní pětikoalice.

Je pro nás proto velmi smutným zjištěním, že vláda Petra Fialy v podstatě odmítá pomoci nějak systémově těm pracujícím a slušným lidem a firmám. My v SPD naopak samozřejmě podporu této společenské skupiny považujeme za velmi klíčovou, a to zvláště v dnešní době, kdy na ni tvrdě dopadají všechna vládní omezující epidemiologická opatření posledních dvou let. Chtěl bych vás upozornit i z hlediska ekonomiky, že páteří ekonomiky nejsou nadnárodní korporace a montovny, které notabene ještě vyvádí miliardové zisky České republiky do daňových rájů, a to, abychom toto změnili a upravili, tady byl také a bude ještě zákon SPD a je tady vložen ve sněmovním systému. Ale vládní koalice ho také odmítá, protože jdete na ruku Evropské unii a nadnárodním korporacím, místo abychom ty zisky více zadrželi tady, třeba

formou povinné reinvestice části toho zisku. Ale to vás nezajímá. Vás to nezajímá a pak tedy brečíte, fňukáte, že nejsou peníze ve státním rozpočtu. Přitom neuděláte vůbec nic pro to, aby ty peníze tady byly. Ale vy to vždycky vyřešíte tím, že sáhnete a vezmete peníze slušným lidem, které tady potřebujeme, typicky ty hasiče, které naopak SPD podporuje.

Je nesporné, že naši živnostníci a malé české firmy si po dvou letech tvrdých opatření, která omezují a ničí jejich podnikání, jednoznačně zaslouží významnou a hlavně opravdu efektivní pomoc od státu. Pomoc, která zabrání zániku dalších živností a která rovněž do budoucna podpoří poctivě pracující drobné podnikatele a umožní restart jejich podnikání. Podnikatele i jejich zaměstnance samozřejmě. Na zaměstnance SPD nikdy nezapomíná. To totiž současně pomůže i zachránit tisíce pracovních míst, protože naši živnostníci jsou v mnoha případech zaměstnavateli dalších českých občanů, což si často málokdo pořádně uvědomuje se všemi důsledky a významy tohoto faktu. V naší práci v předchozím a také už i v tomto volebním období v Poslanecké sněmovně jsme proto za práva a zájmy našich živnostníků a malých českých firem tady bojovali celou dobu. I po celou již téměř dvouletou dobu, když se průběžně jednalo o nejrůznějších kompenzacích za omezení jejich podnikání a uzavření jejich provozoven. Šlo zejména o boj o podobu takzvaného kompenzačního bonusu a jeho parametrů, aby na něj dosáhli skutečně všichni živnostníci, kteří byli těmito opatřeními zasaženi a jejichž práva bývalá vláda často ignorovala, například v tom smyslu, aby na tyto kompenzace měli nárok i živnostníci na takzvanou vedlejší výdělečnou činnost, tedy například starobní a invalidní důchodci a studenti, a dále také ti živnostníci, kteří pracují na dohody o provedení práce a na dohody o pracovní činnosti, anebo o prosazení nároku živnostníků na mimořádné ošetřovné při péči o jejich děti v době uzavření škol a školek.

Leccos podstatného se nám bohužel vzhledem k tehdejší poměrům ve Sněmovně nepodařilo prosadit, SPD je opoziční stranou, přičemž za největší škodu a chybu považujeme zamítnutí našich návrhů, jejichž cílem bylo odpuštění povinných odvodů sociálního a zdravotního pojištění všem živnostníkům postiženým vládními omezeními, omezujícími opatřeními na celý rok 2021, což by jim pomohlo opravdu velmi citelně a mnohým z nich by to umožnilo i jejich podnikatelské přežití. A dále se nám, nám v SPD, ani na tři pokusy nepodařilo prosadit, aby nárok na kompenzační bonus pro eserůčka měli všichni společníci všech těchto společností s ručením omezením, kterým bylo během epidemie znemožněno anebo výrazně omezeno podnikání, nejen společníci maximálně dvoučlenných eserůček, což bylo jasně diskriminační.

Rukou společnou a nerozdílnou tento návrh zamítla, tento návrh SPD na pomoc malým českým firmám a živnostníkům, rukou společnou a nerozdílnou tento návrh zamítla jak bývalá vláda hnutí ANO, tak i současná pětikoalice, která se sice slovně hlásí k podpoře živnostníků, ale jde o postoj naprosto falešný, jelikož v praxi platí z jejich strany pravý opak. Podle jejich reálných kroků, podle reálných kroků vlády Petra Fialy je jejich postoj k našim živnostníkům a podnikatelům dost nepřátelský. Naopak podporujete nadnárodní korporace, které odtud vyvádí zisky do daňových rájů. Ostatně jak vidíme na příkladu hnutí STAN, Starostů a nezávislých, dokonce je firmy z daňových rájů v milionech korun sponzorovaly. Sponzorovaly jejich volební kampaň a dodnes odmítá předseda STANu a ministr vnitra Vít Rakušan říct, a je to i první vicepremiér české vlády, kdo jsou ti koncoví majitelé těch firem, kteří je sponzorovali, sponzorovali kampaň STAN a Pirátů. A Piráty už to ani nezajímá, protože ti už si sedli ke korýtkům a už servilně mlčí, jenom aby tam byli.

Svědčí o tom přístupu vlády Petra Fialy, svědčí například předčasné ukončení programu Antivirus B, který pomáhal udržet zaměstnanecská pracovní místa v oborech zasažených omezeními podnikání a následným propadem obrátů a příjmů. A hlavně v přímém přenosu i tady ve Sněmovně vidíme, že resortní Ministerstvo průmyslu a obchodu i celá vláda přistupují velmi laxně k prodloužení programů finanční pomoci živnostníkům a firmám postiženým stále pokračujícími omezeními opatřeními zejména v oblasti služeb.

Dne 31. ledna zatím zcela bez náhrady skončilo období, za které je možné žádat o takzvaný kompenzační bonus z důvodu propadu tržeb v souvislosti s omezením podnikání, a dodnes rovněž nebyly vyhlášeny již v prosinci Ministerstvem průmyslu a obchodu vyhlášené a přislíbené výzvy k přijímání žádostí o finanční kompenzace v posledních dvou funkčních programech ministerstva na pomoc podnikatelům, COVID – Nepokryté náklady a COVID 2021, na což tisíce podnikatelů spoléhaly, přestože různá omezení podnikání minimálně v některých oborech dále pokračují, abychom se před několika dny nakonec z úst ministra průmyslu Síkely dozvěděli, že tyto programy už vůbec pokračovat nebudou, což je facka do tváře našim podnikatelům a porušení daného slibu a zásady legitimního očekávání, které tito podnikatelé měli. A to už vůbec nehovořím o nulové aktivitě Ministerstva průmyslu i vlády ohledně pomoci českým živnostníkům a firmám zasaženým astronomickým růstem cen elektřiny a plynu. Ale o tom jsem tady už hovořil, že vláda je absolutně nečinná a nechce řešit zdražování. Co řešit? Vyřešit! Vy to musíte vyřešit, nejenom dílčím způsobem... no ani dílčím způsobem. Vůbec nic neděláte. Protože ten příspěvek na bydlení jste nabídli cca pěti procentům domácností. A protože formulář je tak komplikovaný a částka tak minimální, tak si o to zažádal pouze zlomek, malá část i z těch pěti procent domácností, které by teoreticky na to mohly mít nárok. Takže i jedinou malinkou věcíčku, kterou jste udělali, a tím jste ještě zdvihli dávky nepřizpůsobivým, i takzvaným nepřizpůsobivým, abych to řekl správně, tak jediné, co jste udělali, je v podstatě tak komplikované, nelogické a špatné, že to občané ani nejsou schopni pořádně využít. Odradili jste občany od toho to využít. To je problém. Protože jakákoli věc, kterou by vláda měla dělat, by měla být srozumitelná, měla by být uživatelsky příjemná, přístupná. Ani to nejste schopni. V minulém volebním období, když jste byli taky v opozici, jako bylo SPD, tak tohleto přesně jste kritizovali na té předešlé vládě, a i my jsme to kritizovali, že opatření nejsou srozumitelná a že je chaos. Ale vy v tom chaosu a opatření, to vidíme u pana ministra Válka, pokračujete. Tam už se to úplně celé pomotalo, že dokonce i Senát, kde máte většinu vládních senátorů, tak už zamítá vaše návrhy. Ale to už je jiná diskuse.

Teď bych chtěl mluvit o tom, že vůbec nepomáháte ani českým živnostníkům a českým firmám, kteří jsou zasaženi astronomickým růstem cen elektřiny a plynu. To je naprosto cynický a tristní postoj, zvláště víme-li, že pokud je odběr elektřiny či plynu veden v režimu takzvaného místa podnikání, nikoli v režimu soukromého místa k bydlení, nejen že nelze využít ani hypotetickou a nedostatečnou možnost požádat o příspěvek na bydlení, proto jsem o tom hovořil, ale hlavně to, že ceny energetických komodit jsou u odběrných míst určených k podnikání mnohem vyšší než v nemovitostech určených k bydlení a jejich poslední růst už je pro mnohé podnikatele likvidační.

Připravované programy pomoci podnikatelům, které v minulých dnech představilo Ministerstvo průmyslu a obchodu ministra Síkely a které včera schválila vláda, jsou velmi slabé a nedostatečné. Drtivá většina živnostníků a firem, které byly postiženy omezením provozu obchodu a služeb, nedokáže splnit přísně nastavená kritéria vzniku nároku na státní finanční pomoc, jak přesvědčivě dokládají ve svých stanoviscích různé podnikatelské svazy a asociace, například Sdružení podnikatelů v gastronomii nebo Sdružení jihomoravských živnostníků a podnikatelů. Navíc tyto čtyři programy nejsou stále nijak konkretizovány a ani fakticky vypsány. K tomu má dle vládních představitelů dojít až nejdříve za týden.

Za velmi alarmující považujeme i absolutně nedostatečnou komunikaci vlády a Ministerstva průmyslu a obchodu směrem k zoufalým živnostníkům a podnikatelům, kteří se v minulých dnech a týdnech tázali na podobu, termíny a podmínky nových kompenzačních programů.

Odpovědi jim bylo, jak o tom svědčí desítky, či spíše stovky podnětů, které jsme my v SPD obdrželi, pouze mlčení. Absolutně nulová tolerance. A to mimochodem desítky či stovky podnětů chodí nám jenom v jednom kraji například na naše krajské maily našich poslanců. Dohromady je už těch podnětů obrovské množství, že ministerstvo v podstatě nereaguje. Absolutně nulová reakce vůbec na snahu živnostníků a podnikatelů se dozvědět podobu,

termíny a podmínky nových kompenzačních programů. Já nechápu, proč ministr průmyslu pan Síkela prostě nezajistí komunikaci ministerstva vůči těm, kteří platí ministerstva a platí jeho plat, tak aby jim bylo odpovězeno. Já nechápu, proč máme dostávat doslova stovky podnětů od živnostníků a českých firem, to jsou slušní lidé, kteří pracují a chodí do práce, odvádějí daně a živí státní správu, a odpovědí je prý mlčení a absolutně nulová reakce. To je přece strašný! To je strašná arogance.

Přece i kdybyste jim tam odpověděli třeba "nevíme, nebo odpovíme za chvíli, nebo odpovíme, až budeme vědět", tak je to aspoň nějaká odpověď. Ale úplně ignorovat dotazy daňových poplatníků a občanů České republiky, zvláště když se ptají podnikatelé a živnostníci Ministerstva průmyslu, což je v podstatě jejich ministerstvo, mělo by být jejich, ale ono je proti nim, jak se ukazuje, tak tam by ta komunikace přece měla být v podstatě partnerská, přátelská, vstřícná. A ten stát naši živnostníci a naši podnikatelé, čeští živnostníci a čeští podnikatelé, tím mám na mysli nikoli národnostní diferenciaci, ale kdo je daňovým poplatníkem, plátcem daní v České republice, o to tady jde, tak ti by přece měli cítit oporu. Mělo by to být tak, že když někdo zavolá na linku třeba Ministerstva průmyslu, tak že nebude volat s pocitem, jestli se vůbec dovolá, jestli mu někdo odpoví, ale bude volat s pocitem, že určitě se dovolá a určitě si s ním někdo hezky promluví a dá mu ty informace. Ani po třiceti letech od roku 1989 není schopna vláda zajistit takovou elementární komunikaci? To je přece úplně šílený. To je neuvěřitelný.

To u nás v cestovní kanceláři, já jsem dovezl, my jsme dovezli, je nás tam víc, přes milion japonských turistů do České republiky od 90. let v součtu. A kdybychom takovýmto způsobem pracovali, tak přijdeme o všechny klienty, kteří tady mimochodem také utrácejí obrovské peníze do státního rozpočtu jenom na příjmech DPH, na ubytování, na nákupech a podobně.

Já bych očekával, že když pan ministr, jak jsem četl, přišel z privátní sféry, tak že opravdu by to mělo být nastaveno tak, a myslím, že víme, o čem mluvíme, aby prostě ten servis pro občany fungoval, a ne aby nám tady stovky lidí psaly, že odpovědí jim je mlčení a absolutně nulová reakce. To přece... Takhle to fakt nedělejme, jestli vás můžu poprosit, pane ministře Síkelo.

Víme tedy zatím jen to, že ministr průmyslu a obchodu Josef Síkela na tiskové konferenci 9. února sdělil, že ve zkráceném termínu budou renotifikovány některé staré programy ministerstva na pomoc živnostníkům, což už ovšem dnes prakticky zase neplatí. A po doplňujícím dotazu novináře upřesnil, že podmínkou pro vstup do těchto programů bude propad tržeb o 50 % a že se bude porovnávat tento propad vůči období listopad až prosinec 2021, nikoli celé druhé pololetí loňského roku, jako tomu bylo dříve. Všechny relevantní podnikatelské svazy se shodují v tom, že tyto podmínky musely být konstruovány tak, aby na pomoc nedošel žádný subjekt, který se snažil dva roky omezení poctivě přežít a který provozoval svou živnost v době tvrdých restrikcí. Absence známosti konkrétní podoby budoucích kompenzací také působí ohromné problémy jednotlivým živnostníkům, podnikatelům a firmám například v jednání s jejich věřiteli, což je opět naprosto katastrofální. To je potřeba si uvědomit. I tenhle moment je hrozně důležitý u podnikání.

Je zcela zjevné, zejména i na základě živnostníků a nejrůznějších podnikatelských asociací, že se ministerstvo přes opačné proklamace snaží kompenzace a finanční odškodnění podnikatelům zkrátit co nejvíce, a to bez jakéhokoliv morálního, ale i ekonomického a národohospodářského oprávnění. Naprosto mimo meze jakékoliv slušnosti a pochopení jsou některá vyjádření, či řekl bych spíše výhrůžky z vládních řad vůči podnikatelům v tom smyslu, že jde už o poslední pomoc, která jim bude v souvislosti s dopadem vládních omezujících opatření poskytnuta, a že si prý mají rozmyslet, zda budou i nadále pracovat a podnikat ve svých oborech, protože vláda je nehodlá udržovat na jakési transfuzi. To je absolutní nehoráznost, zejména od vlády, kterou tvoří subjekty falešně se vždy tvářící jako ti, kdo stojí na straně českých živnostníků a podnikatelů.

Tady bych rád zdůraznil, ale pan ministr Síkela to stoprocentně ví, že páteří ekonomiky nejsou montovny, nadnárodní montovny. Až se jim tady přestane líbit, tak prostě odejdou, a to ani nemluví o tom, že vyvádí daně často do zemí, kde jsou výhodnější daňové podmínky. Je to ten Kypr například. Ale právě páteří ekonomiky jsou živnostníci. Ti nikam neodejdou. Ti tady musí žít, jsou to malí živnostníci a malé české firmy, ti jsou páteří ekonomiky. To nejsou nadnárodní korporace, které se dokážou sbalit a odejít někam pryč a je jim Česká republika ukradená, protože jejich cílem je pouze získat a vyždímat podmínky v České republice. Takže stát by měl podporovat živnostníky a malé české podnikatele, kteří platí daně v České republice a žijí tady s námi v České republice. To je ta páteř ekonomiky, a mimochodem, ale to určitě pan ministr taky ví, takové ty základní ekonomické poučky, že i v případě krize je to i protikrizový přístup, protože když se vám tedy sbalí pár nadnárodních korporací a ekonomika bude závislá na nadnárodních korporacích a odejdou, tak samozřejmě ekonomicky to způsobí kolaps, ale když podpoříme živnostníky, kteří se věnují různým oblastem činností, nikoliv se čistě například orientovat na automobilový průmysl.

To je také mimochodem téma, které bych někdy od pana ministra rád slyšel, co s tím hodlá dělat, protože ta v podstatě docela jednostranná orientace na automobilový průmysl v okamžiku, že Evropská unie tlačí Green Deal a podobně, tak u nás řada lidí pracuje v automobilovém průmyslu, nebo se tady vyrábí komponenty, je to prostě obrovská část českého exportu, tak jaký je vlastně plán vlády a ministerstva hospodářství, jakým způsobem vlastně zabránit destabilizaci českého průmyslu, jakým způsobem prostě diverzifikovat tu českou výrobu a český průmysl, abychom stáli na víc nohou a i v souvislosti s tím zeleným šílenstvím z Evropské unie abychom zachovali tu českou ekonomiku a české hospodářství nějakým způsobem stabilně. To taky vůbec od vlády neslyším, tyto informace, ale ono, jak víme, není vůbec na nic čas, už není čas, protože nějakým způsobem diverzifikovat ten průmysl a hospodářství, to je věc samozřejmě na x let, to není, že si tady luskneme a najednou tady budeme mít jinou strukturu.

Takže zpátky k tomu, že ti živnostníci a podnikatelé, právě ty malé a střední firmy a živnostníky je potřeba podporovat. Já bych tady chtěl požádat pana ministra Síkelu, aby to kdyžtak ve svém vystoupení, jestli půjde vystoupit, taky zmínil, protože tady bych se rád shodl s panem ministrem, kdo je tedy tou prioritou a že se tady o ty lidi musíme postarat, ať si o nich někdo myslí cokoli kdokoli, my je v SPD podporujeme, ale to jsou ti, co tady budou žít se svými rodinami, pracovat tady, a hlavně je tam taky, že se každý věnuje různým těm oblastem činností, a to je samozřejmě důležité i v případě krize, nebýt závislý pouze na jednom segmentu.

Protože pokud vláda Petra Fialy do budoucna už úplně odmítá pomáhat podnikatelům, přestože stále trvá platnost některých omezujících opatření, lze jednoznačně očekávat mimo jiné toto: hromadné, v některých oblastech doslova masivní a plošné propouštění zaměstnanců těchto podnikatelů, ztrátu pracovních míst, nárůst nezaměstnanosti a nápor na veřejné finance v oblasti výplaty pojistných i nepojistných dávek, nárůst počtu konkurzů, insolvencí a exekucí, propad tisíců lidí do dluhových pastí, zánik tisíců živností. A to přeci nechceme. My to za SPD nechceme. Proto se na to ptám, co s tím hodlá vláda dělat. Když si uvědomíme, že tato vláda nesmyslně ukončila program Antivirus B, který byl zaměřen právě na podporu zaměstnanosti v oborech postižených omezujícími opatřeními, jde doslova o smrtící kombinaci a bude nezbytně nutné v takovém případě okamžitě aktivovat takzvaný kurzarbeit.

Tato vláda se často ohání západními vzory, zejména německými, ale pouze tehdy, když se jí to hodí. Ale právě v situaci, o které hovoříme, by se naše vláda v Německu inspirovat mohla, například programem Neustarthilfe, což i já, který neumím německy, si to umím přeložit, že je to nový start pomoci, jestli překládám správně, protože jsem si tuhle, ale to už je dávno, na střední škole, prolistoval nějakou učebnici němčiny, takže tento program na pomoc s novým startem, na pomoc podnikatelům, který bude v Německu fungovat ještě po celý rok 2022 a týká se právě adresně těch oborů, které byly postiženy nařízením o zákazu vstupu neočkovaným

občanům do příslušných provozoven obchodů a služeb. Ale to bychom asi po naší nekompetentní a arogantní vládě chtěli příliš.

Hnutí SPD říká jasně, a v tomto smyslu i pracuje: vážíme si našich živnostníků a podnikatelů, kteří jsou onou pověstnou solí země, motorem jejího hospodářství a zaměstnanosti a základní oporou systému veřejných daňových příjmů.

Teď mi dovoluďte úplně závěrem. Pakliže vládní koalice dovolí schválit program této schůze Poslanecké sněmovny, abychom se skutečně mohli dobrat k řešení toho zdražování, a já myslím, že to spíš nedovolíte, protože žádné řešení na zdražování nemáte, tak vlastně co byste tady logicky diskutovali, ale kdybyste náhodou chtěli diskutovat naše řešení, tak já bych rád navrhl tři usnesení, o kterých bychom v takovém případě hlasovali, ale to lze o nich hlasovat, až pakliže dovolíte schválit program této schůze:

I. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby neprodleně vypracovala a předložila novelu zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2022, která by umožnila čerpat tuto finanční pomoc živnostníkům a podnikatelům postiženým dopady vládních omezujících opatření i za období po 31. lednu letošního roku.

II. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky a Ministerstvo průmyslu a obchodu, aby urychleně našim živnostníkům a podnikatelům předložily a také zveřejnily realistické a široce dostupné, nikoliv nereálné a diskriminační, speciální podpůrné programy na pomoc živnostníkům a podnikatelům v oborech, které v roce 2022 byly a nadále jsou postiženy vládními omezujícími opatřeními, například nařízeními o maximálním počtu osob, které se mohou účastnit vybraných akcí například v oblasti kultury či sportu.

III. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby její prioritou při pomoci živnostníkům a podnikatelům postiženým omezujícími opatřeními byla ochrana zaměstnanosti a pracovních míst českých občanů.

Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Další v pořadí s přednostním právem je přihlášen pan ministr Síkela. Pane ministře, prosím.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jozef Síkela: Vážený pane předsedající, vážené poslankyně, vážení poslanci, doufám, že se tady srovnám lépe než minule, za což jsem byl kritizován.

Zaznělo tady ze stran mých předřečnic a předřečníků mnoho slov s mnoha přívlastky. Dalo by se říct, že to byla slova krásná, lákavá, vábivá, někdo by možná řekl dokonce lasiččí. Já bych řekl, že mnoho z nich bylo slovy velmi populistickými. Opakovalo se tady pomoc, podpora, dotace, utrácet peníze, rozdávat, kompenzace. Byl jsem vyzýván, abych byl aktivní, pochopil jsem, že být aktivní znamená rozdávat. A zazněly tady i odborné pojmy, dokonce ze strany lidí, od kterých mě to překvapilo. Paní bývalá ministryně Schillerová mluvila o pádivé inflaci, pan Okamura mluvil o národohospodářských opatřeních. Já jsem si nejdřív myslel, že jsem úplný pitomec, ale pak jsem zjistil, že jsou to, třeba ze strany paní bývalé ministryně, ti stejní lidé, kteří tady vládli v minulých letech a kteří jsou přímo zodpovědní za tu situaci, ve které se naše ekonomika nachází. (Potlesk poslanců koalice.)

A já nemohu nereagovat na přímé invektivy pana předsedy Okamury, který se tady staví do role správce, ochránce veřejných zájmů. A já v tuto chvíli nemohu nevzpomenout svého oblíbeného Karla Engliše. – To byl, paní Schillerová, ministr v šesti vládách. (Poslankyně z místa: Já to vím.) – Poté působil jako guvernér České národní banky. On rozuměl financím. (Potlesk z pravé poloviny sálu.) Doporučuji. Protože já jsem zjistil z těch vystoupení, že jsme

zřejmě chodili do jiných škol, četli jiné knihy a máme jiné životní zkušenosti – doufám, že alespoň pro velkou část voličů této země si dovoluji říct naštěstí. (Smích a potlesk zprava.)

Takže ke Karlu Englišovi. Vládě demokratické působí největší obtíže, že správcové veřejných zájmů nedovedou se při jejich správě povznést nad své zájmy soukromé nebo stranické, anebo že prostě nerozumějí problémům, před které jsou postaveni. Obojí demokracii diskredituje, a přece není spásy mimo demokracii. Demokracie vyžaduje tedy charakterů a vzdělání. Proto doporučuji všem například knihu Karla Engliše z roku 1940 Národní hospodářství pro účely nejvyšších stupňů středních škol. (Pobavení v pravé části sálu.)

Ono totiž z vašich projevů, i paní Schillerová, by mohlo budit dojem, že jste se v politice ocitla teď a že máte před sebou čistý stůl. Vy, pan ministr Havlíček, pan poslanec Babiš, pan bývalý ministr Havlíček, pan poslanec Babiš. Ale to v žádném případě není pravda. Pojdme si tedy říci, co ve skutečnosti na stolech máte.

Na počátku tohoto týdne zveřejnil Český statistický úřad informaci o tom, že inflace v České republice vzrostla na 9,9 %. Lednová inflace! Ne naše inflace. Vaše inflace, lednová inflace! Schválně jsem si dohledal, jaká je inflace v okolních zemích jako Německo, Rakousko, Polsko, Slovensko, Maďarsko, Belgie, Itálie nebo Francie. A ve všech je nižší než u nás. Takže to vypadá, že poté, co jsme za vaší vlády nejdříve byli best in covid, tak jsme nyní díky vám best in inflation. Pokud byste chtěli znát ta čísla: Rakousko 5,1, Německo 4,9, Slovensko 8,4, Maďarsko 7,9, Francie 2,9 atd. Opravdu byste jenom těžko v Evropské unii hledali stát, jehož obyvatelům by se znehodnocovaly jejich úspory tak rychle jako v Česku. Takže to máte, paní Schillerová, i na vašem stole.

A hned vedle toho vám leží rekordní zadlužení Česka. Více než 800miliardový dluh za čtyři roky, který jste vy společnými silami vytvořili. Principem vašeho vládnutí totiž bylo kupovat si voliče a rozdávat peníze každému, kdo si o ně řekne. Udělali jste si takovou veřejnou výdejnu peněz. Rozpustili jste v ekonomice stovky miliard a vůbec jste neřešili, jestli jste postupovali účelně a jaké to bude mít důsledky. Ty vidíme až nyní. Inflace 9,9 %. Když vidím tyto výsledky a zároveň poslouchám ty dlouhé projevy o tom, že bych měl pokračovat, rozdávat dotační programy jako Večerníček, jak to dělal pan ministr Havlíček, tak si říkám: Nestydíte se? Ale někteří z vás zřejmě ne, protože asi mají vyoperovanou hanbu.

Proto já od prvních chvil opakuji několik věcí, kterými se ve své práci řídím. Za prvé, stát nemá rozdávat peníze každému, kdo si o ně řekne, ale těm, kteří to nejvíce potřebují. A to je to, co my děláme. (Potlesk z pravé části sálu.) Za druhé, peníze, se kterými jako ministr nakládám, nejsou moje. Svěřili mi je občané České republiky a já je odmítám bezúčelně rozhazovat a přitom ještě vytvářet tlak na vyšší inflaci. A za třetí, paní Schillerová, pro vás i pro pana Okamuru, který tady teď není už, asi šel na kafe: Když utratím víc peněz, než je ve státním rozpočtu, znamená to, že zadlužím naše děti a vnoučata. Vám nevádí zadlužovat vaše děti a děti vašich dětí? Mně to vadí a já to dělat nebudu. (Potlesk poslanců koalice.)

Těchto pravidel jsem se držel i v případě covidových programů. Peníze nerozdáme všem, ale s kolegy na ministerstvu a ve vládní koalici jsme našli takové řešení, které pomůže těm potřebným. Nejen že je tento postup protiinflační, ne proinflační jako ten váš, ale je také výrazně účelný. Podobně chci postupovat i v případě řešení problému s vysokými cenami energií, který tady po minulé vládě zůstal.

Já si dodnes kladu otázku a nedostávám odpovědi: Jak je možné, že ze dne na den 15 % trhu, více než 900 000 domácností skončí v DPI díky krachu jednoho obchodníka s energiemi. Já jsem chtěl odpovědi, chtěl jsem vědět, co dělal ERÚ. Chtěl jsem vědět, co dělala vláda. Chtěl jsem vědět, co dělal pan ministr Havlíček. Já dostávám z ERÚ odpovědi, že řeší s právníky, jestli mi mohou poskytnout zápisy ze zasedání rady! Jestli mě mohou seznámit s informací, jestli se setkávali s panem ministrem! Já samozřejmě mám nějaké dostupné informace o tom, jak konalo ministerstvo. Ale je tam několik záhad, na které odpovědi nejsou.

Tou první záhadou je datum 30. 9. Datum, kdy firma Slovakia Energy poslala 300 000 slovenských domácností do DPI, protože ukončila činnost. 30. 9., 300 000 slovenských domácností. 8. až 9. 10., jak všichni víme, se konaly volby. Čtyři dny po volbách mateřská společnost Slovakia Energy, společnost Bohemia Energy, poslala do DPI 900 000 domácností. Problém, který řešíme dodnes. A víte, co se dělo mezi 30. 9. a 13. 10., kdy dceřiná společnost českého obchodníka s 15procentním tržním podílem poslala na Slovensku 300 000 domácností do DPI? Vůbec nic. A můžeme se ptát – proč? Proto připravujeme novelu energetického zákona, která zajistí to, co minulá vláda zajistit nedokázala, stejně jako ERÚ. Účinnější dohled nad energetickým trhem bude vycházet z myšlenky, že nabídka nejnižší ceny nesmí být pro zákazníka zároveň sázkou na nejvyšší riziko a že veškeré riziko nesmí nést zákazník za obchodníka.

Samozřejmě také dobře víme, že vysoké ceny elektřiny zasáhly celou společnost a že nejvíce zasažené jsou firmy z energeticky náročných odvětví. Pro menší a střední podniky jsme ve spolupráci s Národní rozvojovou bankou připravili rozšíření programu Záruka, prostřednictvím kterého pomůžeme podnikatelům získat komerční úvěry jen s minimálními úroky. Pro větší firmy zvažujeme také znovu spustit takzvané kompenzace nepřímých nákladů, tedy produkt, který v loňském roce ještě minulá vláda vyplatila, ale pak už ho zase zapoměla dát do státního rozpočtu, dokonce už v době, kdy ten státní rozpočet vznikal. A v neposlední řadě uvažujeme ještě o možnosti zřídit státního obchodníka s elektřinou.

V některých okolních zemích, jako je Slovensko nebo Maďarsko, vidíme, že státy zmrazily nebo výrazně regulovaly ceny energií. Já jsem tady dostal přehled toho od svých předřečníků, co státy dělají a nedělají. My jsme prošli 26 států – ne všechny – Evropské unie a Velkou Británií opatření po opatření, dívali jsme se na to, co je vhodné pro nás, co by se dalo nejlépe použít. Vy jste všichni zapomněli zmínit ty státy, které se chovají stejně jako my – Skandinávií, Rakousko – které to opatření, které jste zmínili, zavedly až dnes, ale až do včerejška neměly vůbec žádné opatření a tu inflaci ve srovnání s námi mají více než o polovinu nižší.

Na našem energetickém trhu je situace trochu jiná než na Slovensku nebo v Maďarsku, a my proto hledáme jiné řešení, které by nám umožnilo zajistit nižší cenu energií alespoň pro ty nejpotřebnější. A zrovna ten model státního obchodníka s elektřinou, ať už je to separátní entita, nebo je to pověřený nějaký státní nebo polostátní podnik, anebo vysoutěžíme někoho, koho touto rolí pověříme, se nám zatím jeví jako velmi vhodná varianta. Tento soubor opatření pomůže těm nejpotřebnějším a zajistí nejen rychlou pomoc, ale také nastaví dlouhodobá pravidla tak, aby se už neopakovala podobná krize jako ta, která nastala loni na podzim.

Samozřejmě že řešíme na rozdíl od našich předchůdců celou řadu otázek ve spolupráci s jinými státy, s takzvanými like-minded státy, tedy státy stejného smýšlení, na úrovni Evropské unie. Řešíme otázky povolenek, řešíme otázky taxonomií, řešíme spoustu věcí, které budou rozhodující pro budoucnost této země, pro její domácnosti, pro její podnikatele.

Ale jak už jsem říkal, já nebudu rozhazovat peníze z helikoptéry, nebudu se ani fotit s pávy, nebudu chodit ani do každého televizního pořadu a ke všemu se vyjadřovat. Já chci pracovat pro tuhle zemi a chci pro ni pracovat tak, abych nezvyšoval tlak na růst inflace, abych nezařadil naše děti a naše vnoučata, protože rozpustit v ekonomice tolik peněz, jako to udělala minulá vláda, má snad jediný smysl: v tom mnohasetmiliardovém měřítku se lehce ztratí pár milionů na fotografie s pávy nebo stamiliony pro nějaký holding. Děkuji za pozornost. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Další přihlášení s přednostním právem je pan poslanec Babiš. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Andrej Babiš: Dobrý den, kolegyně, kolegové. Já se nestačím divit, co jediný člen vlády, který má ekonomické vzdělání, nová superstar, která – ano, jediný (má) ekonomické vzdělání. A my dva, pane ministře, můžeme soutěžit. Já jsem absolvoval stejnou školu jako vy. A my se známe přece dlouho, chodil jste s rodinou do sokolovny do Průhonice. (Smích v sále.) V životopise máte napsané, že jste dělal nějakého poradce, kde vás odložili. A legendární věta Treichla na Slovensku je, že Slovensku se daří navzdory Síkelovi. To si všichni pamatují. (Potlesk části poslanců.)

Já nechápu, proč paní Schillerovou tady urážíte? Z jakého titulu? Ta vaše arogance, to je jako neuvěřitelné. Ty kecy, já se nestačím divit. Vy jste přišel z banky, vy celý život žijete v bance a to normálně, to ani klasický politik nemůže říct. Utrácíte – vy jste nic neutratil, na rozdíl tedy od pana ministra Jurečky, který utratil pro 21 000 lidí pár drobných. Vy jste nic neutratil, vy jste nic nevymyslel, vy tady demagogicky lžete o Bohemia Energy. ERÚ je nezávislý úřad a vy tady podsouváte, že naše vláda s tím mohla něco udělat. A já jsem se ptal ERÚ. To je zajímavé, že účastníci trhu museli vědět, že hraje letadlo pan Písařík, že spekuluje na pokles ceny, a vždycky mu to vyšlo. A potom mu to nevyšlo.

Neuvěřitelná drzost, pane ministře, z vaší strany. Co to tu povídáte! Co tady povídáte o volbách? Nemá to nic společného s volbami! A my jsme byli první. A já jsem byl v šoku, když jsem se to dozvěděl, a ptal jsem se, jak je to možné! A jak je to možné? No protože to je náš slavný Brusel! Liberalizace! Když tady kradli DPH na pohonné hmoty, karusely, všichni účastníci trhu věděli, že neplatí daně! A proč ERÚ nezasáhlo? Proč tedy, když je nezávislé? Ale když to vyřešíte, já vám budu tleskat. I když uděláte nový energetický zákon, který ochrání, ochrání naše spotřebitele. Ale proč vy tady lžete a házíte to na nás, tak to je skutečně (nesrozumitelné). Vaše vláda vůbec nechápe, co je to inflace. Vy mě bavíte v tom, vy vlastně říkáte: lidi, dáme vám peníze a bude inflace. Vy vlastně říkáte: nedáme lidem peníze, no tak si nic nekoupí, nebude inflace. No, to je úplně geniální! To fakt, to musel vymyslet velký myslitel ve vaší vládě! (Poslanci hnutí ANO tleskají.)

Vždyť tomu vůbec nerozumíte! Vůbec. Proč stále říkáte o nějakém zadlužení? Jaké zadlužení je? (Smích v sále.) Vy neznáte? Ale pane Jurečko, já se k vám dostanu. (Smích v sále.) Vy jako absolvent, vy jako bývalý dealer AGRO 2000, ne, taky se známe dlouho, taky tomu nerozumíte. (Smích a potlesk v sále.) Takže já vám to tady řeknu, protože to je jenom trojčlenka. Pan ministr říkal, že my máme nějakou inflaci, že my jako, my jsme lednová inflace. Ale my jsme jasně řekli, že tu inflaci nedá nikdo! Jedině že by Lipavský vyjednal s ropným kartelem u šejků lepší cenu ropy nebo že by skočil za Putinem a že by vyjednal nějakou cenu na plyn.

Ale my nevyjednáme vůbec nic. Proč? No protože jsme všechno prodali. Transgas je pryč. Unipetrol – Dlouhý to prodal za dolar. Innogy patří komu? No Maďarům, 70 % distribuce trhu. Proč to nemáme? Voda je pryč a ten ČEZ. Včera jsem tweetoval a minoritáři křičeli. Ano, Slováci zmrazili ceny energií na tři roky. Jak je to možné, i když je tam privátní investor v těch elektrárnách? No protože to dostane nazpátek ta firma. A my nemáme 100 % ČEZu. No proč? Protože ODS to dala do kuponky. Proto nemůžeme nic dělat. Ale vy jste s ničím nepřišli. Co dělají ostatní státy? Stropují, dávají limity a hlavně snižují DPH.

Takže vy tady podsouváte, že je tu inflace. Ano, je inflace. Ale my neříkáme, že je to Fialova dražota, jako říkal on, že je to Babišova dražota. My neříkáme, že vy jste schopni něco s inflací dělat, jak jste říkali vy nám. My říkáme, že máte dát lidem ty peníze, které vám spadly z nebe. Pokud nevíte, které to jsou, tak už při té vaší nekompetenci a neschopnosti vám spadlo z nebe 62,2 miliardy. Tak pane ministře – jsou tady dva ministři – dejte si to do šuplíku. Těch 62,2 miliardy dáte důchodcům ze zákona. Chápu, že to prodáváte, že je to vaše. No, není to vaše. Je to zákon a vy to těm důchodcům musíte dát. To máte 21 miliard, zůstalo vám 41. Pane ministře Jurečko, proč stále lžete, že ta DPH stojí 25 až 40 miliard? Vy neumíte počítat?

Naše vláda byla první v Evropě, která odpustila DPH na elektřinu a na plyn v listopadu a prosinci. Takže já vám přečtu statistiku Českého statistického úřadu. Listopad – poklesly ceny

elektriny o 16,2 %. Proč? No protože je to trojčlenka. My jsme odpustili 21 %, to je konstanta. Poklesly ceny plynu, 11,5 %. Díky tomu, že jsme odpustili DPH. Byli jsme první v Evropě. Poláci to kopírovali od 1. února, a další. No a jak jsme to měli v prosinci? V prosinci už to nebyl pokles 16,2 %, ale jenom o 15 % u elektriny a u plynu ne o 11,5 %, ale o 7,9 %. Tohle se učí děti v mateřské školce. Že když odpočítám 21, tak zkrátka mi vyjde nějaké číslo.

Teď vám přečtu ten leden. Víte, kolik je výše ceny elektriny v lednu? 38,6 %, pane ministře? Ale já neříkám, že je to vaše inflace. To říká pan Fiala. Já říkám, že u zemního plynu nám to stoupl o 31,3 %. To je Český statistický úřad. Nevím, jestli předseda je ještě členem vlády, za nás byl. A co tady píše statistický úřad? Že to je – samozřejmě je to úředník, vy teď vyhazujete všechny, tak píše: částečně ovlivněno návratem DPH. Ne, vy jste tam normálně narvali to DPH 21 %. Proto je taková inflace. A to je vaše inflace. Proč vy mluvíte stále 25 až 40 miliard, vy neumíte počítat? Proč neodpustíte lidem DPH na šest měsíců, do konce června? V červnu přichází léto, možná to víte. Potom bude teplo. Proč nedáte lidem? Proč neodpustíte DPH na šest měsíců? Já vás k tomu vyzývám! 6 krát 1,8 miliardy za měsíc – pane ministře, to je také trojčlenka – je 10,8 miliardy, 10,8.

Takže těch 62 miliard na základě makropredikce, tak 62 minus důchodcům 21, minus 10,5 na DPH, co byste měli odpustit. Vraťte lidem ty slevy na jízdné! Jste trapní normálně, 1,6 miliardy jim nemůžete dát? Vraťte jim platy – 4,7. Dejte jim konečně kompenzace nějaké. A ještě stále jste neni na 62. Víte, z čeho se skládá těch 62? No hlavně se to skládá z DPH. Z vyššího příjmu DPH. A kdo zaplatil toto DPH? No lidi! Oni vám to dali a vy jim to nechcete dát.

A vůbec se to nepočítalo. Stanjura manipuluje s rozpočtem. Říkáte, že jste něco uspořili? Nic jste neuspořili. Protože kdyby zůstal rozpočet Schillerové 376 minus 62, tak jsme na 314 a vaše směšná kvazi úspora, kde jste všechno zaškrtili – a Černochová neřve, že jí vzali ty miliardy na bévépěčka, přitom nevím, jak to chce soutěžit – no tak ten rozdíl je na 34 miliard. A to nepočítáme všechno, co jste si nabrali za nové pozice.

Takže prosím vás, vy skutečně... Co tady říkal pan ministr Jurečka, z jakých peněz pomáháme. No vy za prvé vůbec nepomáháte, a pokud tedy ty drobné tam dal, tak to jsou peníze lidí! Já vám říkám, abyste jim je vrátili. Takže když máme inflaci na elektrinu v lednu 38 % nebo kolik to je, tak vám je líto jim dát 21 %? Vám je to líto? Vy skutečně chcete zničit střední třídu v této zemi?

Vy stále vykládáte nesmysly, že my jsme... To je neuvěřitelné, to si člověk vůbec nedovede představit. Vy říkáte: Babišova vláda dala peníze lidem, a proto způsobila inflaci. Takže pro vaši informaci, úspory domácností za poslední dva roky stouply o 549 miliard a celkově jsou 3 355. Takže na rozdíl od vás ti lidé jsou rozumní a neříkají... Vždyť to je nonsens, to pro nějakého ekonoma není možné, že my jsme roztočili kola inflace.

Mimořádná okamžitá pomoc. Tak to je peklo. Za mnou chodí ty babičky do Roudnice, co mají 14 tisíc důchod a 10 tisíc nájem. A mají vyplňovat, pane ministře, ten váš formulář, 13 stran nebo kolik to je. A vy normálně ještě lžete, když dáváte na tweet, že by v rozpočtu chybělo 25 až 40 miliard a museli bychom si půjčit. Dejte to na šest měsíců, vychází to na 11 miliard. Takže by bylo dobré...

Vy jste nejhorší vláda v Evropě z hlediska pomoci lidem. Co všechno udělaly ostatní vlády? Polsko snížilo DPH na pohonné hmoty, Belgie snížila DPH na elektrinu, Španělsko snižuje daně, Bulharsko zmrazilo ceny elektriny, Rakousko pozastavilo ekologickou daň. My jsme přece chtěli odpustit to POZE. Ten váš solární tunel za 600 miliard. Solární tunel. A ještě lžete v tom rozpočtu, že to vychází na 27 miliard a chybí vám tam devět nebo kolik to je. Tak to jsem zvědav, jak to tam zase budete manipulovat. Takže Velká Británie, Francie, limitují zvyšování cen elektriny, Nizozemsko, Norsko, Maďarsko, Slovensko.

No a 20. ledna pan Stanjura... Kdybych já byl pan Stanjura, tak bych zavolał pana premiéra Fialu a řekl bych mu: hele, tady nám padlo do klína 62 miliard, jdeme na tiskovku a dáme to těm lidem, protože oni to zaplatili. Jo, důchody, kompenzace, jízdné jste jim vzali. Peklo. A pan Stanjura říká: my jako vláda máme jen omezené možnosti, jak se zvýšenou inflací bojovat. No já souhlasím. Jasně, my neříkáme, že je to váš problém. Pan premiér je dneska poprvé v Evropě. Může zkusit ty emisní povolenky. Já jsem je zkušel sedmkrát. A kde jsou? Já nevím už, kolik to stojí. Stovku? Predikce Evropské komise je úplně mimo! Určitě vyvalili za to miliony eur. Absolutně mimo. Takže já s tím souhlasím.

Tady říkal pan Stanjura: sociální podpora nemá být plošná metoda boje. Pan Jurečka se chlubí, že už je tam příspěvek 3 798. Ale to je celkový příspěvek. (Ministr Jurečka mimo mikrofon: Průměrný.) Průměrný, ano. To není to navýšení za tu elektřinu, za to si moc oni nekoupí. (Ministr Jurečka mimo mikrofon, nesrozumitelné.) Dobře, v pohodě. Já jen, možná by bylo dobré, kdybyste se i vybral podívat, jak to tam funguje na těch úřadech práce. Protože dneska, pane ministře Jurečko, já vám tady přečtu, co nám pišou lidi:

V poslední době se na nás obrátilo několik maminek se svou zkušeností s Úřadem práce České republiky. Když si kvůli své finanční situaci chtěly podat žádost o příspěvek v hmotné nouzi, bylo jim ze strany úřadu sděleno, že žádost nemohou podat dřív, než osloví nadace – takže stát místo toho, aby ze zákona konal, říká: maminky, nemáte peníze, oslovte nadace... A je tady seznam. – Maminky dostaly seznam nadací a teprve poté, co donesou na úřad zamítnutí žádostí o příspěvek u nadace, tak teprve potom úřad práce žádost o příspěvek v hmotné nouzi přijme. Neuvěřitelné. Tak tam chod'te, prosím vás, pane ministře, toto je absolutně nenormální, nelegální, protiprávní. Není přece možné, když stát má vyplácet příspěvek v hmotné nouzi, že vlastně říká: chod'te na nadaci.

Představte si, že i nadace Agrofertu je na seznamu. No to je skandál! Skandál. A víte, co ta nadace Agrofertu napsala? Ale to není střet zájmů: "Vážení rodiče samozivitelé, žádáme vás o pomoc a sdílení zkušeností. V poslední době se na nás obrátilo několik maminek se svojí zkušeností s Úřadem práce České republiky. Když si kvůli své finanční situaci chtěly požádat o příspěvek v hmotné nouzi, bylo jim ze strany úřadu sděleno, že žádost nemohou podat dřív, než osloví nadace, mimo jiné i tu naši, a že teprve poté, co donesou na úřad zamítnutí žádosti o příspěvek u nadace, tak teprve úřad práce žádost o příspěvek v hmotné nouzi přijme." Takže oni to ani nepřijímají, to je neuvěřitelné. A teď se nebavím o tom, jaký systém na MPSV – a to byste mohl změnit, pane ministře – že lidi, kteří dostávají peníze, a potom jim nadace dá peníze, tak stát jim vezme ty peníze, které dostali od státu. To je neuvěřitelné. "Toto jednání je naprosto neakceptovatelné. Úřad nemůže podmiňovat příspěvek v hmotné nouzi zamítnutím žádosti o finanční podporu u jakékoli nadace. Pokud jste se setkali s podobným přístupem, budeme rádi za sdílení těchto zkušeností. Děkujeme."

Takže pane ministře, zkuste někdy navštívit úřad práce. A já od vás čekám, že uděláte zásadní změnu u MPSV, že ty dávky... Bychom se měli vrátit ještě před Drábkovu reformu. Starostka v Bílině včera psala výzvu panu premiérovi. Ona vidí, které děti chodí do školy, ona vidí, jestli jejich rodiče ráno jdou do práce, nebo jsou na dávkách, ona vidí, kdo dělá bordel. Vy jste zrušili v Senátu, vaše koalice, bezdoplatkové zóny. My jsme měli program 15 bodů boje proti chudobě. Bohužel s naším koaličním partnerem jsme moc neprosadili, ale my vám určitě budeme fandit, když to uděláte. Takže tolik k úřadům práce.

A ještě se vrátím... Další vaše demagogie, pane ministře Jurečko – dluhová služba. Tak pokud občané nevědí, co je to dluhová služba, tak to jsou úroky z našeho státního dluhu. Tady tak pan ministr Síkela křičel, kolik my jsme udělali dluhu. Ano, za covidu. Ale na rozdíl od předchozích ministrů financí, těch dvou nejlepších, Kalousek, Sobotka, ti nasekali 1 050 miliard. A někteří z nich měli 6,5 % růst. Takže za nás všichni vědí, kam ty peníze šly. My to umíme zdokladovat. Tak to neříkejte, prosím vás. A pokud neumíte stále počítat, tak Česká republika je stále šestá nejméně zadlužená země v Evropě. Stále. V Evropské unii. A všechny ty země, které dávají kompenzaci, jsou podstatně více zadlužené. I ti Poláci. Tak co

je to za přístup? Pandemie je jednou za sto let, tak si přečtěte Financial Times. Tam mluví o vojenském dluhopisu, že to bylo skutečně něco neočekávaného, něco strašného, a budeme se z toho vzpamatovávat dlouho. A co říká pan Jurečka? Že náklady na obsluhu státního dluhu je problém. No pan Stanjura si tam dal vatu. Má tam 49,5. Když já jsem byl ministr financí, tak jsem ušetřil a pracoval jsem s tím dluhem asi 17 miliard. Víte, kolik nám nechala koalice Spolu 2013 tu obsluhu dluhu? 50,9 miliardy. Minulý rok bylo 42. Teď máme další superstar v rozpočtové radě. Ten pán pracoval v ČNB a v rozhovoru s Perknerovou tvrdil, že obsluha státního dluhu bude 100 miliard! No je jenom 42. Člověk žasne, jak někteří se mění! Rozpočtová rada, je to úžasné. Vy děláte úplně stejně, co dělal Kalousek po krizi. Normálně všechno zaškrtníte. Berete peníze Správě železnic! Vždyť se tam pan Fiala fotil před teplickým nádražím. A za kolik to vysoutěžili? Za 250 milionů? To je tak moc peněz? Ale na předsednictví jste zatím udělali to, že nebudou ponožky, ale budou ručníky. A všichni cestují... Do Washingtonu... No tak tam si navýšíte o 400 milionů. Takže vám nestačí 1 440 milionů, budete mít 1 840 milionů! To je víc než ta sleva na jízdné, co jste vzali! Takže úplně nonsens.

My jsme šestá nejméně zadlužená země, máme skvělé ratingy, máme skvělé finance, a vy stále opakujete, že ne a ne a ne. A proto dusíte tu ekonomiku. A kombinace vaší nekompetentní asociální vlády (ťuká do řečnického pultu) s ČNB je peklo! Rusnokova drahota, ano. Hypotéky. Úvěry. To je Rusnokova drahota. Necht' si taky přečte nějaký příhovor Evropské centrální banky. Takže kolem nás je eurozóna, tam to mají za nulu, a my to máme za kolik teď, 4,7? Nebo... už si to ani nepamatuju, stále to jde nahoru. Ale to stejné dělali na jaře v roce 2020! A potom se spletli, protože blbě odhadli automobilový průmysl, tak to zase snižovali! No a kdo na tom vydělá? Kolik vydělají obchodní banky měsíčně jenom proto, že tam mají prachy? Šest miliard měsíčně! A zase to zaplatí lidi.

Takže prosím vás, tady když vystupujete, pane ministře Jurečko, říkáte – z jakých peněz. To je ta mantra... Nevím, kdo vám to píše. Peníze všech daňových poplatníků, kola inflace... A chlubíte se s tou mimořádnou okamžitou pomocí. No to je směšné. Ano, 150 000 lidí bere tu pomoc. Teď jich je tam 21 navíc. Ale většina lidí, která má nárok na ten příspěvek, se stydí tam chodit. Lidi, kteří poctivě pracovali celý život, mají teď problém – mají jít na úřad práce! A sousedi si to řeknou, budou se dívat, že co to je? Normálně je ponižujete. A nestojí vám to za to! Podělaných 1,8 miliardy měsíčně. A máte to! (Bouchá do řečnického pultu.) Dostali jste těch 62 miliard. Jen tak. Takže já nechápu, co tohle jsou za řeči?

A vy útočíte na nás, ano, ale my neříkáme, že můžete za tu inflaci. Za to nemůže nikdo. Ano? Pohonné hmoty, jasně. Takže my jasně jsme řekli, že máte lidem pomáhat. A vy jim nepomáháte, pan ministr Síkela jenom ponižuje paní Schillerovou. Velký machýrek, všechno zná, sranda, pávi. Nic jste neudělal, pane ministře! Jenom kecy! Byl jste v Dubaji? I to EXPO jsme vám připravili! Takže buďte tak hodný, když chcete dělat nějaké odborné souboje, tak si to rozdejte se mnou! Ne s paní ministryní Schillerovou. Ano? A paní ministryně Schillerová... (Smích a potlesk zprava.) Protože vy jste na rozdíl ode mě dělal celý život v bance. To jsou ty globální firmy. Tam máte instrukční blok a řeknou, kdy máte jít na záchod, kterou rukou otevřete dveře a tak dál. Já jsem na rozdíl od vás něco vybudoval. A my se známe dlouho a vy mě normálně šokujete! To je neuvěřitelné, jak jste se změnil. Vy jste byl normální člověk a toto, co jsem tady viděl, to je neskutečné! (Potlesk poslanců ANO 2011.) Jak někdo dokáže z bankovního sektoru se proměnit na demagogického politika, ne? A to je demagogie neuvěřitelná! Takže já už nevím, jak vám to máme vysvětlit. Vy stále říkáte, že se něco rozdává. A vy těm důchodcům závidíte ty důchody? Nebo tu slevu na jízdném? Víte, jak je to důležité? Protože některé babičky se předtím ani nedostaly k těm vnučkám, protože zkrátka... A za to vám to stálo, za těch 1,6 miliardy!

Takže dneska jsme na tiskovce od vás neslyšeli vůbec nic. Vůbec nic! Plány, energetický zákon. Super. Když tedy ovládnete ERÚ, pecka. Uvidíme, co vám na to řekne Brusel. Takže za celý čas pan Jurečka 21 000 žádostí. To je ta vaše pomoc. O ničem. O ničem! Takže já chápu, že pro vás je to velké trauma, že byste vlastně dali to DPH, no to by bylo neuvěřitelné! Normální

člověk by čekal, když jste tedy slibovali před volbami, že ušetříte 80 miliard, že tam přijde Stanjura a podívá se na to. No, měli jsme jiné informace, spletli jsme se. Vy i tak nešetříte. Vy to tam jen matláte, něco tam přidáte, něco změníte. I těm hasičům jste vzali miliardu. Hasičům, kteří jsou nejdůležitější pro nás, a vojákům a všem. A zdravotníkům. Čtrnáct miliard! Skandál. Šedesát jedna miliard byly zůstatky na účtech pojišťoven – 2020. Minulý rok 50 a koncem tohoto roku, já jsem na vás zvědav, když tam nebudou ty peníze. Vy máte ještě vyúčtovat, stále čekáme, že pan ministr, pokud nehraje karty tedy, že doučtuje ten covid nemocnicím. Proč to nedoučtuje? On jim dluží peníze. A z čeho zaplatíte zdravotníkům ty odměny za covid? Stále ten covid je! Já jsem na to zvědav, na to vyúčtování. To, že sáhnete na zdravotnictví, je nepředstavitelné. Po covidu!

Takže vy máte ten problém. DPH, to dělala Babišova vláda, to nemůžeme, i když je to dobré! EET, to byl také Babiš. To, že to přineslo 33 miliard – ne, to nemůžeme. Vy jste v zajetí výdajů! Ale možná pan ministr, který přišel z bankovního sektoru, ví, že v normálním světě se dělá rozpočet tak, že se udělají příjmy a potom výdaje. Stát je nenormální, takhle se to dělá, stát dělá výdaje a příjmy, to nějak dopadne. Takže já vás chci jenom informovat, a pozdravujte pana ministra Stanjuru, že má ještě 214 miliard evropských fondů za období 2014–2020, že jsme vám vyjednali 972 miliard na období 2021–2027, z toho já osobně 42 miliard svojí urputností. To jsou peníze, když přijdou na účet k vám, jsou do rozpočtu, pokud to nevíte tedy! A ještě tisíc miliard Modernizačního fondu. Ano, to je ten Green Deal, který jsem domluvil. Výhodný pro Českou republiku. Není žádný závazek emisí a dostaneme balík peněz, druhý největší po Polsku. Takže to jsou příjmy. Zkuste se soustředit na to, že tam máte peníze, a ne že jenom škrtíte a destruuje to, co jsme... Ale teď se nebudu bavit o kultuře a o dalších věcech. Takže ta vaše mantra dokola. Jsme zadlužení. Lež! Že dávání peněz je inflace. Další lež. Úplně absurdní! Absurdní! A proto nemůžeme nic.

Takže znovu opakuji a žádám vás, aby těch 62 miliard, které jste dostali a které jste ani nečekali, vy jste je vůbec nečekali, a to samozřejmě i těch 62 miliard se skládá z odvodů na mzdy, které my jsme navyšovali. Ano, vy jste kritizovali, že jsme navyšovali mzdy. Takže tyto peníze vy můžete použít na to, abyste všem odpustili DPH na šest měsíců na elektřinu, na plyn, na teplo. Je to pár korun, ano, a měli byste vrátit to jízdné, měli byste vrátit ty platy. My když jsme navrhovali platy, tak tehdy byl odhad Ministerstva financí na inflaci, nevím, 3,2. Ano? A dneska je kolik? Devět devět! Takže už to bylo málo a vy jste ještě z toho vzali půlku! Takže já to nechápu, jak se někdo může takhle chovat asociálně. A zkuste se rozhlédnout v Evropě, kdo se tak chová. Neznám nikoho. Všichni jsou zadluženější než my. A my jsme nejméně zadlužení. Nepočítám Estonsko, Lucemburk, Bulharsko a Dánsko, to jsou jiné, menší ekonomiky. Takže peníze máte, jenom stále opakujete, že nemáte.

Ten rozpočet je peklo. Nechci o tom dneska mluvit, určitě v pátek se můžeme k tomu vrátit, ale já jsem v šoku z toho, jak vy nekompetentně a demagogicky tady vystupujete, ponižujete tady paní Schillerovou, pan Jurečka tady vykládá nesmysly a to skutečně je neuvěřitelné! Nevím, jestli vám to píše, kdo vám to píše, asi jeden člověk, tenhle kolovrátek dokola, a vy stále lidem neříkáte pravdu. Takže já vás znovu žádám, vraťte lidem ty peníze, které oni vám zaplatili. To jsou jejich peníze, ano. A oni si to teď zaslouží! Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: To byl pan poslanec Babiš. Další s přednostním právem vystoupí pan vicepremiér Jurečka, připraví se pan poslanec Benda.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Já jsem zvyklý slýchat ledacos, ale to byla úplně neuvěřitelná snůška neuvěřitelných blábolů, které tady zazněly za těch zhruba 30 minut, pane poslanče. (Potlesk zprava.) Na úvod bych řekl, vy tady říkáte, s kým jste kdy se znal nebo neznal. Já si vyprošuji, já jsem s vámi husy nepásl. (Opět potlesk zprava.) Já jsem vás nepotkal do roku 2013! Takže nevykládejte tady veřejně, my

se známe dlouho a podobné řeči. Potkal jsem vás až po volbách a byli jsme nuceni tady hledat nějakou formu spolupráce, která dneska zpětně, kdybych mohl, tak bych ty kroky udělal jinak. Nechoďte a nevykládejte řeči, my se známe dlouho. Že se znáte dlouho s lidmi, se kterými jste dělal svůj byznys, že jste se po nocích po hotelech a benzinkách potkával například s šéfem antimonopolního úřadu, tak tím se klidně chlubte! Vy jste potřeboval řešit svoje byznysové záležitosti. Proč jste se potkával s panem Pecinou po nocích? Proč? Proč jako šéf Agrofertu jste tyto schůzky činil? Přišlo vám to normální? Co jste po něm potřeboval? Tenkrát ještě iDNES byla schopna o tom napsat článek. Dneska už by žádný takový článek nevyšel! Takže říkejte věci, s kým jste se potkával v 90. letech v rámci vašeho byznysu, jakým způsobem jste vydíral spoustu zemědělců, jakým způsobem jste přebíral jejich podniky. O tom tady mluvte!

Vy tady mluvíte a říkáte, tady peníze z nebe někomu padají. Komu tady padají peníze z nebe? To je vaše představa? Vy tady říkáte, že jste vystudoval VŠE, vy jste se někdy učil o tom, že padají nějaké peníze z nebe? Vy jste tady mluvil o dětech v mateřské školce, co se učí. Myslíte, že děti v mateřské školce se učí, že padají peníze z nebe? Neučí. Představte si, neučí se to.

Pane poslanče Babiši, peníze jsou v tomto státě z aktivity a činnosti těchto lidí a firem, které tady poctivě platí a odvádějí daně, které neoptimalizují přes korunové dluhopisy, jako jste to dělal vy. Vy, který jste potom chodil jako ministr financí, zaklekával jste na firmy a říkal jste: tady ti několik let měli pozdržené a zadržované dépéháčko. Na ně jste zaklekl, na ně jste si troufl, ale sám jste naprosto neeticky zoptimalizoval svoje daně přes korunové dluhopisy. Co vy tady dneska chcete jako bývalý ministr financí říkat? Peníze fakt z nebe nepadají. Ti lidé se na to nadřeli, firmy se na to nadřely navzdory tomu, co jste proti mnohým z nich vy dělal jako ministr financí, jak jste zaklekával na ty firmy. Dodnes se z toho někteří vzpamatovávají. Vedou soudní spory s Finanční správou a Finanční správa ty soudy prohrává. Zaplatíte to? Zaplatíte vy nebo tady paní bývalá ministryně Schillerová i třeba ty výdaje, které tady byly na volební kampaň s těmi fotkami? Já myslím, že by bylo fér přijít a říct ano, bylo to neetické, v rozporu s péčí řádného hospodáře, tak já jako předseda hnutí to zaplatím, nebo to zaplatí to hnutí, bylo by to fér. Postavit se k tomu jako chlap, když tady paní ministryni hájíte, bývalou, která se neumí hájit sama. Říkala vždycky, že tomu rozumí, že je dobrá ekonomka, tak ať se hájí sama. (Poslankyně Schillerové reaguje ze svého místa.) To je v pořádku. Budu rád, když odpovíte, jestli vrátíte ty dva miliony korun. Bylo by to super se k tomu postavit.

Co se učí děti ve školce? Pane poslanče, já si myslím, že se neučí, že máme žít na dluh. Fakt si myslím, že každý normální rodič i učitel, když učí o finanční gramotnosti, tak říká, že na dluh se určitě žít nemá. Kdyby domácnosti v této zemi, kdyby firmy v této zemi fungovaly jako vaše vláda za poslední dva roky, tak jsou bez střechy nad hlavou, v insolvenci, konec.

Vy tady říkáte, a to říkáte opakovaně, že jsme jednou z nejméně zadlužených zemí v Evropě, že jsme na šestém místě. Ono to zní hrozně pěkně, ale pane poslanče, prosím pěkně, pak dořekněte i to B, díky čemu to je. Díky zodpovědnému přebytkovému hospodaření měst, obcí a krajů v České republice. Pak to řekněte celé. A čím to asi bude? Protože tam nevládnou politici jako Andrej Babiš. (Potlesk z pravé strany.) Takže říkejte občanům ano, tato země má relativně dobré obecně veřejné finance díky městům, obcím a krajům, navzdory tomu, jak hospodaří tento stát, především v posledních dvou letech.

Takže jestli chcete říct, co této zemi zanecháváte, co jste těm lidem dali, tak to není ani sleva na jízdném, tak to nejsou ani věci, co navrhujete, ale je to zadlužení plus 836 miliard korun. To je to reálné, co jste nechali této zemi po vaší vládě. To je to, co ti lidé budou muset zaplatit. A vyříkáte: vraťte těm lidem těch 62 miliard korun vyšších daňových příjmů a odvodů ze sociálního a zdravotního pojištění. Ale řekněte těm lidem, že vy jste na letošní rok navrhli rozpočet schodku ve výši 370 miliard korun. Vy nic nenecháváte navíc, vy necháváte dluhy. A nikdo normální nechce dlouhodobě žít na dluh. Normální člověk se chce z toho dluhu dostat.

Takže prosím pěkně, nevykládejte tady tyto opravdu nesmysly! Vy tady srovnáváte a říkáte trojčlenku, jak je to jednoduché, tak si prosím vás načtete data. Vy tady říkáte – nárůst inflace mezi prosincem a lednem. Ale víte, že těch 9,9 je rozdíl od ledna 2021 do ledna 2022? Všiml jste si toho, když jste argumentoval tím staťákem? Četl jste to? Je to rozdíl za dvanáct měsíců. Není to rozdíl mezi prosincem a lednem, jak jste to tady interpretoval. Tak i tady v těchto věcech si, prosím vás pěkně, dávejte opravdu pozor na to, co říkáte, když máte tendenci mluvit tady ke mně a k panu ministrovi průmyslu a obchodu a říkat, že my neznáme a nevíme. Podívejte se na staťák, inflace 9,9, za jaké období to je. Asi jste to nečetl. Někdo vám to blbě napsal.

Takže já bych se vrátil k tomu, ano, situace není jednoduchá. Jsme ve vládě sedmý týden, já jsem zdědil systém, který tady zůstal po vaší vládě. Snažím se ho modernizovat, snažím se ho změnit, snažím se to překlápění těch papírů do papírů překlopit na nuly a jedničky, ale vaše vláda za poslední čtyři roky – kam pohnula s tou digitalizací? Proč to neběhá v těch datech? Na to jste vůbec neodpověděl. Takže já se snažím dnes ten stav narovnat. Budeme to dělat složitě, nebude to jednoduché, protože jste to zanedbali, bohužel. Budu rád, když se s tím společně někam dokážeme posunout kupředu, ale prosím vás pěkně, neříkejte tady lidem, že za vaší vlády tady byla nějaká zázračná jiná metoda formy pomoci.

To, jak funguje ten příspěvek na bydlení, já bych ho také rád viděl jinak a moderněji, ale to je dědictví, které jste zanechali vy. Tak řekněte ano, my jsme to nezvládli, máte to těžký, zlepšete to, my vám budeme fandit. Pak to budu brát jako racionální příspěvek politika, který zná ten stav věci, ví, jak to na úřadech práce funguje a fungovalo i za jeho období, kdy byl premiérem, a že to společně posuneme kupředu. To by mi přišlo racionální. Děkuji za pozornost. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Dobré poledne, paní poslankyně, páni poslanci, já načtu omluvy, které dorazily. Omlouvá se dnes z důvodu návštěvy lékaře mezi 13. a 19. hodinou paní poslankyně Renata Oulehlová, od 11.30 do konce jednacího dne z rodinných důvodů paní poslankyně Michaela Šebelová, která to dodala dvakrát, takže to stačí.

Další přihlášený k programu je s přednostním právem pan předseda klubu Benda. Jenom pro přihlášené s faktickou poznámkou, my nejsme v rozpravě, faktické poznámky se nemohou uplatňovat, takže vás všechny odmazávám a prosím, abyste se k nim ani nehlásili. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Benda: Vážená paní předsedkyně, vážení páni ministři, vážené dámy, vážení pánové, pokusím se tu rozjitřenou atmosféru maličko zklidnit, protože si myslím, že jsme se opravdu dostali do neobyčejné fáze tlachání a plácání, abych použil termín jednoho ze svých předřečníků, který to v reálu začal, pana kolegy Okamury. Chtěl jsem zareagovat na to, co tady říkal a co tady zaznělo včera v noci.

Byli jste všichni z opozice informováni o tom, že se nenecháme školit na hlasování stojedničkou, jestli nás pustíte k hlasování ve čtvrt na tři, ve čtvrt na čtyři nebo ve tři čtvrtě na šest. Jasně jsme řekli, že hlasování bude v normální denní dobu, tak aby mohlo proběhnout důstojným způsobem. A teď odhlížím od toho, že mám premiéra ve Francii, kde se snaží zastupovat tuto zemi, a ministryni obrany v Bruselu, kde zastupuje tuto zemi. Samozřejmě bych byl schopen tu stojedničku dát včera v noci dohromady, jenom jsem prostě říkal, že je to nedůstojné v této Sněmovně, abychom si poslechli další, stý čtrnáctý projev pana poslance Okamury, který mně přijde, že si tady plete Poslaneckou sněmovnu s mítinky svého hnutí, opakuje nám tady každý den to samé, a dneska to zaznělo znovu, včetně urážek poslanců, včetně urážek předsedů koaličních klubů. Víte dobře, že já se snažím tady tu situaci nehrotit, ale dneska mi to přišlo opět za čarou.

Takže prosím, nechme si ty řeči o tom, kdo tady měl nebo neměl poslance. Vládní koalice jich tady měla řádově více než opozice v tu chvíli. A jasně jsme řekli předem, že to hlasování proběhne v důstojnou denní dobu, a ne podle toho, jak nás tady budete v noci trápit a zdržovat. Děkuji za pozornost. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Další přihlášená s přednostním právem je paní místopředsedkyně Mračková Vildumetzová a v pořadí je dál přihlášen pan předseda Michálek. Prosím, paní místopředsedkyně, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, vážení členové vlády, vážené paní kolegyně a vážení páni kolegové, mně tedy nepřijde normální, že by si člověk po 45 odpracovaných letech a odvádění daní měl jít žádat na úřad práce o příspěvek na bydlení kvůli tomu, že se vládě nechce snížit DPH na energie, jako je tomu v jiných státech. Panu ministrovi Marianu Jurečkovi jako ministrovi práce a sociálních věcí přijde normální, že na zvýšených cenách ještě vydělá stát. Nám ale ne. My opravdu máme pochopení pro to, že lidem přijde nepřijatelné sedět v čekárně na úřadu práce vedle lidí, kteří třeba dávky zneužívají. A to, co jsem v tuto chvíli řekla, je ten jeden z důvodů, proč jsme dnes svolali tuto mimořádnou schůzi, a to s dvěma body. Ten jeden jsem už teď v krátkosti otevřela a ten druhý se týká podpory podnikatelských subjektů v souvislosti s výskytem pandemie.

Chtěla jsem poděkovat panu ministrovi průmyslu a obchodu za to, že tedy konečně přišel na vládu se schválením dotací, s těmi programy, které víceméně opsal, po dvou měsících. Ale musím, pane ministře, konstatovat, že vaše vystoupení bylo za hranicí, jak bych to nazvala, slušností, arogantností a především toho, že si prostě myslím, že jste v politice, omlouvám se, velmi krátce. Víte, když se člověk stane politikem, popřípadě ministrem, tak by měl stát pořád na tom místě a měl by si uvědomovat, že je tím stejným člověkem a že je jedním z těch lidí a že není žádným nadčlověkem. Vy jste tady řekl, že bývalá vláda, že byla aktivní v tom, že rozdávala. (Během projevu se Jana Mračková Vildumetzová opakovaně otáčí na ministra průmyslu a obchodu Síkelu do vládní lavice.) Vy jste neskládal, vy jste vlastně neskládal slib poslance, ale skládal jste slib jako ministr, že budete hájit zájmy občanů. A vy jim máte pomáhat, těm občanům. A vy mi chcete říct, že to, že vláda vypisovala ty kompenzační bonusy – a já jsem tady v té minulé Sněmovně seděla, já jsem vnímala ty apely té opozice, kteří říkali: musíte ještě otevřít dotační program pro ty průvodce, musíte ještě pro všechny další, na které jste zapomněli. A ta vláda na to, pane ministře, reagovala a na základě toho ty dotační programy otevřela. A vy to v tuto chvíli kritizujete? Vy říkáte, že stát nemá rozdávat peníze a že je má dávat těm, kteří to potřebují? Ale vždyť přesně tohle ta bývalá vláda dělala a dělala to, znovu opakuji, na základě těch apelů, které tady od opozice, ale třeba i od nás z regionů – já jsem několikrát přišla za paní ministryní pro místní rozvoj s apelem, aby se dál, byly vouchery na ubytování, aby se prodloužily, protože jsem zrovna z regionu, kde velmi rezonuje cestovní ruch. A paní ministryně pro místní rozvoj pro to udělala maximum a ty vouchery byly a velmi pomohly.

Musím říct, že vaše vystoupení a vaše invektiva vůči paní Schillerové byly úplně přes čáru. Já samozřejmě vím, co zažívám na Krajském zastupitelstvu v Karlovarském kraji, a vím, jak se velmi dobře střílí do ženy. Ale myslím si, že to na tuto půdu a vůči ženě, to, co jste tady dnes řekl, tak já považuji, že byste se měl za to paní ministryni omluvit. (Potlesk z levé části jednacího sálu.) Já si myslím, že paní ministryně v pozici ministryně financí pracovala zodpovědně a dělala maximum v rámci jejího resortu, pracovala opravdu, troufla bych si říct, 24 hodin denně a zajímala se o všechny problémy. A to, co tady opravdu z vašich úst dnes zaznělo bylo velmi nefér.

Já jsem si zapisovala některé ty věci, které jste tady říkal, a že se rozdávaly dotační programy jako Večerníček. A já chci říct, ty dotační programy, které jste připravil vy, tak v médiích už se teď všichni ti podnikatelé ozývají a říkají, že to bude nedostatečné, že jim to

nepomůže, že budou muset skončit se svým podnikáním. Tak to jste asi nevypsal dotační programy pro ty potřebné. Pane ministře průmyslu a obchodu, vy jste vyhráli volby v říjnu. V tu dobu už jste věděli, že máte většinu ve Sněmovně. Celou dobu jste nám tvrdili, že jste připraveni. Já to tady prakticky opakuji každý den, jak s pandemickým zákonem, tak se vším. Ale já, jak vidím, tak žádnou strategii nemáte, vy, zrovna osobně. Nebo mě tady s ní prosím seznámete, s tou strategií. Já vám musím říct, že když se podívám na jiné státy, tak oni mají plán na obnovu ekonomiky. Německo vyčlenilo například více než miliardu korun na to, aby se lidé vrátili zpět do divadel, do kin, dalších lokalit, kam si za poslední dva roky lidé odvykli chodit. Německo vyčlenilo další miliardy korun na podporu obchodu, průmyslu a dalších sektorů. A já se ptám, jaký plán máte vy? Dneska jsem ho viděla. Přišel jste a všechno jste znegoval vůči minulé vládě. Já, když jsem tady minule vystupovala, tak jsem vás chtěla pochválit. Pak jsem na to zapoměla, protože jste kritizoval našeho bývalého ministra průmyslu a obchodu, že neřešil věc ohledně té firmy s Energetickým regulačním úřadem, že tam nikdy nebyl. Pak jste se za to omluvil, což mě velmi potěšilo. Ale musím říct, že vaše vystoupení mě dneska – úplně jsem si říkala, že to snad ani není možné, že někdo může takovýmto způsobem tady vystoupit. Takže já bych vás chtěla vyzvat, jestli byste tady mohl dneska vystoupit, jaký máte plán na obnovu ekonomiky, jestli byste mi tady vystoupil (správně vysvětlil), jaký máte plán na snížení inflace. A vy pořád, třeba s tím přijdete, nebo čekáte na nějaký signál, že se to ještě musí prodiskutovat. Ale víte, oni ti podnikatelé nemají čas, než se to prodiskutuje a vyřeší. Vy už to jste měl mít dávno připravené. A vy jste to říkali, že jste připraveni. Já si myslím, že ten čas běží.

Tak a teď bych se obrátila na pana ministra práce a sociálních věcí a na nárůst cen za energie. Tak s tím mám také obrovský problém a především s tím mají problém občané České republiky. Ceny energií nadále rostou. Tato vláda se chlubí na Twitteru, že se tedy přidá seniorům tisíc korun, ale už neříká, že si násobně více od nich vezme na DPH za energie. To je podle mého názoru nepřijatelná situace. Podle mého je doslova skandální, aby lidem, kteří celý život pracovali, přispívali do důchodového systému, nyní jim pan ministr Jurečka s úsměvem řekl: je hezké, že jste pracovali, ale mazejte do fronty na úřad práce pro podporu. Stejná situace se ale dotýká i dalších lidí a já se opravdu pozastavuji nad tím, jak si může vláda dovolit nepřímo pracujícím lidem říkat, že mají chodit na úřady práce pro podporu. Dochází jim vůbec, co tím vzkazují? Jak velkou míru beznaděje jim se svými velkými platy posílají?

Navíc, všiml si už třeba i pan ministr, že když sliboval masivní podporu, že úřady budou otevřené, a my jsme tady dávali i návrh na usnesení, aby došlo k rozšíření úředních hodin, tak že oni tedy ti lidé, když jsou v práci, tak oni nemohou několik hodin čekat na úřadech práce?

A chtěla bych tady říct ještě jednu věc, na kterou se zapomíná, a to je pana Drábkova sociální reforma z roku 2011, kdy došlo k tomu, že se vyplácení dávek vzalo obcím a městům a dalo se to na úřady práce. Vy dneska říkáte, že spolupracujete se starosty. Ale kdyby to na těch městech a obcích bylo, tak by to všechno bylo daleko jednodušší. Ale my vůbec nesouhlasíme, pane ministře práce a sociálních věcí, s tím, že jste s tímto přišel, že v rámci zvyšování cen energií bude tato podpora. My neustále říkáme, že ta cesta je snížení nebo nulaprocentní DPH, s kterým přišla v listopadu a prosinci, nejenom že přišla, ale zároveň i prosadila ministryně financí Alena Schillerová. A já jí za to děkuju. A myslím si, že jí za to děkují i další lidé, protože díky tomu došlo k úspoře na energiích 16,2 % a u plynu to bylo 11,5 %. Poté paní ministryně s příslušným eurokomisařem v Bruselu dojednala, že je možné, abychom pokračovali v té nulaprocentní nebo jiné snížené sazbě. Ale už to tady říkal pan předseda Babiš, vy jste na to nechtěli přistoupit jenom z toho důvodu, že s tím přišla ta minulá vláda. A to je na tom to nejvíc jakoby smutné, že vy nechcete pokračovat v dobrých krocích jenom proto, abyste řekli, to je špatně a my přicházíme s něčím lepším a to je správné.

A teď bych si dovolila panu ministrovi práce a sociálních věcí předat všechny formuláře, které musí člověk vyplnit, pokud si chce požádat v rámci zvyšovaných cen energií. (Ukazuje.) Takže pane ministře, musí vyplnit žádost o příspěvek na bydlení, doklad o výši nákladů na

bydlení, doklad o výši čtvrtletních příjmů, prohlášení osob, které nemají příjmy rozhodné pro nárok dávky, potvrzení o neschopnosti nezaopatřeného dítěte současně se připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, potvrzení o zdravotním stavu nezaopatřeného dítěte, dále prohlášení osob, které neuhrazují náklady na své potřeby společně se žadatelem, potvrzení o studiu, doklad o výživném poskytovaném společně s posuzovanou osobou. K tomu musíte ofotit občanský průkaz, rodný list a mnoho dalších dokladů – o příjmech a další věci. Těch dokladů je tam ještě dalších deset. A já bych si dovolila, pane ministře, vám to v tuto chvíli předat, požádat vás o vyplnění spolu se všemi potřebnými podklady, a zda byste mi to všechno zaslal na můj email. A já budu sledovat, v jakém časovém rozmezí mi to všechno zvládnete doložit. Děkuji. (Předává ministři zmíněné formuláře. Potlesk poslanců ANO. Ministr Jurečka: V tomhle stavu mi to předala vaše vláda. To je dílo vaší vlády.)

A já bych chtěla říct ještě jednu důležitou věc a to je ta, že minulá vláda nepřišla pouze se snížením DPH, ale přišla i s návrhem, aby lidé měli úsporu v rámci obnovitelných zdrojů, a ta úspora činila 1 500 korun na domácnost. Předkládal to tady pan ministr průmyslu a obchodu s panem ministrem životního prostředí a bylo to spojené s Modernizačním fondem. Toto jste také nechtěli. A chtěla bych říct, že se to nevztahovalo pouze na domácnosti, ale vztahovalo se to i na podnikatele. To znamená, že ta úspora by byla ještě daleko větší a od 1. ledna, kdybyste to přijali, tak ta úspora byla 36 %.

A já pořád nechápu jedno. Vy pořád kritizujete to snížení DPH. My jsme opravdu byli první, kteří jsme s tím přišli, nebo respektive moji kolegové, kteří seděli ve vládě. A teď chci přecíst a prosím, všichni mě poslouchejte: V listopadu a v prosinci s tím přišla a prosadila to na vládě paní ministryně Schillerová. A po nás to udělalo Polsko, Belgie, Španělsko, Rakousko, Dánsko, Maďarsko, Slovensko, Velká Británie, Francie. Takže všechny tyto státy to dělají špatně? Ale pan ministr práce a sociálních věcí to dělá dobře. Já si myslím, že to, co jsem tady v tuto chvíli řekla, že to hovoří za vše. Všichni vidíme, jakou cestou jdou všechny státy. Já si myslím, že toto, co jsem tady v tuto chvíli řekla, je vidět. Všichni se inspirovali od nás. A všichni jdou touto cestou: snížením DPH na energie, někteří jdou i na potraviny a na další.

A co mě tedy strašně až mrzelo, pane ministře práce a sociálních věcí, byl ten výrok o těch městech, obcích a krajích. Pane ministře, vy víte, že jsem bývalá starostka, hejtmanka. A vy moc dobře víte, že i jako šéfka Asociace krajů jsem se kolikrát velmi prala i s panem premiérem, když jsem chtěla, aby kraje dostaly peníze na dvojky, trojky. Ale prala jsem se i v rámci rozpočtového určení daní. Vy tady dneska řeknete, že dobré hospodaření je proto, protože města, obce a kraje mají finanční prostředky na účtech? Ale proč je mají na těch účtech? To jste už neřekl. Tak já vám to ukážu. Já vám to ukážu, pane ministře. (Ukazuje ministru Jurečkovi tabulku.) Vývoj daňových příjmů měst a obcí – rok 2008 až 2011 – dostaly města a obce z celého balíku daní, ze 100 %, dostaly v rámci DPH, protože to je největší příjem, 21,4 %. No a pak najednou v roce 2012 se to těm obcím a městům vzalo – všichni víme, kdo vládl – a dostaly 19,93 %. No a pak v roce 2017 se to vrátilo na těch 21,4 %. A víte, kolik mají od roku 2021 města a obce na daňových příjmech? Víte, o kolik se to navýšilo? Navýšilo se to na 25,84. (Tleskají poslanci ANO.) 25,84.

A teď vám to ukážu názorně. (Ukazuje ministru další tabulku.) Kolik dostávaly v roce 2017 ty obce? Dostávaly 161 miliard. A v roce 2021 250 miliard. Ze 160 miliard obce dostaly 250 miliard. Jak vůbec tady, pane ministře, tohle můžete říct? Vy byste měl poděkovat! Vy víte, když jsme bojovali s kompenzačními bonusy, aby dostávaly z toho i města, obce a kraje. A taky to to Ministerstvo financí těm městům, obcím a krajům dalo.

Mám tady pro vás i tabulku vůči krajům, kdy v roce 2013 kraje dostaly 46 miliard a v roce 2021 76 miliard. A proto mají ty obce našetřené peníze. Protože je dostaly. (Potlesk poslanců ANO.) Nikdy města, obce a kraje nedostaly víc finančních prostředků v rámci rozpočtového určení daní. Z 21,4 na 25,84. Já vám to převedu třeba na Karlovarský kraj. Dělá to 300 milionů na takto malý kraj, o kolik jsme dostali více. Takže tohle když jsem slyšela, tak si myslím, že

byste sem měl, pane ministře, znovu přijít a měl byste poděkovat za to, kolik a kdo... jestli tady sedí ti starostové a ti hejtmani, tak oni to všichni vědí, že v rámci rozpočtového určení daní nikdy víc prostředků nedostali. Tak to prosím vás už nikdy neříkejte! Děkuji vám za pozornost. (Potlesk poslanců ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další přihlášený s přednostním právem je pan předseda Michálek a pak následně paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jakub Michálek: Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych chtěl přinést takový nový směr do té současné diskuse, která je poměrně vyhrocená mezi dvěma polarizujícími se postoji. Předně začnu tím, že bych chtěl odmítnout, že vláda dostatečně nečiní kroky pro občany v té nízkopříjmové oblasti. Je sice pravda, že ten počet žádostí je dost nízký, ale kritizovat zde, že vláda by měla za dva měsíce změnit celý dávkový systém a všechny formuláře, které jsou tady léta, zejména za ta léta předchozí vlády, si myslím, že je v tento okamžik nemístné. Určitě se shodneme, že ten dávkový systém je přebyrokratizovaný, chybí v něm automatizace a tak dál, ale v této debatě ten argument není nosný.

Můj projev se bude týkat dopadu energetické krize zejména na rodiny a střední třídu. Přináším v tomto ohledu další názor do té diskuse, která tady běží. Vedle na jedné straně velmi úzce vymezených opatření Ministerstva průmyslu a obchodu, což považuji v době drahoty a vyššího výběru daní z energií za neférové, a na druhé straně plošného odpouštění daní, které zde prosazovalo hnutí ANO, které ovšem má ten problém z hlediska distribučního efektu, že pomůže dramaticky právě těm největším spotřebitelům energie. Z tohoto pohledu to totiž není motivační a není to ani ekologické. Zjednodušeně řečeno, babička, která má hluboko do kapsy, dostane výrazně menší slevu než majitel obrovské vily s vyhřívaným bazénem, který spotřebuje spoustu energie, protože všichni budou mít procentuální slevu v případě, že to bude řešeno přes tyto daňové zákony. Myslím si, že tímto způsobem, pokud už chceme do toho vstupovat z hlediska státu a těm lidem pomoci, a já jsem pro, tak tímto způsobem bychom tu slevu a to bohatství distribuovat neměli.

Já vyjdu z konkrétního příkladu, se kterým se na mě obrátila občanka, která je současně předsedkyní společenství vlastníků jednotek v baráku, který má asi sto bytů. Uvedla, že kvůli vysokým cenám plynu dojde ke zvýšení měsíčních záloh o 7 000 korun. (Správně 700 000.) To je úplně rekordní příklad, který je extrémní, já uznávám, týká se skutečně té doby, kdy byly nejvyšší ceny plynu během prosince, a tudíž i ty zálohy byly extrémní. Ale bohužel ten příklad je reálný. V domě, který má sto bytů, se zvýšily měsíční zálohy ze 140 000 na 880 000, to znamená přes 700 000 korun měsíčně navíc. A to zásadní, co je potřeba si říci otevřeně, že z toho je daň z přidané hodnoty 120 000 korun měsíčně za ten jeden barák, které vybere stát na dani z přidané hodnoty kvůli tomu, že tady máme energetickou krizi a drahotu. To je problém, který si musíme otevřeně pojmenovat. Problém, před kterým zde neutečeme. Já jsem se obrátil na příslušnou organizaci, na její představenstvo, mluvil jsem s těmi lidmi a skutečně, ti lidé to nenapálili. Ono to vychází ze situace, která je na trhu.

Když jsme probrali plyn, tak pojďme se podívat, jak to je s elektřinou. Podle výpočtu našeho analytického týmu, pokud došlo ke zdražení ceny elektřiny o 1 000 korun, tak z té tisícovky, o kterou se zdraží, dostane 665 korun stát. Různými cestami. Stát vydělá na tom zdražení 665 korun. Většinu těch peněz, o které se to zdraží, stát spolkně, a to na uhlíkových povolenkách, samozřejmě na nějakém zisku od těch, kteří vyrábějí energii, pokud jsou spoluvlastněni státem, jako je společnost ČEZ, a. s., tak prostřednictvím dividend to tam doteče. Dvacet jedna procent z toho činí daň z přidané hodnoty a dále je tam pokles výdajů na obnovitelné zdroje státního rozpočtu 92 korun. Takže dohromady skutečně velkou část toho, co platí lidé navíc i v té oblasti elektřiny, dostane stát. Proto bychom se této otázce neměli vyhýbat

a měli bychom si naopak klást další otázky. Kolik stát tedy dostane peněz navíc? O kolik peněz navíc vybere od občanů? Celkově to vychází podle těch odhadů na příští rok asi 25 miliard korun na DPH a povolenkách, na dividendě ČEZu, které přitečou zejména v těch následujících letech, a za dva roky tato částka se bude zvyšovat až na přibližně 100 miliard korun ročně. To jsou dodatečné příjmy státního rozpočtu, které souvisí s vysokými cenami energií. Z toho podle našich odhadů v připravovaném a předloženém návrhu rozpočtu není zahrnuta částka přibližně 5 až 10 miliard korun, která vychází z toho, že se nám ještě zvýšil odhad inflace, takže o tuto částku bude nezbytné ty příjmy upravit.

Je tedy solidní, abychom si položili otázku, co se děje s těmi penězi navíc, které do rozpočtu přišly, nebo případně které tam zatím nejsou vůbec zahrnuty. Samozřejmě část půjde na zvýšení, na valorizaci důchodů, na které se tady shodneme doufám všichni, jak jsme tady v Poslanecké sněmovně. Současně část půjde do Modernizačního fondu. Musíme si připomenout, že určité finanční prostředky jsme obětovali i rozhodnutím z minulého volebního období, kdy jsme schválili například zvýšení slevy na poplatníka, snížení daní atd. Ale opravdu by mělo jasně zaznít, jak bude naloženo s těmi penězi, které jsme dodatečně vybrali v důsledku energetické krize, protože občané se nás oprávněně ptají, když už platíme takovéto vysoké peníze navíc v situaci, která je pro ně velmi nepříjemná, protože jim v podstatě přehází rodinné rozpočty, co se s těmi penězi stane a zda aspoň část těchto výnosů bude lidem v nějaké podobě vrácena tak, aby to střední třída pocítila.

Já určitě nechci nikomu rozdávat peníze z rozpočtu na dluh. Ale tady se bavíme o penězích vybraných navíc. Ano, státní dluh tu je, ale stejně tak odmítám, aby tento dluh spláceli výrazně větší měrou ti, kteří prostě měli tu smůlu, že se v cenách energií neorientovali, že jim smlouva vypršela v určitý čas. Kterí byli o něco méně obezřetní a tak dále. Samozřejmě musí nést následky tohoto svého jednání, ale celý ten systém musíme nastavit i spravedlivě, protože to je extrémně neočekávaná událost a bylo by nepřiměřené, aby stát v této oblasti nepomohl. Protože těm lidem nepomohl ani Energetický regulační úřad, jak tady správně zaznělo, který vůbec neměl pod kontrolou situaci na trhu, nevyužíval svoje nástroje a v podstatě za to do důsledku neměl pod kontrolou ani vlastní smlouvu s dodavatelem energie. Takže myslím si, že by bylo nefér stavět tu otázku tak, že státní dluh by měly ve větší míře splácet oběti energetické krize, které odvedou tyto daňové prostředky navíc.

Myslím si, že univerzální odpovědí na to není, že se peníze dají na dotace a že budeme lidem říkat: pořídte si nějaké dotace už v té podobě, v jaké jsou nastaveny. Musela by být provedena revize, aby skutečně mohli všichni tohoto využít. V případě, o kterém jsem mluvil, s plynem, tak jde o dům, kde je plynová kotelna. A pokud takový dům je zateplený, pokud i má nějaké další energetické úspory, tak zkrátka tam nenajdeme žádný jiný, efektivnější zdroj. Tam není žádné řešení, že se přivede nějaká další dotace a nějakým způsobem by se to tímto vyřešilo.

Takže se ptám: Máme vůbec data, kolik se díky těm dotacím ušetřilo energie a zda jsou ta schémata efektivní v té době drahoty energetické krize? Já jsem obecně poněkud skeptický, že se k té prosperitě prodotujeme. Nemám nic proti těm dotacím, které už tam jsou, ale uvědomme si, že se tady bavíme o dramatickém nárůstu prostředků, které přijdou do Modernizačního fondu v důsledku vysokých cen energie, a budeme tedy hledat další a další dotační příležitosti a slibovat si od toho, že pomůžeme těm rodinám, které jsou energetickou krizí zasaženy. Celkově si myslím, že je lepší lidem v energetické krizi pomoci napřímo a hned finančně a nechat na nich, aby našli způsoby, jak ušetřit prostředky.

Když jsem se zmiňoval o Modernizačním fondu, v Modernizačním fondu bude mnohem více peněz, za dva roky se odhaduje, že v důsledku zvýšených cen energie tam přiteče o 20 miliard korun navíc. Zase by mělo zaznít, na co těch 20 miliard korun, které od lidí vybereme na daních, půjde. Budou to další dotace?

V programovém prohlášení vlády se vláda zavázala, že bude dopady energetické krize částečně kompenzovat. Současně se zavázala, že se nebude zvyšovat daňová kvóta, ale ta se

právě tím zvýšeným výběrem daní na dovezený plyn zvyšuje. Myslím si, že vybrat méně daní je pravicové, není to proinflační, ale naopak by to bylo první opatření, které by střední třídě pomohlo zvládnout energetickou krizi, která dopadla, a současně by jim to pomohlo zvládnout tu drahotu. Zvýšení poptávky, které by to mělo, protože by lidé měli víc peněz peněženkách, by na celkovou bilanci pro člověka, jak na něj dopadá inflace, mělo výrazně menší efekt.

Čili pojďme se bavit o tom, jaké parametry by mělo mít řešení, které bude přijatelné a dostupné pro široké vrstvy obyvatelstva. Jestli to má být bonus na energie, o kterém jsme mluvili, jestli to má být snížení poplatku za obnovitelné zdroje. Myslím si, já osobně hodnotím poněkud kriticky tu snahu odpouštět DPH, nebo ho výrazně snižovat, protože to není, jak už jsem říkal, ekologicky motivační. A už tady zazněl i nástroj vhodného nastavení operátora, ale je otázka, jestli operátor na trhu s energiemi skutečně může být řešením, které je takto široce dostupné, a jestli to nebude pouze řešení pro nízkopříjmové skupiny. Otázka je, jestli by bylo možné skutečně nahradit celý tento soutěžní segment jakýmsi státním operátorem.

Já se domnívám, že o těchto vážných otázkách by se měla vést vážná politická jednání k hledání shody jak v koalici, tak případně s konstruktivní opozicí. Ale po tom, co zde proběhlo včera v Poslanecké sněmovně a co proběhlo dnes ve vystoupeních pana Okamury, já zkrátka nevěřím, že schválení programu této schůze by vedlo ke konstruktivnímu jednání, a velmi mě mrzí taková vystoupení opozice a pana Okamury, která odrazují lidi od toho, aby hlasovali pro jakékoliv další diskuse vedené na podobně populistické úrovni. Děkuji za pozornost a za zvážení různých pohledů na tuto otázku. (Potlesk poslanců koalice.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já také děkuji. Další přihlášená s přednostním právem je paní předsedkyně Schillerová a následuje pan ministr Síkel. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Musím reagovat. Já jsem chtěla reagovat mnohem dřív, ale musím samozřejmě respektovat, že je tady nějaké pořadí, takže to nebylo o tom, pane ministře práce a sociálních věcí, pane vicepremiéře Jurečko, že bych se chtěla schovávat. Já děkuji panu předsedovi Babišovi, prostřednictvím paní předsedkyně, že se mě zastal, děkuji své velmi milé a vážené kolegyni, prostřednictvím vašim, paní předsedkyně, Janě Mračkové Vildumetzové, místopředsedkyni Sněmovny. Nesmírně si toho vážím.

Já se vyjádřím i k té štvavé kampani, která na mě už je vedena skoro několik týdnů. A řeknu to samozřejmě velmi ráda a velmi upřímně, znovu vám to opakuji, kdybyste to nezaznamenal v médiích. Já jsem v tomto pořadí konzistentní a rozhodně mě nikdo neoslábí v týdnu, kdy se má projednávat rozpočet, rozhodně ne, ani neumlčí. V mém životě není nic, za co bych se měla stydět a za co bych se měla bát nebo schovávat. Takže se k tomu dostanu. Já mám pár poznámek, tak jak jste mluvili.

Tak pane ministře Síkelo – říkám dobře vaše jméno? Vy jste opravdu, já už jsem si to říkala při důvěře vlády, dneska jste to potvrdil, já jsem zdvořilá, takže nebudu používat žádné expresivní výrazy ani žádné invektivy, řeknu, bavič této vlády, zcela určitě, showman, každé vaše vystoupení je obrovská estráda. Vy si to užíváte a jste pro tuto vládu dar nebes. Nabubřelý bankéř, který nepochopil, že je ve vládě a má se starat o lidi. To je můj názor, tak to vidím já.

A já se vás samozřejmě zeptám: Víte, jaké měl vzdělání Karel Engliš, když se jím tak strašně oháníte? On visel na tabuli na Ministerstvu financí mezi všemi těmi ministry od roku 1918, mezi kterými byla jediná žena, a to jsem byla zatím já a ještě asi dlouho to tak zůstane, čímž se nechci nějak chlubit, protože já se nepotřebuji za nikoho schovávat, protože já su chlap a nebojím se chlapů. Vy zřejmě máte problém se ženami. Já s vámi rozhodně problém nemám. (Potlesk z řad poslanců hnutí ANO.) A víte, jaké měl vzdělání Karel Engliš? Karel Engliš byl právník. Byl to skvělý ekonom, napsal několik skvělých knih, ale byl to právník, stejně jako já

jsem právník, jsem absolventka skvělé Masarykovy univerzity, Právnické fakulty v Brně, té univerzity, kde byl rektorem váš pan premiér, takže určitě nezpochybníte, že to je skvělá univerzita, která mi dala skvělý základ.

A teď si pojd'me, když jsme si to tak hezky řekli, kdo jsme kde a kdo jsme co, říct pár faktů, o kterých jste tady hovořil. Četl jste tiskovou zprávu a viděl jste tento týden tiskovou konferenci Českého statistického úřadu k inflaci, když jste o ní tady tak plamenně mluvil a tak jste mi tady podsouval, že bych vlastně neměla vědět, co to je ta pádivá inflace, protože přece já to vědět nemůžu. Tak se budu držet faktů a budu z ní citovat jenom velmi stručně. Ten aktuální nárůst 9,9 % je skutečně nejvíce od července 1998. A hlavní důvod? Návrat DPH u cen elektřiny a plynu, kterou naše vláda v závěru minulého roku odpustila. To je ten základní důvod, růst energií, a ten skok je způsobený tím, že se prostě ta DPH vrátila na 21 %. (Velmi důrazně.) Přečtete si to. Je to tam černé na bílém. A určitě mě nebudete podezírat, že by to Český statistický úřad dělal pro mě nebo pro naši bývalou vládu.

A teď další fakta. K tomu zadlužení, kterým se tak oháníte. Víte, v naší novodobé historii, to myslím tedy od sametové revoluce, byli pouze tři ministři financí, kteří dokázali mít přebytkový nebo vyrovnaný rozpočet: Václav Klaus, Andrej Babiš a Alena Schillerová, dokud nepřišel covid, a pak už ten příběh znáte. Ale já se ještě trochu posunu, ať neopakují věci, které říkám často, a vy jste si jich určitě všiml. A kdybyste byl právník, jako že nejste, a já se za to na vás nezlobím, jste bankéř, tak byste věděl, že existuje nějaká veřejná podpora. A ta veřejná podpora je regulována pravidly Evropské unie, a prostě když poskytujete nějakou dotaci nebo poskytujete nějakou takovouto kompenzaci, jako jsme poskytovali my, a těžko jsme asi mohli postupovat jinak, když tak postupovaly všechny země Evropské unie, to jsem tady také už říkala x-krát, tak ta pravidla musíte respektovat, protože jinak by to byla neoprávněná podpora. A když je respektujete, tak prostě holt kdo splní podmínky, tak tu podporu musí dostat. To jenom k vaší skandalizaci mého ctěného, váženého, pracovitého kolegy Karla Havlíčka, k tomu, když tady vytahujete, komu se to dalo, nebo nedalo. A proto možná ta helikoptéra, vy jednou říkáte dávalo se tady těm, co se dávat nemělo, pak zas říkáte helikoptéra, tak tomu se říká veřejná podpora, jenom pro vaši informaci, a proto vlastně jsme takto postupovat museli.

Víte, ono tady zaznělo z vaší strany, opravdu to byla taková hezká zábavná estráda, ale nic jsme se nedozvěděli, hlavně, jak říkala moje ctěná kolegyně, prostřednictvím paní předsedající, paní předsedkyně, Jana Mračková Vildumetzové, žádná fakta. Jaká bude ta pomoc? Nic, show. Vy jste to tady udělali, vy jste to zadlužili, vy jste ty peníze rozházeli. Ale co uděláte vy? Víte, ono už vám to dlouho nevydrží. Ještě chvilku to můžete říkat, ještě chvilku, možná půl roku, možná, ale už to ty občany nebude bavit. Oni se budou ptát, tak dobře, tak byl špatný, ta Babišova vláda nestála za nic, byla špatná. To jsme slyšeli celou kampaň. Ale co teď bude? No, to jsme právě neslyšeli. To jsme neslyšeli. Víte, mně připomínáte, byl nějaký film, jmenoval se Obchodník s deštěm. Tak to tam tak podobně působilo.

A teď prosím k panu ministrovi, panu vicepremiérovi Jurečkovi. No, a vy jste vlastně se taky zmínil. Víte, tady ta kauza, která tedy opravdu zemřela tak, jak se narodila, s tím slavným auditem, má jeden jediný význam: odvést pozornost od toho, co dělá tato vláda, že na každém ministerstvu jsou dva političtí náměstci. Já vím, že jsou i na financích. Stojí čtvrt milionu, plat 120... (Otáčí se k ministrovi Jurečkovi, který hovořil mimo mikrofon.) Tak možná že vy ne, na financích určitě ano. Čtvrt milionu s autem, s aparátem, se vším, že se nabírají další lidé, že se zvedly výdaje, všude se škrtá, na Úřadě vlády se přidalo asi 74 milionů a tak dále. A to jsem strašně zvědavá, až můj ctěný nástupce na Ministerstvu financí – mělo to být včera, podívám se na stránky, neměla jsem čas, byla jsem tady – až zveřejní seznam svých... (Otáčí se k ministrovi Stanjurovi.) ... je tady, výborně – poradců, to se na to moc těším.

Takže tady se vytvořila kauza, vytvořila se kauza a vybrali se tady dva zaměstnanci z útvaru, který má dvanáct lidí, kteří – někdo dělal tiskové zprávy, někdo dělal web, někdo dělal audiovizuální obraz, a tady já jsem dehonestována už několik dní, skoro týdnů za něco, co prostě nemá žádnou podstatu. A že se to umísťovalo na moje sociální sítě? To jsou veřejné

sociální sítě! Jako Alena Schillerová, veřejná osobnost. Já nemám žádné soukromé! Já mám soukromý Facebook, který roky nepoužívám. A samozřejmě oba tito lidé, kteří notabene teď mají ze života peklo, jenom pro vás, že pořád všichni řeší mě, ale oni mají teď ze života peklo. Za co? Oni nic neudělali. A kromě toho ještě fakturovali i hnutí.

Víte, když jste tady oba, tak pánové, je to báječné. Já to mám ve zvyku a nebudu to dělat a nikdy si nebudu špinit ruce, protože jsem věřící člověk, myslela jsem, že vy taky, pane ministře, pane vicepremiére (k ministroví Jurečkovi), a nebudu si zatěžovat svoje svědomí, ale mně napsalo strašně moc občanů. A napsali mi s tím, proč se nechám urážet: proč se necháte od těch lidí urážet? A posílali mi věci, které jsem netušila. Já jsem nevěděla, že jste měl reklamu za 60 milionů na Regionální potravinu v době, kdy jste byl ministrem zemědělství. A nezajímá mě to, nebudu to řešit, nebudu vás nikde špinit. Mně to chodí. Chodí mně od Opaváků různé příběhy, když tam pan ministr byl primátorem Opavy. Nebudu to řešit, nebudu se chovat stejně, nebudu se chovat takto stejně. Ale nebudu se ani bát. Já jsem nic neudělala, celý život jsem poctivě pracovala pro tuto zemi, pracovala jsem ve veřejném sektoru a nenechám se umlčet. A zítra bude rozpočet a řeknu si všechno, věcně, všechno, co budu chtít, tak, jak to budu vidět, jak využiji svých vědomostí a svých znalostí.

Takže to je celý tento zpolitizovaný příběh. Nebudu už tady řešit hospodaření krajů, měst a obcí, to za mě řekla báječně moje kolegyně, prostřednictvím paní předsedkyně, paní kolegyně, paní místopředsedkyně Sněmovny.

A ještě k tomu, ještě ta dvě čísla, já je zopakuji zítra zas při tom rozpočtu. Pořád tady říkáte: to zadlužení. Zadlužení této země v roce 2013, když koalice SPOLU předávala hnutí ANO Ministerstvo financí, byla 43,3 % HDP. Na konci roku 2021, když my jsme ho předávali, bylo 42 % HDP, čerpám z makroekonomické predikce Ministerstva financí z 20. ledna 2022.

Ještě jednu věc. Dneska jsem si přečetla rozhovor s panem prezidentem a on tam řekl takovou jednu krásnou větu. Já si dovolím odcitovat. On řekl: malí lidé jsou schopni se zabývat pouze malými věcmi. Což je obrovská pravda. A vy jste dostali obrovskou moc do ruky, tak jako jsme my ji měli čtyři roky, a s tou mocí je spojena především zodpovědnost. Zodpovědnost za lidi v této zemi, za to, jak se jim bude dařit. A jim se teď nedaří dobře.

A my jsme se k tomu postavili čelem, byť nás teď vláčíte, a pomáhali jsme. Udrželi jsme sociální smír, dali jsme peníze tam, kde byly potřeba. A to, že to mělo dopad na ekonomiku pozitivní, je jednoznačné. Nebyl takový propad za rok 2020, což připustili i někteří ekonomové. A inflace – nebudu se tady s vámi přít. Dobře víte, vy, kteří jste ekonomové, jak je to s inflací, co způsobuje inflaci, že to je prostě celkové narušení těch dodavatelsko-odběratelských vztahů, celkové narušení všeho toho, co přinesla... fungování ekonomiky způsobené pandemií a potom s tím spojenými věcmi. To jsme si tady řekli x-krát a ještě x-krát řekneme. Ale z toho, že byste to měli řešit a pomoci těm lidem, z toho se prostě nevykecáte.

A pokud jenom pohnete ty problémy před sebou – můžete nás tady urážet, můžete nás zesměšňovat, to je jedno, my to vydržíme. Já to rozhodně vydržím. Moje babička říkávala: kopřivu mráz nespálí. Já to určitě vydržím, ale vy před těmi problémy neutečete. A bude muset přijít někdo pro vás, kdo je bude řešit, protože slovy klasika: vy už tu, maminko, nebudete. (Potlesk části poslanců.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další s přednostním právem je pan ministr Síkel. A protože se předsedkyně a předsedové poslaneckých klubů dohodli, že dnes nebudeme uplatňovat pauzu teď od 13. hodiny, je to dohoda napříč všech předsedů a předsedkyně klubů, tak teď pokračujeme dále a já jenom avizuji, že další přihlášenou a poslední doposud přihlášenou je paní místopředsedkyně Mračková Vildumetzová. Pane ministře, máte slovo.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jozef Síkela: Paní předsedkyně, vážené poslankyně, vážení poslanci, já budu reagovat jenom velmi krátce. Byl jsem tady obviněn z arogance, z nabubřelosti. Byl jsem dokonce vyzván, abych se omluvil paní předsedkyni Schillerové. Já se omlouvám vám všem, ale paní předsedkyni Schillerové se omlouvat nebudu, protože já se lidem, kteří neříkají pravdu, neomlouvám. A já jsem paní Schillerovou neponižoval. Ona se ponižuje sama tím, jak reaguje na některé věci.

Vy jste, paní Schillerová, řekla, že jste chlap. Tak se i k té kauze s těmi fotografy a s těmi kameramany jako chlap postavte. To je první komentář.

Druhý komentář: Nebudu tady vést s nikým makroekonomickou diskusi o tom, jak se bojuje s inflací, jak se bojuje s dluhem. Chci jen všechny upozornit na to, že deficit je pořád dluh. Vyšší deficit je vyšší dluh a nižší deficit je nižší dluh.

Pro všechny, kteří se domnívají, že je správné žít na dluh, tak vám doporučuji úžasnou knihu o lidstvu od jeho počátku od Yuvala Noaha Harariho, která se jmenuje Sapiens, ve které on píše, že k růstu se otevřela cesta až v novověku po objevu důvěry v budoucnost. Teprve když zboží, které ještě neexistuje, je kryto zvláštním druhem peněz, kterému říkáme úvěr, lze budovat současnost na úkor budoucnosti.

Poslední komentář, který si nemohu odpustit, protože zaujal novináře, jsou moje návštěvy v restauraci Sokolovna v Průhonicích. (Potlesk a smích v sále.) Opravdu nevím, proč to tady bylo zmíněno, ale vzhledem k tomu, že to zaujalo novináře, musím se k tomu vyjádřit. Ano, chodívám tam roky, znám se s panem Babišem také roky. Já tu restauraci mám rád, dobře tam vaří a ještě víc ji má ráda moje dcera, která to tam zná od malička, slavili jsme tam její druhé narozeniny, mají tam úžasný animační tým, velkou tělocvičnu. Je tam venku taková zapuštěná trampolína a prolézačky. Takže já jsem tam mohl jezdit, malá si tam hrála a já jsem se mohl v klidu najíst, protože celé to dětské hřiště je ohrazené. Takže jsem se mohl vždycky i s paní v klidu najíst a malá si to tam užívala. Doufám, že až se oteplí, tak tam budu moci ještě přijet bez nějakých spekulací, jestli mě tam ještě pustí.

Děkuji vám za pozornost. Vždycky jsem tam platil účty, buď kartou, nebo hotově, a personál nás tam měl rád, protože jsem nechával vždycky velké dýško. Děkuji. (Potlesk z pravé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Než ještě udělím slovo, tak mám dvě omluvy, které si dovolím načíst. Od 12.30 hodin do konce jednacího dne se omlouvá pan ministr Pavel Blažek a od 13 do 14 hodin se omlouvá paní předsedkyně Schillerová bez udání důvodu. Zastupuje ji pan místopředseda klubu hnutí ANO Havlíček, který se následně přihlásil o slovo. (Ministr Stanjura vznáší námitku, že takto to není možné.) Já si dovolím říci, že v tuto chvíli máme nastavené nějaké pravidlo. Pokud to je písemné odůvodnění, tak je pak možnost zastoupení. Nicméně nyní je přihlášena paní místopředsedkyně Mračková. Prosím máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, paní předsedkyně, za slovo. Já ještě jedno mé vystoupení a spíše dvě reakce především na vystoupení pana Jakuba Michálka, který tady ohledně snižování, nebo respektive nulaprocentního DPH na energie, a aby mohli občané mít popřípadě slevu z těch obnovitelných zdrojů, tak říkal, že jsou špatně nastavené formuláře a tak dále, že to všechno ví. Já doufám, že si všichni poslanci, především ti koaliční, pamatujete, když jsem tady vystupovala a prosila vás, pojďme tedy schválit to nulaprocentní DPH, a až budete mít jistotu, že jste na všechno řádně připraveni a je to to správné řešení, tak to třeba pak popřípadě zrušme. Ale podle mého názoru bylo strašně nezodpovědné to, že jste na to nepřistoupili a že se neschválil ten zákon, který by těm lidem... Vy jste z těch měst a obcí, tak určitě s těmi lidmi o tom mluvíte, že je to dneska opravdu velký rezonující problém. Kdyby se touto cestou šlo a pak se popřípadě nastavilo něco jiného, tak si

myslím, že by to byla ta správná cesta. Takže pan Michálek tady, prostřednictvím pana předsedajícího, v žádném případě nemluví pravdu.

Ještě poslední reakce na pana ministra průmyslu a obchodu. Pane ministře, vy tady hezky hovoříte o paní ministryni Schillerové, mluvíte tady o Průhonicích a dalších věcech. Ale já jsem vás tady vyzývala, jestli byste mi řekl, jak pomůžete těm lidem a těm podnikatelům. Ale to jste mi doteď vůbec tedy neřekl. To si myslím, že je to nejdůležitější a to je to vaše poslaní a to je to, co máte dělat v roli ministra průmyslu a obchodu. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní je přihlášen pan Havlíček jakožto zastupující místopředseda klubu. Já jenom pro ujasnění, skutečně vzhledem k tomu, že je to písemná omluva, není předpoklad, že tady do konce jednacího dne svým způsobem paní... (Ministr Stanjura opět vznáší námitku.) Není to tak. Opravdu máme s místopředsedy jednoznačný postup všichni stejný. Je uplatňován vůči všem klubům stejně. Ve chvíli, kdy předseda klubu je tady omluven, tak může být se stanoviskem klubu k pořadu schůze místopředseda klubu. Prosím máte slovo.

Poslanec Karel Havlíček: Vážená paní předsedkyně, vážení páni poslanci, nejprve dovoluji, abych poděkoval vedení Sněmovny a paní předsedkyni za svůj (její) postoj. Rozumím tomu, že by pan ministr financí, prostřednictvím paní předsedající, byl nejraději, kdybych tady nestál v tuto chvíli. Ale troufám si tvrdit, že snad i to přinese možná trošku více světla do těch témat, která jsem měl možnost několik let realizovat, zastupovat, hájit a podobně. Takže děkuji za tu diskusi.

Musím říct, že nevyčítám do značné míry asociálnost pana ministra financí. Jestliže se jedná o korporátní vládu pro elity, poté do značné míry asociální postoj ministra financí je logický. Tomu se nedivme. Co vyčítám, je postoj pana ministra průmyslu a pana ministra práce a sociálních věcí, kteří mají hájit zájmy sektoru, kteří mají hájit zájmy těch, kteří jsou pod jejich ministerstvy, a kteří za ně mají bojovat. Naprosto logicky mají bojovat i s ministrem financí, i když je to asociální ministr. I když je to ministr korporátní vlády pro elity, mají se snažit vykolíkovat si hřiště a pro domácnosti nebo firmy zajistit to, aby dokázaly přežít, existovat a fungovat.

Co zde vidíme? Vidíme nikoliv dva ministry, vidíme zde dva dobré náměstky ministra financí pro řízení rizik. Panu ministru financí prostřednictvím paní předsedající gratuluji, má výborný tým, má dobré náměstky. Ale chybí mi tady to, že tito lidé mají kopat za domácnosti a mají kopat za živnostníky a za firmy. Místo toho, aby se hledala řešení do budoucna – jakkoliv chápu, že to ta vláda nemá jednoduché jako žádná vláda v Evropě v tuto chvíli, zejména s ohledem na energetickou krizi, na postcovidové období – tak se chodí do minulosti, neustále se vytahuje, co my jsme měli udělat, neměli jsme udělat, a pouze se tím zakrývá vlastní neschopnost připravit alespoň jednoduché, elementární řešení.

Úplně typický příklad je to u Bohemia Energy. Všichni vědí to, že popadali jednotliví alternativní dodavatelé nikoliv v důsledku chování jednotlivých vlád, ale v důsledku světové energetické krize a v důsledku toho, že 15 let tady funguje jednotný superliberální energetický trh v Evropě, který právě umožnil vznik těchto organizací, těchto firem a který znemožnil regulačním úřadům, aby se větším způsobem o ně staraly ve smyslu toho, jako je to například u finančního sektoru. Takže vytahování Bohemia Energy není nic jiného než ovívání mrtvé pokojské.

Když se na to podíváme s ohledem na jednotlivé resorty, tak pojďme začít tím pozitivnějším. Já jsem tady dnes byl připraven, a udělám to, i když se mi nelíbilo vystoupení pana ministra Síkely, tak přesto je třeba říct, že ty programy, které připravil a včera zveřejnil, vůbec nejsou špatné. Co mi vadí, je to, že to je až po dvou měsících. Dva měsíce jsme se tady o tom bavili. Přece všichni musí vědět to, jak to probíhalo po dobu posledních dvou let. Mě jste

kritizovali a do značné míry jsem to i bral. Prostě jste za prvé byli opozice, dívám se teď tady doprava. Za další jste svým způsobem měli kus pravdy, že ty programy musí být rychle, že musí být pro všechny, kteří jsou omezeni nebo kteří jsou zavření – podotýkám pro všechny – a že by podpora měla být v maximální možné výši.

Já zde nechci citovat, co všechno vaši kolegové říkali, ale dovoluji mi aspoň dvě tři citace.

Pan dnešní ministr vnitra Rakušan: "Podnikatelé neustále poslouchají věty o tom, že si v příznivých dobách měli udělat polštáře, aby zvládli krizové situace. A to je falešná argumentace. Doba pokročila. I podnikatelé s rezervou jsou v existenčních problémech a chceme po vládě, aby uhradila 100 %." Ještě jednou to říkám, pane ministře průmyslu, jestli tady ještě jste, jestli ne, tak vám to pošlu: 100 % nákladů podnikatelům a firmám a 75 % ušlého zisku. Krátce nato Senát říká, že chce, aby vláda zahájila podporu podnikatelů na principu náhrady veškerých – ještě jednou podotýkám, veškerých – prokazatelných nákladů. Když říkám veškerých, tak rozumím, že to je 100 %, možná se mýlím, ale já jsem to aspoň takhle četl. A koalice SPOLU, aby to bylo férové, věří. Ano, koalice SPOLU věřila v jednoduchou cílenou rychlou pomoc všem podnikatelům bez výjimky a živnostníkům a díky odškodňovacímu zákonu a tak dále chtěli, aby se kompenzovalo 100 % fixních nákladů. 100 % fixních nákladů. A Piráti a STAN poté alarmují a kritizují, že chtějí, aby na pomoc dosáhly všechny firmy. Pan Ferjenčík, Pirát, vyzval Havlíčka, aby podmínky ještě vláda vylepšila. Prostě neměli jsme tolik zdrojů, dávali jsme kolem 50 %, chtěl 70 %. A pan dnešní ministr financí, tehdy předseda poslaneckého klubu a hlavně šéf sněmovní komise pro podporu podnikatelů, se zamyslel a říkal: "Vyplacená přímá pomoc je malá. Mohla být větší a měla být větší. Musíte se více snažit, pane správče." A teď přijde pan ministr průmyslu a řekne, že ta podpora byla příliš velká a že byla příliš helikoptérová. Ano, byla helikoptérová, protože jsme museli podpořit 700 000 subjektů. 99 % z nich byly malé a střední firmy a živnostníci. A museli jsme to udělat v horizontu několika měsíců. Ano, souhlasím, že něco bylo pomalé, souhlasím, že ze začátku to nebyla žádná sláva. Pak jsme se do toho dostali.

Takže jestliže jsme dneska kritizováni za to, že naše podpora byla příliš plošná a příliš velká a pro všechny, potom je to přesně podle toho, co chtěla opozice, s jediným rozdílem – nebyla tak velká, protože jsme na to neměli tolik zdrojů.

V jaké pozici jsou dneska firmy? Zkusme si to jenom představit a vyjděme na chvíli tady z toho uzavřeného prostoru Poslanecké sněmovny, našich přátel a kamarádů, bankovního prostředí a tak dále a zkusme se zamyslet nad tím, co dneska ty firmy prožívají. Rostoucí ceny energií zásadním způsobem. Rostoucí úrokové sazby díky politice centrální banky, čemuž tleská, jak jsem zaregistroval, současná koalice. Ty úroky komerční se dostávají dneska na úroveň 5 % a nebude to trvat dlouho a hypotéky půjdou na 7 %. V důsledku toho ti, kteří exportují, se dostávají do svízelné situace, protože posiluje koruna, a ještě se potýkají s covidovým, možná postcovidovým obdobím, to znamená stále ještě někdy s nižší poptávkou.

A v tuto chvíli, kdy jsme chtěli pouze jednu jedinou věc, od polovičky prosince, když jsme předávali úřad, nebo úřady, aby se dotáhla podpora za listopad a za prosinec, covidová podpora v kontextu toho, co jsme dělali celou dobu, a v kontextu toho, k čemu jste nás – a teď se dívám na pravou stranu Sněmovny – vyzývali, to znamená podporu takovou, že splní to, co jsem tady před chvílí představoval. První reakce resortu průmyslu a obchodu: nebude už nic, prostě nebudou peníze. Druhá reakce po obrovském tlaku nás jakožto opozice, ale i podnikatelů – a logicky to od nich vím, protože s těmi asociacemi a svazy jsem nechci říct v denním kontaktu, ale několikrát týdně s nimi komunikuji a poměrně přesně mi říkají, jak ta jednání probíhají. Tak po tom velkém tlaku a obavě současné koalice, že by se provalilo to, že podnikatele chce hodit Ministerstvo průmyslu a obchodu přes palubu, tak se začalo narychlo něco vymýšlet s jediným cílem: ať to nejsou Havlíčkovy programy. Dobře, tak člověk nemusí být ješitný, ať to jsou programy kohokoliv, to přece není podstatné. Kdyby byly slušné, rychlé a dobré, ať se nazvou jakkoli. Tak se to připravilo. Ale protože to nebyly Havlíčkovy programy, tak nebyly notifikované, tak se přišlo s geniální myšlenkou, že ty 3 miliardy, které se na to vláda

rozhodla vyčlenit, se vytvoří na bázi nového programu – takzvaného de minimis. Úplný nesmysl, protože ten se dělá na začátku. De minimis by de facto vyautoval většinu těch, kteří už čerpali podporu, ze hry. Takže se opět podnikatelé ozvali, opět jsme museli alarmovat, co se alarmovat dalo. A musím korektně říct, že Ministerstvo průmyslu a obchodu konečně po dvou měsících přišlo s docela dobrými programy. A světe, div se, jsou v podstatě stejné, jako jsme předávali v polovičce prosince. Nejsou úplně stejné, abych byl přesný, a nevyčítám v tomhle případě vládě to, že ty programy zredukovala, protože jsem to vždycky říkal: použijte ty programy, které jsou, a upravte si ty parametry, dejte tu podporu o něco menší. My jsme navrhovali 70 %, vláda se rozhodla 50 %. Dobře. Podle mého názoru nejsou připraveny špatně, jde tam méně peněz, než jsme předpokládali my, my jsme očekávali 6 až 7 miliard, což jsme měli v rozpočtové rezervě, nakonec to bude možná 5 miliard, ale to se domnívám, že už není tak zásadní rozdíl, a znovu říkám, ty programy nejsou připraveny špatně.

Energetika. Opět, podívejme se do toho, co zde probíhalo v těch posledních dvou měsících. Nechci už se vracet, proč jsou vyšší ceny za energii. Věřím, že všichni to vědí, a není to ani vláda současná, která za ně může, ani minulá, je to prostě v důsledku celosvětové energetické krize a jsem přesvědčen, že ty důvody dobře znáte. Co je důležité ale vědět, je to, že při té energetické podpoře se musí vycházet z nějakých čísel. V České republice je dlouhodobě, a je to analýza Vysoké školy ekonomické a TAČRu, mezi 500 až 700 tisíci domácnostmi, které jsou na hranici energetické chudoby. To je prostě fakt. Je to jakýsi výpočet, který je dneska veřejně dostupný. Proto jsme kritizovali to, že vláda se rozhodla jít cílenou podporou pouze pro 200–250 tisíc domácností. Kdyby to ale alespoň bylo těch 200–250 tisíc domácností. To, že se dnes chlubíme tím, že po měsíci, kdy se to vyhlásilo, kdy se to s velkou pompou představilo, se přihlásilo 21 tisíc subjektů, to přece musí každý vidět, že je debakl, to je prostě fiasko. To, na co jsme upozorňovali, že ta pomoc přes příspěvek na bydlení nebude pohodlná, že je byrokratická, že je nedůstojná, a že mimo jiné i proto ten příspěvek na bydlení dneska využívá jen třetina domácností, se přesně potvrdilo. Prostě ti lidé si nechodí pro tu podporu.

Proto jsme navrhovali už od polovičky prosince – a dokonce na ten listopad, prosinec, kdy to ještě bylo v naší pravomoci, jsme to takto schválili – plošnou podporu, ke které se dneska kloní jedna evropská země za druhou. A padlo to tady dneska, už nebudu znovu opakovat ty země, které to udělaly. Jenom si vezměme, že země okolo nás, Polsko, Slovensko, Rakousko, Německo, všechny zavedly plošnou podporu. Ano, ta plošná podpora může být různá, může to být přes DPH, může to být přes obnovitelné zdroje. Alespoň jednou bychom ukázali to, že dokážeme taky obyvatelům a firmám vrátit ten solární tunel, který tady způsobili předchůdci současné koalice v roce 2009–2010 a který nás bude stát 600 miliard korun! (Poslanec Blaha mimo mikrofon: To byli vaši koaliční partneři.) Nikoliv, pane poslanče. Pokud se podíváte detailně – a nechtěl jsem to teď tady říkat, ale když jste zareagoval, tak to říct musím.

Tak jedna dobrá zpráva konkrétně pro ODS a pak jedna špatná zpráva. Ten zlom tohoto solárního tunelu nastal ve dvou hlasováních. První v roce 2005, kdy se rozhodovalo, jestli se bude ustupovat o 10 %, nebo o 5 %. A tehdy všichni ti, kteří byli dobře zlobbováni, navrhli ústupek pouze o 5 %, nikoliv ODS, ta tenkrát správně stála na té straně, aby to bylo 10 %. Všechno se otočilo v roce 2010, kdy tady na tomto místě Poslanecká sněmovna rozhodovala o naprosto zásadním dalším postupu, kdy se mělo v dubnu rozhodnout o tom, že v dubnu se ukončí ta nehorázná podpora, která byla, načež přes velké tlaky někdo navrhl, že se to posune do konce roku. Takže se vytvořil prostor mezi dubnem 2010 až prosincem roku 2010 pro to, aby nastal ten obrovský boom a aby se vyplácela podpora na úrovni 12 až 13 korun za kilowatthodinu, což bylo desetinásobně víc, než byla v té době tržní cena! Přesně takhle to bylo!

A ptejte se prosím, kdo tenkrát hlasoval pro. Úplně všichni, kdo tady byli, včetně tedy ODS. Už nepamatuji potom všechny ty další, abych tady na někoho nezapomněl. Abych byl přesný, jeden poslanec ODS tenkrát hlasoval proti. Nebudu ho jmenovat, mrkněte se do záznamu prosím, ale dodnes nevím, proč hlasoval proti. Ale to není podstatné, že jeden.

Podstatné je to, že ten tunel nastal v roce 2010 hlasováním této Sněmovny. Ten tunel nás bude stát 600 miliard korun. Já jsem to nechtěl zmiňovat, ale když mě tady pan poslanec naznačil, ať to nepoužívám, tak jsem to pouze trochu využil.

A těch 600 miliard korun, které nám vygeneruje z té fotovoltaiky 2,6 % energetických zdrojů, je to, co nepochybně trápí úplně všechny. A my jsme měli možnost alespoň jednou jim na rok, možná dva tyto poplatky odpustit. Podobně jako to udělali v Německu, ale tam to neudělali kvůli solárním tunelům. Tam to udělali proto, že chtěli vyjít vstříc a že těm obyvatelům a firmám chtěli pomoci.

Třetí možnost, která je, je možnost, kterou jde Rakousko. Je to přes příspěvek. A tady já musím říct, a mně se to docela i líbilo, ten návrh, který připravili Piráti, a je to návrh přes příspěvek, který tedy matematicky není vůbec nic jiného než odpuštění těch obnovitelných zdrojů. Buď to někomu dám, anebo mu to odpustím. To je úplně jedno. Ale to je jedno. Beru to, je to varianta, vůbec to není varianta špatná. Jenom podotýkám, že ten příspěvek, jak navrhli Piráti, by celkem dělal 50 miliard korun. Tak tady si úplně nejsem jistý, jestli na toto bude vládní koalice slyšet. Podle mého názoru je to příliš. Ten příspěvek přes obnovitelné zdroje a jeho odpuštění je ještě jednodušší, protože nikomu nemusím nic vyplácet, pouze mu něco odpustím.

A pak je tady poslední cesta, plošná cesta, nic jiného už se vymyslet nedá, a to je vyšší stupeň regulatoriky. Zjednodušeně řečeno zastropování cen. Málo zemí v Evropě šlo touto cestou. Pokud mám správné poznámky, tak je to Slovensko, je to Maďarsko, je to Bulharsko a částečně tou cestou jde i Velká Británie, ale tam je to v trošku jiné konstelaci, nechci chodit do detailu. V každém případě ta regulatorika má samozřejmě i své minusy. Dá se to udělat tím, že se tam ta cena skutečně zastropuje, tím pádem obyvatelé, firmy nakupují elektřinu anebo energie levněji, ale logicky někdo to musí doplatit samozřejmě. A ten někdo je opět ten stát.

Čili jsou to nějaké plošné nástroje, které lze využít. A já bych se nebránil tomu, že budou kombinovány s těmi nástroji sociální podpory. Konečně mimořádnou okamžitou pomoc jsme připravili ještě za naší vlády a ta pomoc přes bydlení v zásadě není nic jiného než aktualizovaná pomoc, která tady vždycky byla, akorát že se jí daly podle mého názoru lepší parametry. Ale rozhodně tato pomoc sama o sobě nestačí, což, opakovaně říkám, vidíme na tom, že ten zájem je minimální. Pokud toto bylo tím cílem a toto bylo tou cestou, jak ušetřit státnímu rozpočtu, pak jdeme správnou cestou.

Poslední, čemu bych se chtěl věnovat, je podpora energetická pro firmy, které se podobně jako v té první části takzvané podnikatelské covidové podpory hodily úplně přes palubu, nikdo na ně nemyslel vůbec v ničem, a přitom si uvědomme to, že tady máme firmy, které mají několikanásobně vyšší energetické náklady. A teď to neříkám s ohledem na to, jestli byly či nebyly u Bohemia Energy, to je problém krátkodobý. Ten dlouhodobý je v tom, že se zvedá cena energií o 30 až 70 %. A tady je i odpověď na to, co se ani ne ptal, ale co tvrdil pan vicepremiér Jurečka, prostřednictvím paní předsedající, že to ani těm domácnostem příliš nepomůže, ty naše plošné nástroje. Tak jestliže se zdraží o 30 až 70 % a našimi nástroji umožníme snížit o 25 až 30, možná 33 %, tak to rozhodně není špatná pomoc, ale je to pomoc spravedlivá. Nesouhlasím s tím, že se tvrdí, že je to pomoc, která pomůže určitým elitám. Tak od této vlády, která je vysloveně elitářsky orientovaná, to, za prvé, se mi nezdá úplně správné zhodnocení, ale za další pomůže to 85 % domácností. Ano, těch 15 %, ty to možná ani nepocítí. Pokud bychom rezignovali z této podpory, která není nic jiného než jinak zabalená daňová pomoc, to znamená, že se odpustí určité daně, tak co je spravedlivějšího, než že je odpustím všem? Tak potom si těch 15 % bohatších vezme jako rukojmí těch 85 %?

Ale zpátky, k čemu jsem chtěl dojít. Firmy se úplně hodily přes palubu přes energetickou podporu, ačkoliv nákladová inflace, která je nepochybně dneska jedním z těch zásadních faktorů toho, že ta inflace je taková, jaká je, vzniká čím? Vzniká tím, že vysoké ceny energií vstupují do cen výrobků a ty firmy je musí zdražovat. A ony je zdraží nehledě na to, jestli centrální banka udělá takovou, či onakou politiku, prostě proto, že to je v jejich nákladech.

Proto má rekordní inflaci Německo, proto ji má rekordní Amerika a tak dále. A jak jsme těm firmám vyšli vstříc? Nijak! Přesto jsem se domníval, že dneska, protože byla anoncována tisková konference pánů ministrů práce a sociálních věcí a financí, náměstků ministra financí, tak že tam se dozvíme něco nového. Podobně jako včera vláda přišla s tím, že se konečně udělala po tom velkém tlaku a humbuku už i rozumná podpora pro ty podnikatele. A co jsme se dozvěděli vůči firmám? Že jim pomůžeme lepší úrokovou sazbou. Jediná podpora firem přes lepší úrokovou sazbu.

Když kritizujeme, máme řešení. První řešení je odpuštění obnovitelných zdrojů, anebo částečné opuštění. Druhé řešení je využít zdrojů, které máme z emisních povolenek, a přes tyto zdroje, které budou v řádu sta miliard korun a budou výrazně vyšší, než jak se předpokládalo, tak je použít na podporu firem. Ale daly by se použít i na podporu domácností. Ale (když) firmám, které, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, a tím už končím, mají několikanásobně vyšší cenu elektrické energie, nebo obecně energie, firmám nabídneme lepší úrokovou sazbu, tak to je stejné asi, jako kdyby ten topící se, má už hlavu pod hladinou, ven brčko, co chvíli na brčko sedne pták, tak my bychom přišli s podporou takovou, že mu to docela dobré plastické brčko vyměníme za papírové a sdělili bychom k tomu, že to je ekologické. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Já také děkuji. Poslední přihlášený s přednostním právem je pan místopředseda Sněmovny Jan Skopeček. Než mu předám slovo, dovolila bych si přečíst jednu omluvu. Omlouvá se pan ministr průmyslu a obchodu pan Jozef Síkela z části dnešního jednání od 13 do 15.30 hodin z důvodu pracovního jednání se zástupci Evropské komise. Pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuju za slovo. Dámy a pánové, budu se snažit být krátký, příliš nezdržovat. Podle informací jsem poslední přihlášený. Myslím si, že všichni si po tom maratonu potřebujeme jít odpočinout, přesto mně dovoluete zareagovat. Anž bych tady chtěl předvádět, kdo má jaké vzdělání a jakou kdo studoval školu, tak shodou okolností mám stejnou jako pan kolega Babiš, jako pan kolega ministr průmyslu a obchodu.

A leccos tu zaznělo o inflaci. Pan poslanec Babiš říkal, že tomu pan ministr nerozumí, že tomu nerozumíme, že inflace je tady kvůli cenám energií. Částečně ano. Samozřejmě že energie dneska inflaci táhnou směrem nahoru, ale zdaleka to není jenom cena energií, která dnešní inflaci vytáhla až k 10 %. Když se podíváte, a naši statistici to umí, pan poslanec Babiš tady četl tiskové zprávy Českého statistického úřadu, tak tam může snadno zjistit, že pokud by to poslední číslo lednové inflace, těch 9,9 %, očistil o ceny energií, které se do inflace započítávají spolu s náklady na bydlení, tak i bez toho růstu cen energií by zjistil, že inflace by se pohybovala na úrovni zhruba 8 %, což je výrazně více, než je cíl České národní banky, a co se v ekonomické obci považuje za únosnou, racionální, optimální míru inflace, tedy ta 2 %, na která se snaží Česká národní banka inflaci cílit, a což se jí v poslední době nedaří.

Takže prosím opusťme konečně tu nepravdu, tu lež, že za inflaci může pouze cena energií, byť je to dneska velmi výrazný faktor. I bez růstu cen energií by inflace byla na úrovni 8 %, což je něco, s čím se nesmíme smířit, a nesmíme dát na takové geniální národohospodářské rady, jako nám dává paní poslankyně Schillerová, že se na inflaci máme vykašlat, že ji máme nechat odeznít, že sama odejde. No, neodejde sama. Pokud neuděláme nic, tak těch 8 nebo 10 % si lidé začnou započítávat, podnikatelé si začnou započítávat do svých cen, lidé do svých smluv, do svých cenových očekávání a té inflace bychom se už nezbavili nikdy, protože bychom narušili naše inflační očekávání a čekali bychom takovouto inflaci i v nadcházejících letech.

Já jsem tady byl často velký kritik České národní banky, její snahy si vzít další a další pravomoce, v čemž předchozí vláda, pan premiér Babiš a paní ministryně Schillerová, České národní bance velmi pomáhali. Oni v minulosti pomáhali získávat nové a nové nástroje,

kterými může Česká národní banka vytvářet uvolněnou měnovou politiku, a dneska Českou národní banku kritizují, že začala dělat to, co má dělat, a sice měnovou politiku, zvyšovat úrokové sazby, když se prostě inflace vyhnala do takových výší, kde ji podle mého názoru nesmíme nechat uhnízdit. Takže já bych se chtěl zastat České národní banky. Zvýšení úrokových sazeb je nutný krok k tomu, aby inflace byla zvládnuta, byť já osobně nesouhlasím s rychlostí a razantností, kterou to Česká národní banka dělá.

Je také pravda, že k té vysoké inflaci, kterou tu máme nejenom kvůli cenám energií, přispěla předcházející vláda Andreje Babiše, protože byť můžeme debatovat a přít se...

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Pane předsedo, omlouvám se, musím vám do toho vstoupit. Především pravá část tohoto křídla – prosím vás, pokud si něco potřebujete vyřídit, běžte do předsálí. Děkuji. Omlouvám se.

Místopředseda PSP Jan Skopec: Děkuju pěkně. Byť se můžeme přít o to, co způsobuje inflaci, tak dominantně samozřejmě způsobuje inflaci množství peněz v ekonomice. To má samozřejmě z velké části na starosti měnová politika centrální banky, ale fiskální politika předcházející vlády, kdy nejen kvůli covidu se za posledních pár let zvýšily veřejné výdaje z 1,2 na 1,9 bilionu korun, je prostě výrazný faktor, který tady pomohl roztočit inflaci do těch výšin, ve které dneska jsou. Takže Babišova vláda nejdříve inflaci přifoukla, a pak prostřednictvím veřejných rozpočtů se snažila některé skupiny uplatit tím, že jim dávala z daní větší peníze. Čili té České národní banky je dnes potřeba se zastat, byť i ona má svůj díl viny na tom, jak dneska inflace vysoká je.

Nicméně je trošku nešťastné, že neumíme rozlišit inflaci jako růst všech cen a pleteme do toho, byť důležitý, faktor růstu cen energií, který je určitě důležitý, který musíme brát vážně, musíme to brát vážně zvláště z titulu toho, že jsme jedna z nejprůmyslovějších ekonomik světa, a ve chvíli, kdy se ceny energií budou vyvíjet v České republice a v celém evropském prostoru tak, jak se vyvíjejí, tak to zejména na Českou republiku bude dopadat s daleko většími náklady, než to bude dopadat na ekonomiky, které jsou třeba více postavené na sektoru služeb, než je Česká republika, kde je výrazný podíl, nebo velmi výrazný podíl českého průmyslu.

Musíme si také říci, že ceny energií a to, co se s nimi děje, není žádné tržní selhání. Energetika už dávno není obor nebo oblast, kde by rozhodovaly tržní síly. Je to velmi zpolitizovaný, státními intervencemi a regulacemi pokřivený sektor, kde čekat nějaké řešení ze strany trhu bohužel nemůžeme. Velká část toho zdražení cen energií, byť ne jediná, byť samozřejmě k tomu přispívá i složitá mezinárodní situace, napětí mezi Ukrajinou a Ruskem, tak ale velký podíl na tom, proč ceny energií jsou tam, kde jsou, jsou dřívější politické kroky a současné politické kroky, pokud to zobecníme, zejména v té zelené politice.

Ať už se tady v Poslanecké sněmovně budeme hádat o to, jestli je lepší řešit krizi tím, že budeme pomáhat plošně, nebo budeme preferovat cestu, že budeme pomáhat prostřednictvím sociální politiky jen ohroženým skupinám, tak si, přátelé, všichni musíme přiznat, že řešíme pouze následky. Následky toho, co se s energetikou v evropském a světovém kontextu děje, jak rychle jsme iracionálně se snažili politiku dostat směrem k obnovitelným zdrojům, jak rychle opouštíme stabilní zdroje, tradiční stabilní zdroje v energetice, aniž bychom za ně měli stabilní konkurenceschopnou a nákladově přijatelnou variantu.

Já jsem velmi pana premiéra x-krát kritizoval za to, že souhlasil v prosinci 2019 s Green Dealem na úrovni Evropské unie. Budu to dělat dál, protože si myslím, že to bude další faktor, který bude ceny energií zdražovat. A pokud my se ten rámec nebudeme snažit aplikovat v České republice prostřednictvím nařízení a směrnic tak, abychom dokázali vyjednat co nejvíce podmínek, které budou výhodné pro český průmysl, pro české podniky, pro české spotřebitele, tak se obávám, že tu dneska nejsme naposledy v souvislosti s cenami energií, ale že se tady budeme potkávat i v budoucnu. Protože nelze předpokládat, pokud se něco systémového

nestane s cenami emisních povolenek, s tím systémem, pokud nepostoupíme v České republice, ale i v okolních evropských zemích k tomu, že potřebujeme vybudovat jaderné elektrárny, které budou stabilním zdrojem, že nebudeme pouze spoléhat na plyn, který je nestabilní, drahý a ekologicky, jak říká řada odborníků, stejně směrem ke klimatu nevýhodný jako jiné tradiční zdroje.

Takže to jsou témata, která podle mého názoru budou vyžadovat od stávající vlády celou řadu velmi složitých mezinárodních jednání, tak abychom při té aplikaci Green Dealu vyjednali pro Českou republiku co možná nejlepší podmínky, aby přesun naší energetiky k čistějším zdrojům byl racionálnější, aby byl cenově zvládnutelnější jak pro spotřebitele, tak pro naše firmy. Pokud to neuděláme, budeme pouze řešit následky a budeme se hádat o to, jestli máme používat nástroje daňové politiky nebo jakékoliv nástroje sociální politiky. Děkuji za pozornost. (Potlesk části poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Já také děkuji. To byl poslední přihlášený s přednostním právem ke stanovení pořadu 10. schůze. Zeptám se, jestli se ještě někdo hlásí? Nikoho nevidím. Zagonguji, protože nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 10. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Je tady návrh na odhlášení. Všechny vás odhlásím a poprosím vás, abyste se všichni přihlásili svými hlasovacími kartami. Počkám, až se ještě ustálí počet a až dojdou všichni ostatní poslanci.

Všichni víme, o čem budeme hlasovat? O návrhu pořadu 10. schůze, jak vám byl písemně předložen, s těmi dvěma body.

Já si v tuto chvíli dovolím zahájit hlasování. Kdo je pro, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo se zdržel hlasování? Děkuji.

Hlasování číslo 2, přihlášeno 169 poslanců, pro 79, proti 87. Návrh nebyl přijat. Tím nebyl schválen pořad dnešní schůze.

Tím končím 10. schůzi, ale mám tady ještě přednostní práva, takže (místopředseda Bartošek) dává přednost paní Aleně Schillerové, předsedkyni klubu hnutí ANO.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji, paní místopředsedkyně, děkuji pane místopředsedo, za přednost. Jenom velmi stručně. Protože to dopadlo tak, jak jsme asi očekávali, bohužel, bohužel pro občany této země, tak chci říct, že poslanci hnutí ANO mají připravené tři poslanecké návrhy. Jeden je na snížení DPH, na podporu obnovitelných zdrojů pro každou českou domácnost a na čerpání z Modernizačního fondu, které vložíme neprodleně do systému. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Také děkuji. Dále s přednostním právem pan místopředseda Jan Bartošek. (Hluk a neklid v jednacím sále, poslanci stojí většinou v hloučcích, někteří odcházejí.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, to, co chci říct, se týká především předsedů klubů a fungování klubů a přednostních práv.

Dnes jste byli svědky, a já předpokládám, že to nebyl úmysl, každopádně paní předsedkyně Schillerová se omluvila, byla zastoupena panem místopředsedou Havlíčkem, opět s přednostním právem. Poté co pan poslanec Havlíček promluvil, se paní ministryně, bývalá ministryně financí, vrátila do sálu a zbytečně to vyvolává otázky, zda se nejedná o účelové omluvení. (Smích, výkřiky.) Já předpokládám, že v tomto případě se o to nejednalo. Každopádně na vedení Sněmovny se zastoupením všech předsedů klubů se tomu budeme muset věnovat, jakým způsobem s tím budeme nakládat, aby nedocházelo skutečně k tomu, že se

pouze na část předsedové klubů omluví, aby vznikla možnost přednostního práva pro dalšího člověka. Já to říkám skutečně s tím, že se jedná o systémovou věc. (Předsedající: Poprosím o klid v sále!) A říkám, že o tom budeme diskutovat, protože jsme se o tom bavili jako vedení Sněmovny, abychom zavedli univerzální pravidlo, které se bude týkat napříč všemi kluby. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Také děkuji. Ještě se s přednostním právem hlásí pan ministr financí Zbyněk Stanjura. Pane ministře, máte slovo.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Tak, paní předsedkyně Schillerová o sobě hrozně ráda a pěkně mluví. Proč ne, každý jsme nějaký. To, co jsme viděli, bylo jasné porušení pravidel a faul. (Smích v levé části jednacího sálu.) Není problém, není problém... (Bušení do lavice v levé části jednacího sálu, hluk přetrvává.) No, můžete třískat, jak chcete. (Zaznívají poznámky z hloučku stojících poslanců vlevo od řečnického pultíku.) Co na mě ječíte? Já bych poprosil paní místopředsedkyni, abyste zklidnila poslance z vašeho hnutí, aby na mě tady nekřičeli a neuráželi mě.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Já bych poprosila všechny poslance, aby se zklidnili, aby byl klid v sále, a v tuto chvíli s přednostním právem hovoří pan ministr financí Zbyněk Stanjura. Děkuji.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Není problém, že k tomu bodu vystoupil místopředseda poslaneckého klubu, v tomto případě Karel Havlíček, pokud by k tomu nevystupovala, k stejnému bodu ve stejném pořadu schůze, předsedkyně klubu. Samozřejmě že to byl úmysl. Samozřejmě že to byl faul. Hned se paní předsedkyně vrátila. Kdyby nevystupovala ona s přednostním právem, ale pan Karel Havlíček, žádný problém by v tom nebyl. Ale takhle si to můžeme jako peška posouvat. Nevím, kolik váš klub má místopředsedů. Také se mohl pan Karel Havlíček písemně omluvit, přišel by další místopředseda a pořad, pořad dokola. Takhle to fungovat nemá. Pokud říkáte, že k některému bodu já jsem byl omluven a vystoupil někdo jiný, někdo z mých místopředsedů, ano, to je pravda, ale v tom případě já už jsem nevystupoval. Takže vy jste měli dva předsedy klubu v jednom okamžiku schůze! Není to fér, je to prostě faul! Věřím, že se na vedení Sněmovny domluvíme, že už se to opakovat prostě nebude. To, že vystoupí jeden a klub se rozhodne kdo, třeba podle problematiky, to je naprosto legitimní a v pořádku. Ale nemohou si to předávat jako peška pořad dokola. Tak to prostě je. (Potlesk v pravé části jednacího sálu.)

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji. Ještě chce zareagovat paní předsedkyně klubu hnutí ANO, paní Alena Schillerová.

Poslankyně Alena Schillerová: Tak já budu jenom ráda, když si to vyřikáme na grémium nebo na setkání předsedů klubů. Já jsem tady nebyla. Já jsem byla omluvena, takže jsem tu debatu nezaznamenala. Vnímám to až teď. Já jsem – byly dva body, pane ministře. Dva body. V programu byly dva body. Já jsem vystupovala k jednomu, odešla jsem, omluvila jsem se písemně paní předsedkyni. Nebyl tady ani první místopředseda Faltýnek a zastupoval mě s přednostním právem pan poslanec Havlíček, který – ale já už jsem potom nevystupovala. Já už jsem poté nevystoupila. Nezlobte se, já si pamatuji, pane ministře, já si pamatuji dobu, kdy jste byl předsedou poslaneckého klubu a vaší místopředsedkyní byla paní Černochová a bývaly doby, že jste tady nějakou dobu během dne nebyl a byla tady ona a nikdo jsme v tom neviděli problém. Orloj my neděláme. My orloj neděláme. To znamená, není to tak, že hodinu jeden místopředseda, další hodinu druhý. Orloj ne. Takhle jste to řekli. Ale zastupoval mě v daný

okamžik pan Havlíček na základě písemné omluvy a já už jsem poté nevystoupila. Děkuji. (Malý potlesk v levé části jednacího sálu, hluk přetrvává, poslanci postávají v hloučcích.)

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Tak já bych chtěla opět požádat o klid v sále a chtěla bych především upozornit na vystoupení Jana Bartoška, který řekl, že vedení Sněmovny se bude i těmito věcmi zabývat. Myslím si, že to řekl dost jasně, přesto tu jsou ještě dvě přednostní práva. Pan ministr financí Zbyněk Stanjura a ještě se hlásil Tomio Okamura.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Kdybychom měli schválený program a v každém bodu by s přednostním právem za předsedu klubu vystoupil někdo jiný, nevystupuji. Říkal jsem to dopředu. Je to ale v jedné věci. Je to k návrhu programu. Takže to není – v tom návrhu programu také mohlo být 17 bodů té schůze. V tom je problém. Vždyť jsem to jasně říkal, že jste mluvili s jedním přednostním právem v jedné věci dva. To prostě není, to není fér. To si myslím, že to je jednoduché si vyjasnit a takhle to budeme dodržovat. Není problém, když ke konkrétnímu bodu, když tu není předseda klubu, vystoupí někdo jiný. Takže připomínat mi, že k některým bodům vystoupila Jana Černochová – ano. Ale já jsem k němu nevystupoval. Takže vystoupil jeden s přednostním právem jako předseda klubu. A to je celé. Myslím, že to všichni, kteří chtějí, prostě chápou. Když se na tom dohodneme, pokud to třeba i podepíšeme, tak to bude jenom dobře. Takže problém je v tom, že jste dva mluvili v jedné věci. To je problém.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Tak já děkuji. Tomio Okamura přihlášku stáhl. Tímto konstatuji, že končím 10. schůzi. Sejdeme se zítra, v pátek 18. února, v 9 hodin, kdy začíná 11. schůze Poslanecké sněmovny. Mějte se všichni moc hezky, krásné odpoledne. Děkuji.

(Schůze skončila ve 13.45 hodin.)